

Vasluiul

ORIGINI, ISTORIE ȘI... FILOLOGIE

DINTRE târgurile moldovenești capitale de județ, Vasluiul — dacă ar fi să facem o clasificare — vine în rând cu Dorohoiul, cu Fălticeni sau cu Tecuciul. Și poate chiar în coada acestora fiindcă — ce-i drept — și județul nostru este cel mai mic județ din Moldova. Dar târgulețul acesta micuț are un trecut istoric care l-ar așeza — dacă am face altă clasificare — cu mult înaintea celorlalte.

Și ca vechime, poate... Căci Vasluiul, după cronică și documente, își trage originea încă de pe vremea când Cazarii, Cumanii, Tătarii sălășluiau — oblăduindu-le — peste meleagurile dintre Nistru și Carpați, mult înainte de ivirea descălicătorilor țării Moldovei. Vasluiul fiind, precum spune cercetătorul Gh. Ghibănescu¹, „unul dintre cele mai enigmatice târguri pe harta veche a Moldovei”, lăsam istoricilor și filologilor sarcina de a lămuri originea lui străveche și proveniența numelui. Aceștia din urmă, cari, ca totdeauna, se pun mai greu de acord, nu au hotărât încă dacă *Vaslui* înseamnă „târgul lui Vasile” cum își dădea cu părerea, pe la 1575, cronicarul polon Strykowski (care scria *Vasziulach*, — a lui Vasile), ori „târgul lui Vlasă”,

Biserica Sf. Ion din Vaslui, ctitorită de Ștefan cel Mare.

Palatul administrativ și de justiție din Vaslui.

Casa Șubinoarei, actualmente sediul partidului național-liberal.

cum ar putea rezulta din cronică Moldo-Polonă (dela 1566) unde Vaslui e *Voloszu*, ori dacă forma „Waslowie” (tot polonă) este o variantă a lui *Vasziulach* și dacă tot la Vasile se referă ca și ungurescul „Vazul” (Basilus) ori formele din diplomele latinești (*Waslo*) și din cronicile polonului N. Brzesky (1566) care sună *Vaslujsky*. Se prea poate că tot „târgul lui Vasile”, în înțeles de *târgul de scaun* (capitală) să fie originea cuvântului Vaslui căci și în forma greacă *Vasilidi*, (Βασιλίδι) ori *Vasilidi* (Βασιλίδης) tot „târgul lui Vasile” înseamnă, adică „târgul domnitorului” căci pe grecește *Basileus* (Vasile) înseamnă și *domnitor*, *rege*, *împărat*, ceea ce ar confirma și spusele lui Paul de Alep despre Vaslui: „alt târg mare numit Vasiludi, adică al Principelui Vasiludi (Βασιλεία) întrucât aici a fost mai înainte capitala Moldovei”². Aceasta, de altfel, ne-o spune și Dimitrie Cantemir carele, scriind despre Vaslui, zice că „era câte odată și scaun domnesc”.

Ar mai fi de menționat și forma latinească *Vasillum Castrum* pe care ne-o dă Petancius (1519) și care tot „cetatea lui Vasile” înseamnă. Și ar mai fi de semnalat o teorie nouă, aceea a d-lui C. Diclescu care într-o lucrare a sa în limba germană³ scrie: „Vasluiul un pârauaș cu totul neînsemnat în Moldova, dela care și-a luat numele un oraș și un județ”.

Wasl este corespunzătorul gepid al vechi-germanicului *Wasal* care înseamnă *ploaie* (de unde *wasser* — apă și *v.* fr. *wase* — mâl).

Dar, să nu ne împotmolim în filologie și să nu facem polologie. Filologii se ceartă... et tamen *lis*...

Să lăsam deci pe G. Weigand (care zice că și în Bucovina sunt două pâraie cu numele Vaslui) și care, ca și d. Diclescu, crede că târgul Vasluiului și-a luat numele dela apă, dar

care, spre deosebire de acesta, etimologia Vasluiului o socotește de origine *cumanică*⁴.

Se prea poate. Savanții sunt atât de savanți!

IN DECURSUL VREMURILOR...

Vasluiul și moșia lui, după 1434 când Iliș-Vodă își împarte pe din două țara Moldovei cu fratele său Ștefan, intră în stăpânirea personală a lui Ștefan cel Mare (care unifică Moldova sub sceptrul său) și capătă o deosebită însemnătate politică, strategică și administrativă. Și chiar economică de oarece „șoltzul și pârgarii lui” — cum scrie Ghibănescu — intraseră în corespondență comercială cu cei dela Brașov. Sub Ștefan cel Mare, Vasluiul devine teatrul crâncenelor sale lupte cu Turcii și tot din Vaslui își datează el numeroasele sale urice. Tot în Vaslui (16 Ghenav 1471) le-a tăiat capul la trei boieri cari îl supărau și anume:

...Isac vornic mare,

Alexe Stolnicul cel rău,

Negrilă, ce-i paharnic mare

Trei boieri mari din sfatul său

Cum zice Alex. Papadopol-Calimachi în „Legenda Vasluiului” scrisă în 1871 „întru amintirea alegătorilor cari în ziua de 22 Februarie m'au ales deputat al colegiului I”⁵.

De Vaslui, care devenise sub Ștefan cel Mare inima țării și locul de rezam în vremuri grele, marele voevod a ținut să-și lege pomenirea ctitorind biserica Sf. Ion cu hramul la 29 August. O zidi foarte repede — numai în cinci luni, dela 27 Aprilie la 20 Septembrie — și chiar pe locul vechii biserici de lemn în care se afla mormântul fostului domn al Moldovei Iuga Cariatovici mort (otrăvit) la Vaslui în anul 1375⁶ și alături de curtea domnească.

Odată cu secolul XIV-lea organizându-se administrativ țara Moldovei cu lașul ca reședință de scaun, Vasluiul — ca și Suceava — își pierdură rolul de capitale alternative. În dauna Vasluiului mai veni și faptul că Bârladul deveni locul de reședință al marelui vornic al țării de jos.

Moșia Vasluiului — cu târgul ei — după ce a fost domnească (în stăpânirea lui Ștefan cel Mare) a devenit boerească (se dăruiește de voievozi, în parte, la unii din boieri) apoi mănăstirească (mănăstirea Precista din Roman⁷) apoi iarăși boierească (log. C. Ghica pe la 1804) până în vremurile din urmă (Elena A. Ghica măritată Șubin, — 1825-1883 — apoi chironomii ei cari au vândut-o d-lui G. A. Mavrocordat actualul proprietar.) „Târg domnesc, sau de *basileus* — scrie Ghibănescu — voievozii Moldovei

1) Vasluiul — Studiu și documente — vol. XV din „Surete și Izvoade - Iași - 1926 (n. aut.)

2) Apud Ghibănescu, op. cit. Arh. Ist. I, 2, 82. (n. a.)

3) Die Gepiden — Leipzig, 1922.

4) Jahresbericht (XXIV-XXIX, 99) Apud Ghibănescu, op. cit. IX. (n. a.)

5) Acad. Rom. ms. No. 929, pag. 28 și urm. (n. a.)

6) Despre acest monument istoric ne vom ocupa altă dată amănunțit într'un reportaj special. (n. a.)

7) Dania lui Mihai Cehan-Racoviță Vodă din 30 Nov. 1757. (n. aut.)

Foto. Silvestru Vasile

au fost stăpâni reali ai Vasluiului și din milele lor largi moșia s'a pulverizat cu diferite danii, pentru a se întruchipa mai apoi în mâna fericită a logofătului C. Ghica¹.

Între cei patru copii ai logofătului (mort în vârstă de 78 de ani, la 18 Febr. 1818) intervine un act de împărțeală. Târgul Vasluiului cu moșia dependentă cade în lotul clironomic al lui Alexandru Ghica biv vel vornic de aprozi, care a trecut-o în foaia de zestre a fiicei sale Elena când s'a măritat (la Septembrie 1825), cu colonelul rus A. Șubin.

Elena Șubin, născută Ghica, a stăpânit moșia Vasluiului dela 1825 până la 1883 când, murind, a lăsat prin testament moșia și târgul copiilor ei. La 1860 (Septembrie) înființându-se (cu ord. no. 20127) municipalitatea Vasluiului, târgul s'a răscumpărat dela proprietară, devenind de sine stătător. Răscumpărarea aceasta a dat naștere — cum s'a întâmplat și cu alte târguri — la o sumedenie de procese între proprietară și obștia târgoveților. Manolache Kostaki-Epureanu șeful partidului conservator și fost prim ministru sub Vodă Cuza, era avocatul Elenei Șubin și a scris o broșură („Questiea Vasluiului”) războindu-se pe tărâm politic pe chestia Vasluiului cu antagonistul său celălalt fruntaș al vieții politice din Moldova, Cogălniceanu, șeful partidului liberal și dânsul șef de guvern sub Cuza-Vodă².

Când d. G. A. Mavrocordat, a cumpărat, după 1883, Vasluiul dela clironomii Elenei Șubin (1.225.000 lei) târgul a rămas în afară de obiectul transacției. Azi, moșia Vasluiului care înainte de expropriere avea vreo trei mii de fălci și care, împreună cu Țibănești lui P. P. Carp și Chițoc-Munteni ai d-lui Sp. Topali, era unul din latifundiile vasluiene, este simțitor redusă de pe urma exproprierii agrare din 1918 și a vânzărilor parțiale făcute de proprietarul ei același d. G. A. Mavrocordat care a trăit — și trăește încă, strămutat departe de țară — prefacerile vremii și continua schimbare a rosturilor lumesti.

VASLUIUL DE AZI

...e provincialul târguleț așternut pe un deal, ca să-l poți vedea de departe și dacă vii cu trenul (dinspre Crasna ori dinspre Buhăești³) și dacă vii pe șoseaua națională a Bârladului — dinspre Munteni — ori pe cea (mai puțin națională... în sens tehnic) de pe valea Bârladului, dinspre Buhăești, Bârzești, Bălteni, adică din partea istoricului loc (Podul Înalt) unde marele nostru Ștefan a cotonogit pe Turci. E provincialul târguleț, liniștit și patriarhal, cu o prefectură, un tribunal (c'o secție unică) un liceu (fost încă ieri gimnaziu) o grădini publică, un hotel, un restaurant, o cofetărie, o cafenea, un teatru (foarte simpatic) un cerc militar, o cazarmă, o primărie, un consilierat agricol, un oficiu P. T. T. un penitenciar și... patru cluburi politice⁴. Mai erau, pe vremea inflației douăzeci de bănci (afară de Banca Națională) dar acum, bănci nu mai sunt decât... cele din grădina publică (și nici acolo nu prea multe) și mai este la Vaslui — ca în orice târg capitală de județ — o Administrație Financiară... Și o uzină electrică din cele mai moderne, căci Vasluiul — oricât de patriarhal — se ține în pas cu vremea. Mi se pare că are și apă, (captată dela Chițoc probabil...) dar asta n'aș putea-o afirma cu convingere. Ca apă mai are Bârladul, singurul afluent al Siretului (vezi o geografie elementară de cl. I-a gimnazială) pe malul stâng; și este o ciușmea de pompierie. Da, sunt și pompieri la Vasluiul Au și un „comandant” care avea odată o barbă mare albă⁵, ca un mare-duce rus de pe vremea țarului.

Înalt, uscat, cu cisme și pantaloni negri, cu tunică și șapcă albă (și o nelipsită cravașă în mână) părea marele-duce Nicolaevici la Plevna. Dar acum pompierii vasluieni, de când societățile de asigurare „nu mai lucrează” la Vaslui, nu prea au ce face. Stau și... bat apa în piua. Ultimul mare incendiu din vremurile bune a fost cel dela moara Zoller. De atunci nu s'a mai aprins nici un⁵ coș.

Uitam să spun că Vasluiul are și un cinematograf ale cărui filme (bineînțelese sonore, acum) rulează de trei ori pe săptămână în sala teatrului (cel atât de simpatic) județean unde — din când în când — comicul Tănase (un fiu al Vasluiului ca și Stan Golestan) ori vreo trupă din București desfătează vasluieni două seri de-a rândul. Uneori, în același teatru, conferențiază și câte-un corifeu cultural, adus din Iași, de Casa Națională „Viitorul”, care se străduiește să întreție în Vasluiul eminent politic și cerealist flacăra unei plăpânde vieți culturale. Înființată de preotul Const. Moisiu (actualmente mutat la București) ea își continuă activitatea prin sârghița avocatului C. Meza și a literatului Val. Mitru care scotea nu de mult o revistă literară foarte apreciată. În căscioara lui, pitită în fundul unei curți și înecată toată vara într'un cumul de flori autohtone și de plante exotice, tânărul literat lucrează retras, cu anacronică discreție, elaborând materialul adunat pentru o viață romanțată a Vasluiului, așteptând ca „Orașele” Fundațiilor Regale să ajungă la litera V. Mi se pare că are în sertar și un roman... Vasluiul care a dat literaturii noastre pe Anton Holban și pe Octav Desilă va mai da poate încă un romancier. În casa primitoare și înflorită a poetului vasluian, am avut plăcerea să găsim mai dăunăzi pe maestrul Radu D. Rosetti ale cărui fermecătoare „causerii” m'au făcut să uit că ne aflăm în cel mai mic, cel mai cerealist, cel mai politicianist și cel mai pokerist târg de provincie.

SUB PATINA VREMII...

Vasluiul se rostruiește și el. Vreun vasluian care s'ar reîntoarce să-și revadă orașul natal — fie și după un deceniu — nu va mai găsi în restaurantul gării faimoșii colaci de Vaslui, cari făceau deliciul lui Petre Carp, dar va trece, [dela gară, apa Bârladului pe un pod nou (tot de lemn). Va găsi strada pavată cu grănit și biserica cea istorică a lui Ștefan (monument istoric) gata reparată. Va vedea pe palatul Mavrocordat o firmă, dar nu comercială căci la Vaslui nu „saltă comerțul” (nici măcar cel de cereale — singurul comerț) ci firma Cercului militar „Mareșal Presan”. Căci actualul mareșal a fost altădată comandantul Regimentului 25 Infanterie (și are o moșie în județ). Va găsi în locul restaurantului „Central” —

Casa în care a locuit la Vaslui d-nul mareșal Prezan.

Casa construită în stil cubist a d-lui av. S. Moiescu din Vaslui.

Palatul Mavrocordat, actualmente Cercul Militar din Vaslui.

unde mâncau altădată moșierii și-și acontau vagoanele ce pâne — telefoanele americane și o farmacie. Singurul restaurant „High-life” a rămas, alături, „Ungureanu” — local românesc — dovedind că la Vaslui teoriile d-lui A. C. Cuza au rămas de minciună. Nu totdeauna negustorul evreu „mânâncă” pe concurentul român. Legile negustoriei (ca și ale norocului) nu cunosc nici rase, nici clase. În casele „Șubinoaiiei” (cele „cu două rânduri”, cum se zicea pe vremea aceea) pe care stă încă stema ghiculească, va

1) De altfel, nu numai Vasluiul ci și mai toate târgurile tinzând spre municipalizare au dat loc la conflicte de interese între proprietarii lor și obștia târgoveților. Presa din acele vremuri a răsunat îndelung de campaniile pro și contra pe chestia „despuierii târgoveților de drepturile lor străvechi prin daniile domnitorilor fanarioți. (D. I. Miculescu, în „Tribuna Română” 13 Martie 1860; Gr. Cuza, în „Buciumul” 6 Nov. 1863). (N. A.)

2) Cele două noduri de cale ferată pe linia Mărășești - Iași (n. a.)

3) Liberal-național, Național-fărănist, Național-creștin și al Populului. (n.a.)

4) Mi se pare că a murit. (N. A.)

5) Să mă ierte onorata Academie, dar niciun și nici un nu e tot una. („aucun” și „pas un seul”). (N. A.)

găsi clubul partidului liberal, devenit proprietarul lor. Acolo a răsărit steaua politică a d-lui V. P. Sassu venit la Vaslui ca procuror la 1907 și plecat la 1927 ca ministru.

Ajuns în piațeta din fața Palatului Administrativ vasluianul de altădată nu va găsi nicio schimbare. Poate o limuzină nou-nouță... Noua mașină a domnului Prefect (adică a județului) Drumurile sunt atât de rele în Vaslui încât cea mai bună mașină nu rezistă multă vreme.

Din fața Palatului Administrativ (care are și ornic) o alee de grădină — cea mai frumoasă stradă din Vaslui — urcă drept până la Copoul Vasluiului. Se înfundă în poarta de intrare a grădinei publice, care are un chioșc pentru muzica militară, un loc de tenis, o casă pentru grădinar, o seră și zece bănci pe care în luna Mai înfloresc idile școlarești la umbra oțetărilor și salcâmlor plantați de fostul primar Stati, creatorul acelei grădini. Pe strada grădinei (numită Mihai Cogălniceanu) se află gimnaziul — ridicat acum la rangul de Liceu — și care și el poartă numele marelui bărbat. Și... prima casă cubistă, în Vaslui, casa avocatului Moisesescu. E cea mai simpatică din tot Vasluiul și aduce o notă nouă.

În fața primăriei cu cerdac înalt și stâlpi de piatră — ca la vechile curți de țară — vasluianul de altădată își va aduce aminte:

— laca, aici a căzut în alegeri, atunci, conu Petrache și — s'a ales... lăncu Gingir! Erau alte întocmiri... Dacă din 40 de voturi, câte erau de toate la colegiul I, lipseau 2-3, sau chiar numai unul, și Dumnezeu, în locul lui conu Petrache Carp, ar fi căzut.

CA VIAȚĂ ECONOMICĂ...

Vasluiul nu are nimic specific; nu-i port, nu-i loc de tranzit, nici stație climaterică. Iarmarocul anual, între 1 și 8 Septembrie, înviorază puțin viața comercială locală și este mai mult o tradiție a trecutului decât o necesitate a prezentului. Pentru vasluieni iarmarocul din Septembrie este cea mai mare distracție a anului, iar pentru târg un fel de „Săptămâna Vasluiului”, când toată țărâtimea din județ se perindă „la panoramă”. Iarmarocul (cum sunt Moșii la București) e parcă alt târg alături de Vaslui. Un târg nou, ieșit ca din pământ, cu cinematograful, cu restaurante, cu prăvălii, cu tot soiul de distracții. Acolo vasluianul evadează din cotidianul monoton al târgului său. Acolo se plimbă în fiecare zi și de mai multe ori pe zi; acolo se duce la cinema, acolo mănâncă, acolo flirtează, acolo cheltuește, acolo face chef. În iarmaroc întâlnește aceleași figuri arhicunoscute și pe care le-a întâlnit tot anul în Vaslui, dar acolo, în iarmaroc, i se par altele, o lume nouă. Iarmarocul îi dă impresia că a plecat din Vaslui și că se află în altă localitate.

Acestea zise, cred că am prezentat Vasluiul — „cetatea lui Vasile”, istoricește, și care a fost predestinată politicește să fie, o vreme, cetatea electorală tot a unui Vasile — aproape complet. Pentru ca să nu se creadă că Vasluiul nu are chiar deloc și ceva industrie am putea adăuga la capitolul acesta: o moară, o fabrică de cărămidă și una de ulei.

THEODOR RĂȘCANU

BUCURIA ZĂPEZII.

Turiștii, cari și petrec iarna la Chamonix, practică cu bucurie sportul sky-joring-ului, în spatele unui automobil, în zăpada Alpilor.

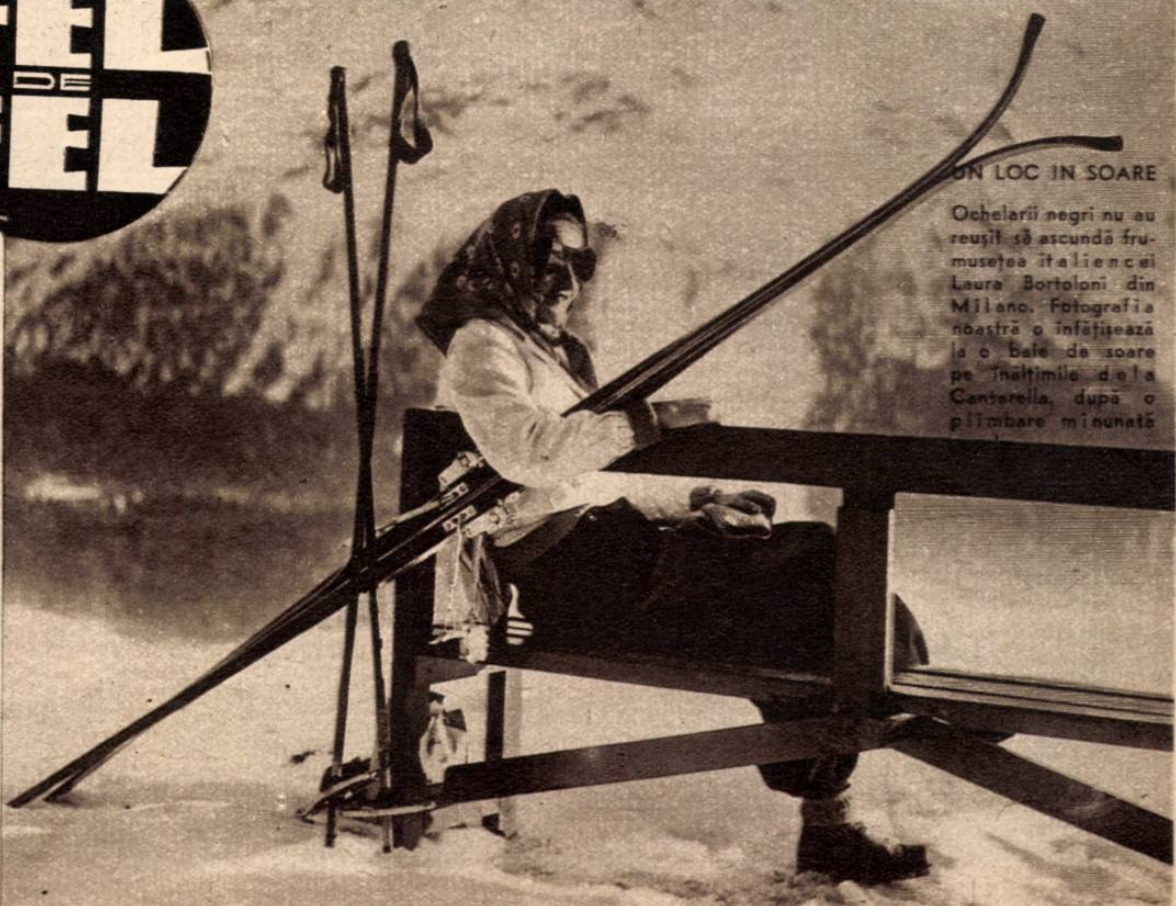

STUDIU IN LUMINA ȘI UMERĂ

Iată un interesant studiu fotografic, luat pe patinoarul din St. Moritz. În lumina razelor de soare ale iernii, se desenează siluetele și umbrele dansatoarelor pe ghiță.

Reporterul nostru fotograf din Viena a reușit să facă această fotografie exclusivă a ducelui de Windsor, în timpul cursului de sky. Ducele este alături de profesorul său de sky. Pentru a reuși să prindă imaginea, reporterul nostru s'a deghizat într'un bătrân țărănesc.

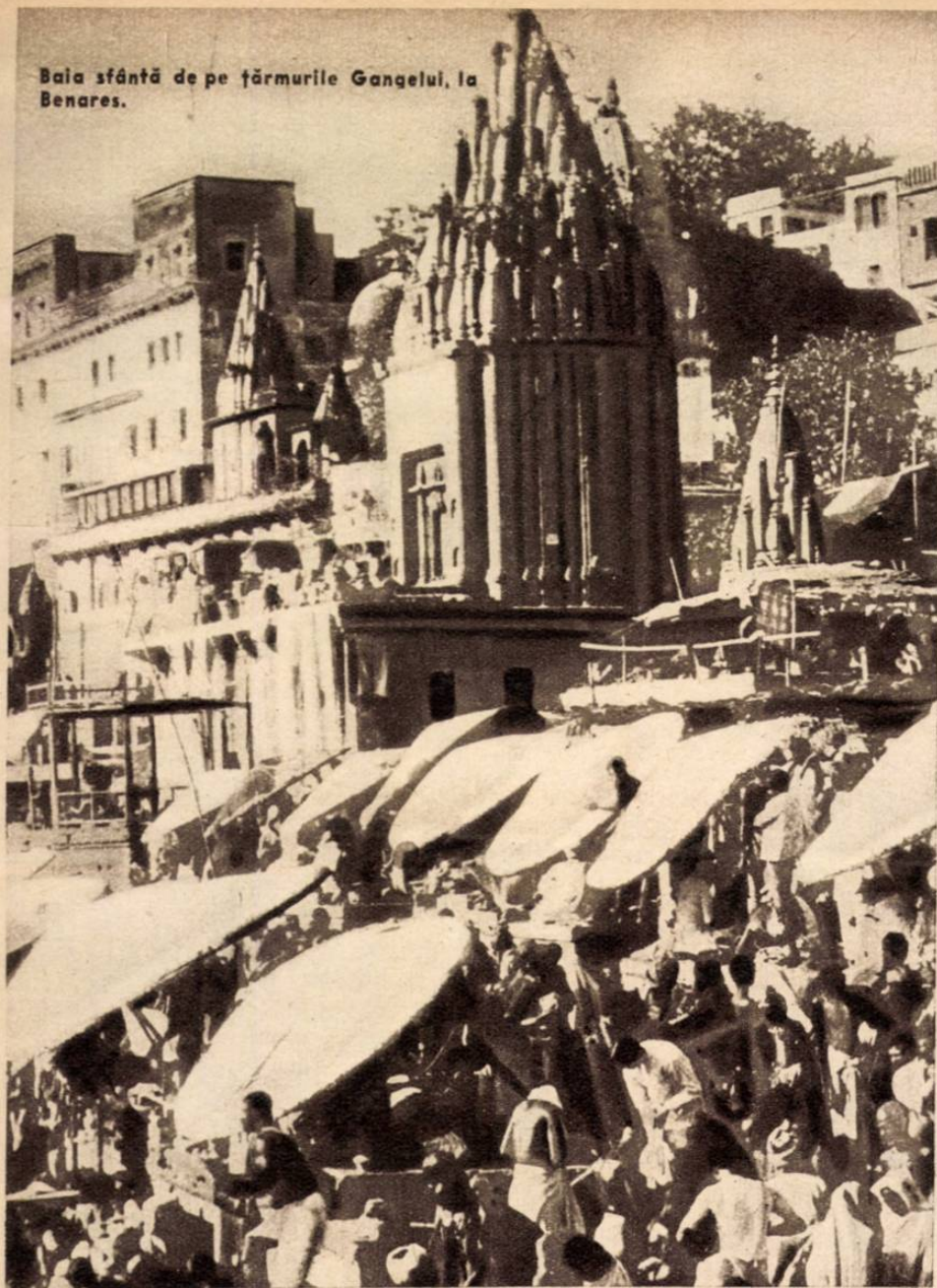

UN LOC IN SOARE

Ochelarii negri nu au reușit să ascundă frumusețea italiencii Laura Bortoloni din Milano. Fotografia noastră o înfățișează la o baie de soare pe înaltimile de la Canterella, după o plimbare minunată

Baia sfântă de pe țărmurile Gangelui, la Benares.

superficiale; iar lumea aparențelor contează foarte puțin în această străveche țară, care este străbuna tuturor filosofiilor occidentale. Sub fluxul apusean al progresului, vechile credințe și tradiții își continuă existența, cu o ușoară deviere, a canalelor poate, dar în esență neschimbate și de nestăvilit, constante ca apele Indusului.

Reîntorcându-mă în India, intenția mea a fost să privesc sub aparențe, să fac un sondaj cât mai adânc în stratul realităților.

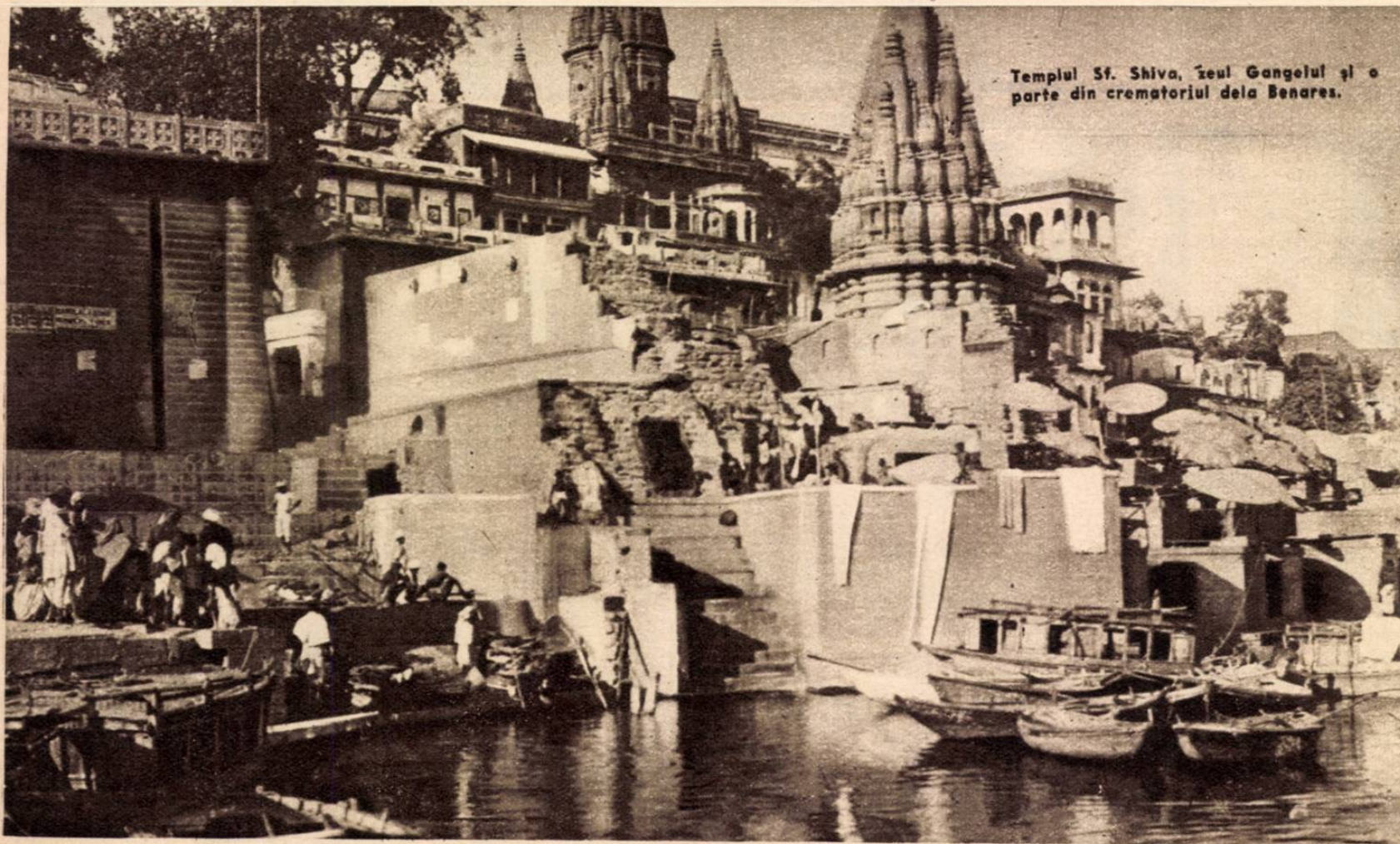
A fost o călătorie de studii, pornit fiind să explorez, nu centrele turistice, ci avantposturile intelectuale ale acelor filosofi cari practică Yogi. Cu acest sistem am făcut cunoștință acum treizeci de ani, ca sublocotenent în corpul Lăncierilor de Bengal și de atunci am continuat a-l studia, în măsura în care călătoriile, o oarecare tendință spre frivolitate și cețurile Londrei mi-au permis-o.

Nu sunt și nu voi fi niciodată un adept al misticismului oriental, dar îi cunosc bine preceptele și pe mulți dintre cei cari îl preconizează. Deci, ca interpret, aș fi întrucâtva calificat să vorbesc.

Dar ce este Yogi? Cum apare acest sistem față de acele căi către realitate, pe care creștinătatea le-a urmat, prin devoțiunea Sfântului Francisc și prin extazurile Sfintei Tereza? Toate misticismele au un același scop contopirea cu divinitatea, dar mijloacele întruvințate sunt tot atât de numeroase ca și rasele omenirii. În Orient și în special în India, calea este mai bine trasată și mai vizibil egalată decât în Apus; țara aceasta mai cunoaște de altfel și un misticism fizic (Hatha Yoga) preconizând o serie de atitudini, mișcări, exerciții de respirație și metode de relaxare, pe care le-am studiat amănunțit, ani de-a rândul. Cum s'ar putea împăca aceste practici cu nervozitatea crescândă a vieții europene și americane? Cum asimilează India o cultură străină și ce păstrează din vechia-i înțelepciune?

Acestea erau întrebările pe care mi le-am pus, pornind la drum și spre a le găsi răspuns am întreprins o călătorie, atât în spațiu, cât și în timp, evoluând între epoca de piatră și secolul al douăzecilea... Am găsit o țară de contraste, de sdrențe și romantism,

Templul Sf. Shiva, zeul Gangelui și o parte din crematoriul dela Benares.

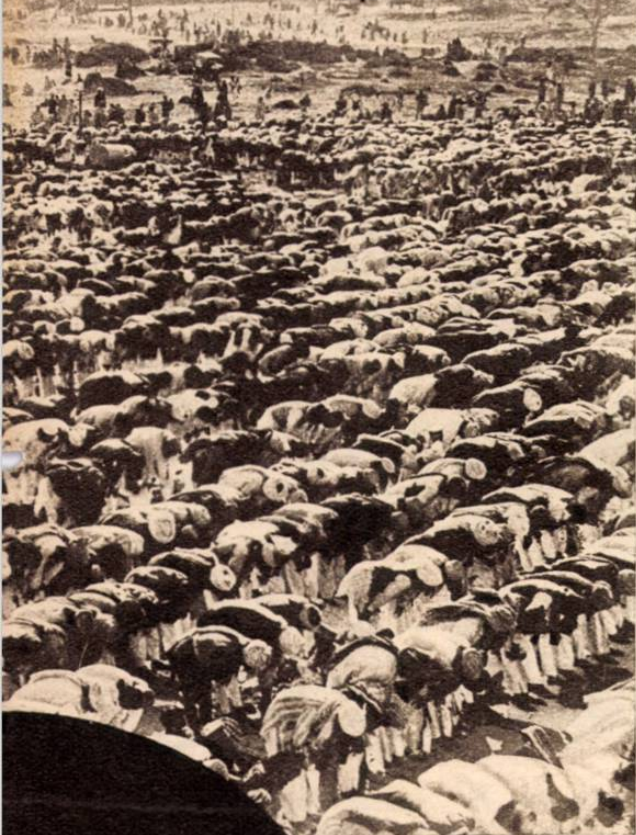

Un Yogi indian predica când „ținere-te vecinică”.

Mii de credincioși din Delhi, fosta capitală a Indiei, fotografiați în timpul slujbei anuale, cu prilejul sărbătorii Id-Ui-Fitr.

de înalte filosofii și bestialități de necrezut, de o splendidă cultură, ridicată alături de cea mai primitivă formă a vieții omenești.

Am părăsit Londra cu avionul, în ceața rece a ultimei zile din anul 1935, dar nu mult după aceea mă aflam sub soarele cald al Allahabadului, în mijlocul a două milioane de hinduși, întruniți pentru o serbare religioasă, străveche, încă de pe vremea când locuitorii Albionului dansau în jurul altarelor druide.

Aceste două milioane de hinduși (cea mai mare adunare omenească din câte se strâng pe suprafața pământului) veniseră din toate părțile Indiei, spre a se scălda la locul unde Gangele se unește cu Jumna, în momentul când Jupiter intră în zodia Vărsătorului, adică, la 24 Ianuarie ora 8 a. m. La fiecare doisprezece ani, festivitatea ia proporții de neobicinuită grandoare. Am văzut eu multe procesiuni religioase, în diferite colțuri de lume, dar niciuna nu se poate compara cu ceea ce mi s'a perindat pe dinaintea ochilor, în dimineața aceea.

De o parte și de alta a drumului se aflau îngrămădiți țărani și turiști, aceștia din urmă fiind reprezentați mai mult de femei. Poliția menținea calea liberă și din turnuri, anume ridicate, supraveghea mulțimea, care se aglomerase într-o masă compactă, pe o întindere de mai multe mile, dela confluența celor două ape și până la fort.

În capul procesiunii mergeau *yogistele*, investmăntate în robe de culoarea șofranului și împodobite cu ghirlande de flori albe. Unele dintre aceste femei duc o viață ascetică de călugărițe, pe când altele s'au închinat lui Kama, zeul dragostei și cred a realiza o comuniune atât fizică cât și spirituală cu această divinitate, pe căi care nouă numai sacre nu ne pot părea.

În urma acestor tinere preotese vine un elefant, călărit de către un bărbat, care nu are pe el altceva decât o ghirlandă de flori și niște ochelari cu rame de aur. După el vin cinci muzicanți călări, urmași de *bhairagiși* — cinci sute de bărbați absolut despuiați, ducând fiecare câte un sac de cenușe de lemn, cu care se vor pudra, după ce se vor fi scăldat. *Bhairagiși* sunt o sectă ciudată, numărând câteva

înormântarea budiștilor bogați la Burma, se transformă într'un fel de sărbătoare populară. După cum se vede în fotografie, rămașitele pământești sunt așezate într'un fel de gondolă, care este așezată la rândul ei, pe un elefant uriaș de lemn.

milioane de suflete și sunt răspândiți în toată India Centrală. Sunt adepți ai lui Siva și nudiști din convingere religioasă. Poliția îi obligă totuși să poarte un minimum de vestimente, atunci când își fac obicinuitele rituri, care constă în descântece, rugăciuni adresate zeilor și vrăji împotriva duhurilor rele. Astăzi însă, potrivit unei străvechi tradiții, ei se duc la confluența apelor sacre, goi cum erau când au venit pe lume.

Acesta este momentul culminant al serbării. *Bhairagiși* sunt de toate vârstele și de diferite categorii sociale. Unii dintre ei sunt intelectuali, bărbați cari la un moment dat, nu se știe din ce motive, au renunțat la cariera lor profesională, politică sau administrativă, pentru a lua această ciudată cale mistică; dar

Cea mai impresionantă ceremonie religioasă indiană, este cea cunoscută sub numele de „Ratha-Jatra”, care s'a oficiat de curând la Puri, localitate situată pe coasta de Est a Indiei. Fotografia noastră a fost luată în timpul ceremoniei.

Sacrificarea unei capre în interiorul templului indian pentru Dumnezeu Devy.

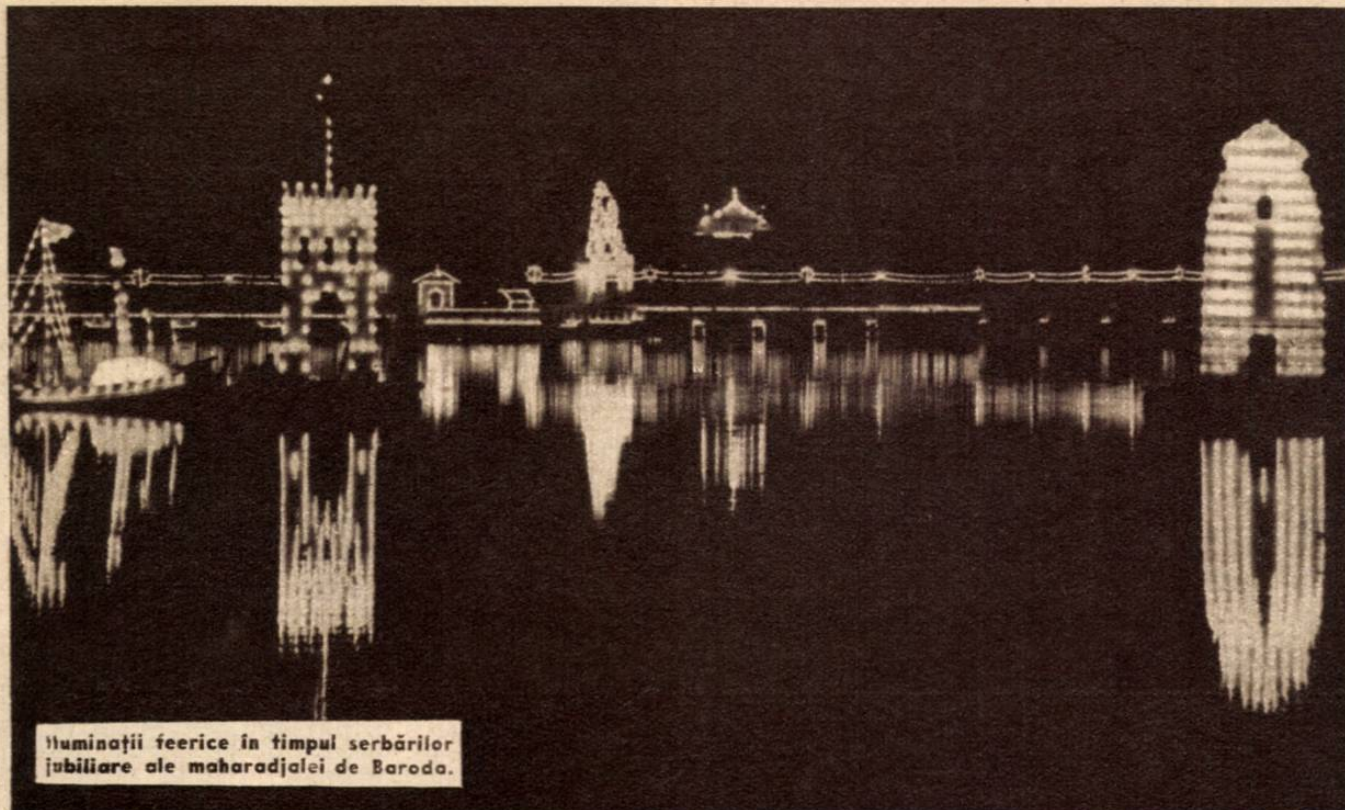

majoritatea par a fi, atât ca fizic cât și ca mentalitate, subnormali. Unii dintre ei râd și glumesc, în trecere, cu prietenii din mulțimea ce alinază drumul, alții însă merg absenți, cufundați în extaz mistic, privind drept înainte. O mare mulțime de femei îi privesc cu curiozitate... Imposibil să deslușești ce cred spectatorii despre ei; toți stau tăcuți și plini de respect, înaintea acestei bizare procesiuni. De cinci mii de ani viața se scurge mereu la fel, pe aceste meleaguri.

După bhairagiși vin alți yogiști, apoi dansatori, cămile, elefanți și un grup de preoți. Aceștia din urmă, cu turbanele lor înalte și cu figurile meditative, au o înfățișare distinsă, în orice adunare. Pe cât se pare, ei duc un idol la scăldat: un obiect mic și inform, purtat pe o litieră împodobită cu pene de păun și cozi de yak. Și iată că acum încep să vină oameni, cu capul plin de cuișoare, iar alții, cu fălcile străpunse de piroane, pentru mortificarea cărnii; apoi, iar preoți și iarăși bărbați despuiați. Toată această omenire pare să iasă din noaptea istoriei... Stau de o oră în mijlocul mulțimii și procesiunea continuă. În cele din urmă fac eforturi disperate spre a ieși din teascul spectatorilor — am nevoie de aer.

De ce mă fascinează oare ciudățenia? Căci mă fascinează la fel ca pe cel mai simplu țăran indian, numai că acesta din urmă recunoaște faptul cu sinceritate, pe când eu nu. Mă simt atras, dar mă apropiu cu jenă de femeia cu barbă, sau de omul de gumilastic; pentru țăran însă, omul fără brațe, scheletul viu, vaca cu cinci picioare, sau individul care a stat cu brațul ridicat deasupra capului atâta vreme, încât acesta s'a înțepenit și s'a uscat, în poziția aceea, sunt vechi și legitime surse de distracție. Ciudățeniile omenești sunt cu mult mai apreciate de mulțime, decât înțelepții pe cari-i caut.

Dar printre aceștia din urmă, cea mai remarcabilă figură este Sfinția sa Sankari-ma, o femeie faimoasă pentru faptul că a împlinit 109 ani. N'am cum să-i verific vârsta, dar pare foarte bătrână și totuși foarte sdravănă. Are o piele foarte sbârcită, dar în schimb ochii-i sunt limpezi și plini de viață. Nu-i lipsește un dinte din gură, iar părul îi e des, lucios ca mătasea și negru ca pana corbului.

Iluminații feerice în timpul serbărilor jubiliare ale maharadjalei de Baroda.

„Longevitatea“ îmi spune ea „este o chestie de puritate internă și de odihnă rațională. Majoritatea oamenilor dorm prea mult. Ar trebui să învățăm a ne odihni după nevoile organismului. Eu, nu dorm mai mult de o oră pe noapte. Dacă nu sunt accidente, putem trăi atât cât v o i m. Invățătorul meu din Himalaya, avea trei sute de ani atunci când a murit.“. Actualmente, ea are un singur adept, un bărbat tomnatic, medic retras, care vorbește o englezească perfectă. Acesta îmi spune că Sfinția Sa intenționează să-și ia câțiva discipoli, în zece, douăzeci de ani de aci înainte. Nu se grăbește. Mai are încă

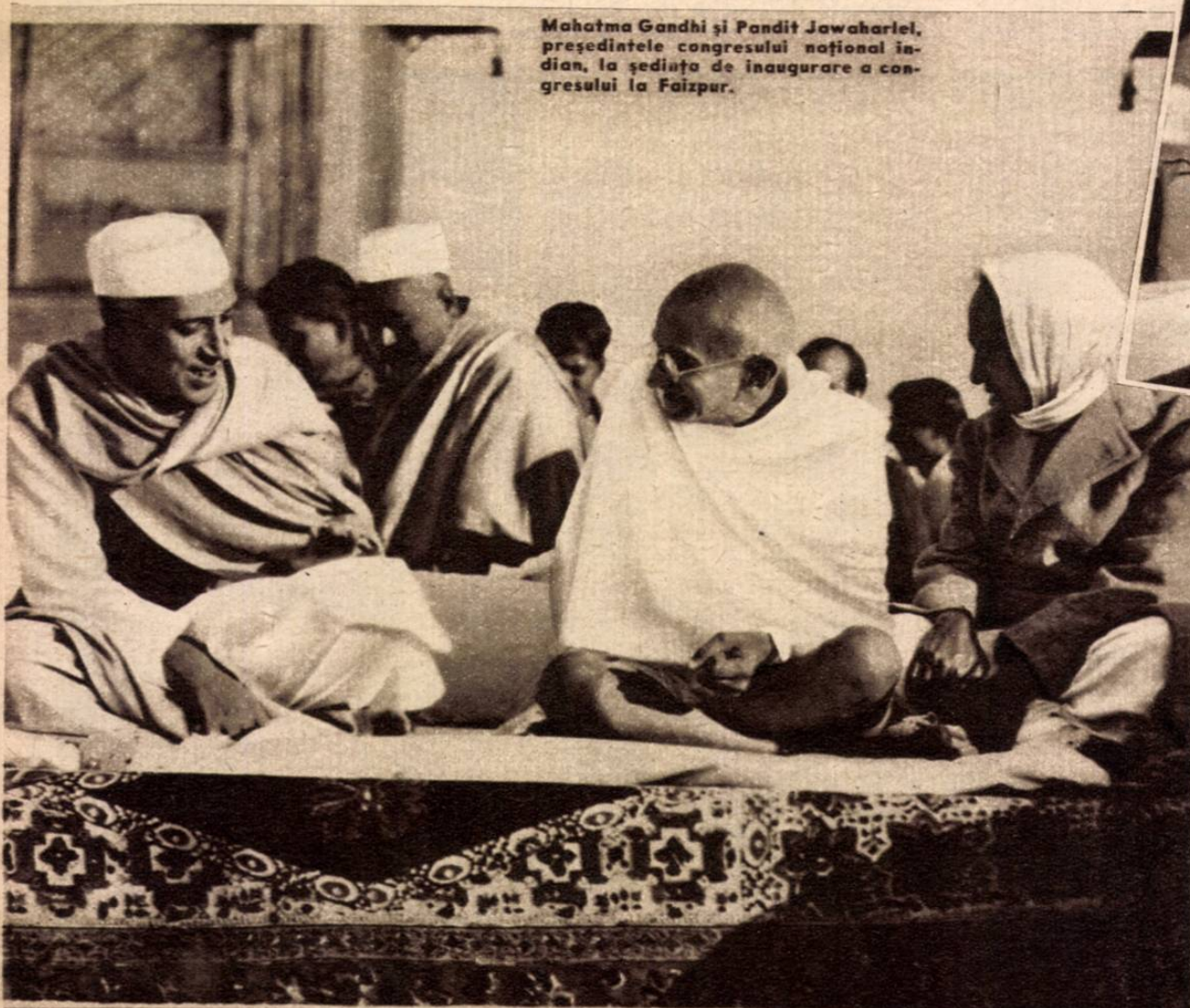
destul timp înaintea ei!

La despărțire îl întreb dacă pot să-i fac un mic dar, întrucât știu că această pereche de asceți trăiesc doar din mila altora, „Desigur d-le“ îmi răspunde el. „Poți pune o monetă pe degetul cel mare dela piciorul măicuței“. Mă execut, dar Sfinția sa abia observă rupia, căci spiritul său a și fost cuprins de extaz mistic.

Ceva mai târziu, la cursele din Calcutta, am văzut un spectacol cu totul diferit. Apăruseră aci câteva dintre cele mai frumoase femei ale Indiei, care adăugaseră ceva din rafinamentul Occidentului, la distincția lor naturală. Sari-ul (șalul pe care femeia indiană îl drapează în jurul capului și al umerilor) este un vestmânt care le prinde admirabil, mai cu seamă pe acelea care au un trup înalt și mlădios.

Aceste doamne, fastuos investmântate — una purta un sari de culoarea lămâiei cu o frapantă broderie de diamante negre, iar o alta avea o robă dintr'un brocart de aur, ce sclipea sub soare, de-ți lua ochii, și făcea ape de diferite culori, când se mișca — erau complet modernizate, tratând direct cu bookmakerii fumând din niște țigarete lungi și exhibând unghii de email, dar se feriseră să maimuțărească femeia occidentală: ele nu ne copiază niciodată vestmintele, pentru că știu ce le prinde. În aceste apariții, am văzut o Indie în prefacere, o Indie care va lua numai ceea ce-i e necesar, din aporturile Occidentului, fără a pierde nimic din frumusețea esențială a propriei sale vieți.

Atunci când vorbim despre emanciparea femeii, uităm că există în India părți

Mahatma Gandhi și Pandit Jawaharlal, președintele congresului național indian, la ședința de inaugurare a congresului la Faizpur.

O parte importantă a congresului național indian din Faizpur, a constituit-o expoziția industrială. Fotografia noastră înfățișează ceremonia inaugurării acestei expoziții. Femei indiene cântă la microfon imnuri naționale datorite lui Rabindranath Tagore.

unde feminismul este o străveche victorie. Trevencore, spre exemplu, este regiunea unde de mii de ani femeile sunt capi de familie. Iar capitala are un spital mare, în a cărui administrație nu există și n'a existat nici când picior de bărbat. D-na dr. Lukhose deține de douăzeci de ani, conducerea și a văzut dezvoltându-se dintr'o minusculă clinică, unul dintre cele mai mari și mai bine administrate spitale din Sudul Indiei. Cu colaborarea a douăsprezece asistente, se execută toate operațiile (câte opt-zece intervenții chirurgicale pe săptămână) tratând trei sute de pacienți internați și, în medie, un număr dublu de pacienți externi.

În această parte a lumii, moștenirea trece în linie femeiască, celei mai vrăstnice fiice, sau celei mai mari surori, excepție făcând Maharadjahul, care trebuie întotdeauna să fie bărbat, spre a-și conduce oștile. Incolo

predomină *matriachatul*. Soții sunt pentru familie niște ornamente necesare și cu totul lipsite de autoritate. Ei sunt mulțumiți de rolul lor pentru că au în schimb foarte puține obligații. Am avut cinstea să fiu prezentat Maharadjahului de Travancore și mamei sale. M'am înfățișat la palat, conform tradiției, în haine negre și cu guler tare. Amfitrionii m'au primit în robe albe și cu picioarele goale într-o sufragerie mobilată europeaneste. Dacă n'ar fi fost avantajele electrice, m'aș fi crezut la Londra. Maharadjahul vorbea despre o lege reformatoare, recent promulgată și despre tenis. Prințesa mamă este capul mișcărilor de modernizare a femeii indiene. În vreme ce discuta probleme la ordinea zilei, degetele frumoaselor sale picioare, cu unghiile carminate, băteau toba în podeaua de parchet, ce lucia asemenea unei oglinzi...

Travancore este un stat prosper, mai bine echilibrat și de un nivel cultural superior multor altor părți din India. Biblioteca publică din Trivandrum cuprinde 40.000 de volume. Progresul modern își face apariția peste tot, dar preoțimea brahmană și-a păstrat autoritatea intactă: după aceasta, adevăratul conducător al țării este Padmanabhaswami — o altă întrupare a lui Siva. Iar ca regent pământean al zeității, Maharadjahul îi prezintă odată pe an omagiile sale spălând lespezile principalului templu din capitală, fără să aibă pe el altceva decât o bucată de pânză albă, în jurul șalelor.

Dela Travancore la Swat e cale de două mii de mile. Când a fost să trec prin Malakand regiune situată la 80 mile spre Nord-Est de orașul de frontieră Peshawar, am crezut că intru în sămburele de sălbătecie al Asiei Centrale, dar aci mă aștepta o nouă surpriză: la Saidu Sharif, reședința Vali-ului de Swat, am găsit o splendidă casă modernă, cu camere de baie, numai marmură, telefoane și aparate de radio.

Uimirea călătorului care găsește în Swat o asemenea instalație de baie, nu poate fi înțeleasă de către cititorul rămas acasă: suntem atât de obicinuiți cu confortul modern, încât nimic nu ne mai impresionează, dar după ce ai făcut mii de mile, fără să întâlnești altceva decât niște copăite cu un ibric cu apă caldă alături, e o minune să-ți poți întinde mădulele într-o baie adevărată, să întorci robinete și să stai sub un duș. Vali-ul de Swat este un bărbat în vârstă de 60 de ani, rumen la față și cu privirile pătrunzătoare. Și-a câștigat tronul cu mari greutăți, iar acum, deși complet analfabet, are un avion, cu care face nenumărate sboruri, este un bun arhitect, guvernează cu o mână de fier, a amenajat sute de mii de linii ferate și un excelent sistem telefonic.

E un excelent conducător religios, precum și un administrator de prima clasă. Când l-am văzut prima dată, se afla într'un automobil de turism, în tovărășia a cinci vânători. Acest preot-rege modern al Asiei de sus este energia personificată.

Dar părăsind această surzătoare vale, mă aștepta un nou contrast, căci de aci am luat drumul celui mai contemplativ oraș din lume, Rishikesh, unde Gangele iese din munții Himalaiei.

Un sfert de milion de oameni trec anual prin Rishikesh, în drumul lor spre izvoarele Gangelui și ale Jumnei. În oraș și pe țărmurile râului, în colibe de răchită, trăiesc aproape o mie de oameni sfinți. Aci găsești *Mahatmele*, care stau despuiați în gerurile iernilor de pe Himalaia, topind zăpada în juru-le, grație unei puteri necunoscute, generatoare de căldură; aci se află *yogiștii*, cari se lasă îngropați într'un cosciug, asemenea unor cadavre, pentru câte o lună și mai bine; aci poți întâlni câțiva dintre cei mai renumiți filosofi ai Indiei; și tot aci se ascund uneori cei mai mari bandiți ai ținutului, criminali cari îmbracă rasa ascetului și pornesc, în pelerinaj, pentru a scăpa de urmările poliției. Timpul a încremenit pe loc la Rishikesh, iar lumea exterioară este aproape inexistentă. Oamenii îmbină aci un trai redus la primitivism de sobru ce e, cu cea mai înaltă gândire.

Am vizitat câțiva înțelepți din taberele de pe malurile râului. Unul dintre ei, Swami cântărețul, peregrinează prin Nordul Indiei, cu flautul

și cartea sa de cântece, iar apoi se retrage într-o peșteră și meditează, într-o completă singurătate, câte șase luni și mai bine. Pe un alt înțelept l-am găsit lucrând la un tratat asupra creierului omenesc, în timpul pe care i-l lăsa liber mulsul vacilor și munca pământului. El este de părere că fiecare om și în special persoanele angrenate într-o profesiune intelectuală, trebuie să consacre zilnic una sau două ore, unei munci fizice, care să-i puie tot corpul în mișcare. Dar mi-a fost dat apoi să fac cunoștința unui alt ascet, care stătuse timp de nouă zile zidit într-o peșteră, fără hrană și fără apă, într-o stare de transă, cunoscută sub numele de *samadhi*. După spusele rapoartelor medicale, toate funcțiunile sale au fost suspendate în acest răstimp. Limba i se îndoise în gât, oprindu-i respirația. Ochii i se întorseseră pe dos, iar trupul, rezemat de zid, rămăsese absolut inert, în cele nouă zile, fără să aibă nevoie nici de aer și nici de hrană. La capătul acestei perioade, s'a spart zidul dela intrarea peșterii, iar el a fost scos la soare, unde au început a i se face niște masajii. Apoi, la un moment dat i s'a șoptit la ureche o invocație secretă și curând, spiritul său s'a întors din lumea către care și luase sborul.

Și scopul acestui ritual? N'am putea spune ce a aflat acest tânăr Yogi (era abia un băiețuș) în cursul călătoriei sale prin ciudatele meleaguri de frontieră dintre *Ființă* și *Neființă*. Dar sunt sigur că această străveche filosofie a Orientului are o bază practică. Principiul său de temelie este: o minte sănătoasă, într'un trup sănătos, care, trebuie să știți că nu constituie o prerogativă specială a vechilor Romani sau a Englezilor moderni.

La Rishikesh se află o faimoasă școală de *Hatha Yoga* (nimeni n'ar putea spune ce vechime are, dar tradițiile sale au fost transmise din tată în fiu, cu mult înainte ca oamenii să fi început a se gândi la scris) care prescrie diferite mișcări și poziții, având de scop întărirea mușchilor abdominali și stimularea glandei tiroide. Aceste principii nu sunt o noutate pentru Occident, dar le cunoaștem abia de douăzeci-treizeci de ani, pe când arienii erau familiarizați cu ele încă de acum vreo douăzeci-treizeci de secole. Exercițiile sistemului *Hatha Yoga* ar reclama mult spațiu, spre a fi descrise și nu e locul s'o fac aci, dar e interesant de notat că multe dintre ele au fost adoptate aproape fără nicio modificare, de către saloanele de frumusețe și institutele de cultură fizică. De altfel, asistând, nu de mult, la antrenamentul unui faimos boxeur, în Richmond, am observat că se supunea unei discipline identice cu aceea impusă discipolilor dela Rishikesh. Și nu se poate să nu ți se pară ciudat dacă te gândești că se uzează de aceleași metode pentru întărirea unui pumn și pentru realizarea unei comuniuni cu divinitatea!

Iar cât despre psihanaliză, există asupra acestui subiect tratate hinduse, datând din anul 800 după Cr., bazându-se pe o tradiție imemorială. Fiecare discipol al sistemului Yogi este analizat de către profesorul său, care se numește „guru” și este un pustnic, căci trăiește, cel puțin o parte din an, în câte o regiune inaccesibilă a munților Himalaya. Acești oameni par cu totul neînsemnați călătorului care-i vede, în trecere. Abia când ajungi a-i cunoaște bine îți dai seama de rezeziunea cu care percep, de marea lor putere intuitivă și de admirabilul lor echilibru sufletec.

Dar trebuie să mărturisesc că Rishikesh-ul m'a făcut să mă simt pierdut și stingher. E ceva înfricoșător pentru un european, în concentrarea sa spirituală și în totalul său dispreț, pentru ceea ce noi considerăm ca binefaceri ale civilizației. În acest orașel nu există nimic altceva de văzut decât oameni sfinți; și nici nu poți găsi de mâncare altceva decât orez, lapte și fructe. Chiar fructele sunt greu de obținut. În ultima noapte petrecută aci, o maimuță mare, profitând de faptul că m'olipsit de ambianță, meditam, mi-a șterpelit singurele câteva banane, după care Dumnezeu știe cât umblasem. Și culmea ironiei, animalul nici nu era măcar flămând: le luase pur și simplu ca să se joace și petrecea strivindu-le în picioare. M'am întors cu bucurie la Delhi și ce schimbare totală de decor am găsit aci! În gară mă aștepta o limuzină elegantă, care mă

conduse prin splendorile capitalei imperiale, la palatul vice-regelui. Douăzeci de servitori investmântați în mătase roșie și brocart de aur, mă întâmpinară; mi se dădu un apartament de patru încăperi, iar pe masa mea de scris găsi programul Excelexențelor lor, care includea și neînsemnatul eveniment al sosirii mele.

Curând după aceea, într'un costum de seară impecabil, cu câteva minuscule medalii pe piept, îmi făceam apariția în Sala de Recepție, unde-mi găsi iarăși numele tipărit într-o diagramă indicând că la dinea aveam să stau lângă Alteța sa Begum Aga Khan. O clipă mai târziu, intram în rândurile invitaților, cari începeau să sosească, spre a mă înclina înaintea Lordului și Lady-ei Willingdon. Și cu o seară înainte doar, o maimuță îmi șterpelise bananele...

Da, călătorul găsește turburătoare contraste și o mare bogăție de culoare în acest bătrân subcontinent. Filosofi despuiați, prințese desculțe. Elefanți nebuni, legați prin lanțuri de câte un arbore milenar. Temple minunate. Matchuri de polo. Vânturi fierbinți. Maimuțe sfinte. Cei mai minunați munți de pe continent, în lanțul Himalaiei. Cel mai monstru teritoriu din lume, în valea Gangelui. Un climat parfumat și senzual, în păturile de cocotieri dela Cochîn. Festivități religioase, ce întrunesc milioane de oameni. Eremiti, cari vreme de câte douăzeci de ani nu scot un cuvânt. Monstruozițai, ciudățenii omenești și pitici. Avocați, cari, la Calcutta, încasează onorarii de zece ori mai mari decât confrății lor dela Londra. Savanți de o reputație mondială, ca Sir Jagadis Bose și Sir. C. B. Raman, poeți ca Tagore, industriași ca Tatas și triburi atât de primitive, încât mai fac încă sacrificii umane și beau sângele victimei, dacă poliția nu intervine la timp, spre a-i împiedica.

India reprezintă un rezumat al istoriei umane.

MINISTRUL AMERICII ÎN ROMANIA ȘI REȘEDINȚA SA

Dela stânga spre dreapta: d-na Harrison, d-rele Ann și Helen Harrison, excelența sa, domnul Leland Harrison, ministrul Statelor Unite, fotografiați la intrarea palatului legației americane, în portul național românesc.

Legatiunea și Consulatul Statelor Unite din Strada Povernei No. 1.

PRIMUL INSTITUT COSMETIC MEDICAL

BULEVARDUL CAROL, 57 fost 39

TELEFON 3.52-7

D-NA Dr. M. RABINOVICI dermatolog specializată la Paris și Viena, tratează: negi, pistrui, coșuri, etc. Ingrijirea feței. Tratamentele ridurilor prin diatermie, masaje pneumatice și hormoni. Distrugerea definitivă și fără cicatrice a părului de prisos. Slăbirea locală a corpului prin masaje electrice. Consult. 10—12 și 3—7 p. m. Consult. gratuite Miercuri 11-12 a. m.

CE VĂ DETERMINĂ SĂ RÂDEȚI CÂND CITIȚI SAU VI SE POVESTEȘTE O GLUMĂ ?

Interesantă experiență a unui psiholog englez

UN fenomen, pe care știința n'a reușit încă să-l explice ce este, e râsul pe care-l provoacă o anecdotă, un spirit etc.

Problema continuă să intereseze și rezultatele ultimelor cercetări, în această direcție, au fost recent publicate, în „British Journal of Psychology”. D-rul A. Heim a întreprins, la Cambridge, o mare experiență a humorului, cu speranța de-a descoperi câteva legi generale, asupra râsului. Dar singura concluzie pe care a putut-o trage a fost că o aceeași glumă poate determina reacții diferite, acestea variând dela individ la individ.

Cincizeci de persoane au fost supuse uneia dintre cele mai frumoase teste, neavând a face altceva decât să citească niște spirite, din care am reprodus și noi aci o parte. Apoi, li s'a cerut să precizeze în ce constă humorul acestor spirite, iar reacțiile lor au fost înregistrate cu grijă, notându-se chiar intervalul scurs până la izbucnirea râsului și durata acestuia.

Niciuna dintre cele 32 glume n'a provocat râsul tuturor și nimeni n'a râs la toate glumele. Iar chiar atunci când un număr de indivizi au apreciat o aceeași serie de spirite, fiecare dintre ei și-a motivat râsul dintr'un punct de vedere cu totul deosebit.

Subiectele experienței au citit întreaga serie de anecdote fără întrerupere, cu un interes și o veselie crescândă, unul dintre ei declarând chiar că: „după o vreme râzi, indiferent dacă anecdota are sau nu haz”.

Cu totul altele sunt însă motivele pentru care o întreagă adunare râde, atunci când cineva își povestește anecdotele favorite. La multe dintre acestea se râde doar din politețe, spre a se răsplăti străduințele povestitorului. Adesea, ascultătorul începe să râdă cu mult înainte de punctul culminant și aceasta numai din dorința de-a se face plăcut, iar persoana care n'a înțeles tâlcul povestirii, râde mai tare decât toți ceilalți, ca să nu fie cumva bănuț de prostie.

S'a descoperit că cele mai hilare spirite sunt de obicei acelea care se întrec în subtilitate, cerând mai multă vreme spre a fi înțelese. Cu cât anecdota îi pare mai comică, cu atât individul și-o amintește mai ușor. Cei cari s'au supus experienței d-rului Heim, își amintiau după șase luni, abia vreo cinci din cele 22 de glume, citite cu ocazia aceea. Dar răsese la trei, din aceste cinci, cu atâta poftă, încât o jumătate de an mai târziu, știau încă ce anume le provocase reacția. Cei dotați cu o imaginație vie preferau să citească anecdota, decât s'o vadă ilustrată prin desen, aceasta pentru că artistul avea o concepție diferită de a lor. Dar majoritatea subiectelor au primit imaginea cu plăcere, de oarece le înlesnea priceperea hazului.

O credință foarte răspândită și pe care recenta experiență o dovedește ca nefondată, este aceea că bărbaii ar avea, în ceea ce privește humorul, o dispoziție cu totul diferită de a femeilor. Cam jumătate din cei supuși experienței au fost femei, dar s'a văzut că reacțiunile se deosebeau mai mult dela individ la individ decât dela un sex la celălalt. Cu alte cuvinte, anecdotele pe care bărbaii și le spun, la un pahar de vin, pot fi gustate într'o egală măsură și de către femei.

Se pare însă că un factor cu mult mai important în declanșarea

râsului, la povestirea unei anecdote, este numărul persoanelor care o ascultă. Atmosfera socială joacă un rol mai hotărâtor, decât însuși conținutul glumei. Alți factori cari pot da proporții râsului sunt: nouțetea glumei, dispoziția povestitorului și a auditorului precum și relațiile care există între ei, vremea, asociațiile de idei, pe care povestirea le determină în spiritele ascultătorilor, punctul de vedere — cu un cuvânt, o situație complexă, în care gluma în sine, ține foarte puțin loc. Recentă experiență a d-rului Heim a dovedit încă odată cât e de greu să fixezi esența humorului, cu ajutorul înregistrărilor și al unor note stenografice. Acesta poate fi și unul dintre motivele pentru

care știința n'a reușit încă să formuleze vreo lege asupra râsului. Ca și dragostea, râsul scapă analizei.

PENTRU CE nu te descotorosești de căfel?
„Să vezi! Motive sentimentale — soția mea nu-l poate suferi”.

MITICĂ: Te-am văzut ieri.
ALECU: Unde? Că eu nu te-am văzut.
MITICĂ: La Royal.
ALECU: Păi ieri n'am fost la Royal.
MITICĂ: Extraordinar! Inchipuie-ți! nici eu n'am fost. Să știi c'au fost alți doi!

Vezi ce pați, dacă-ți mănânci unghiile !

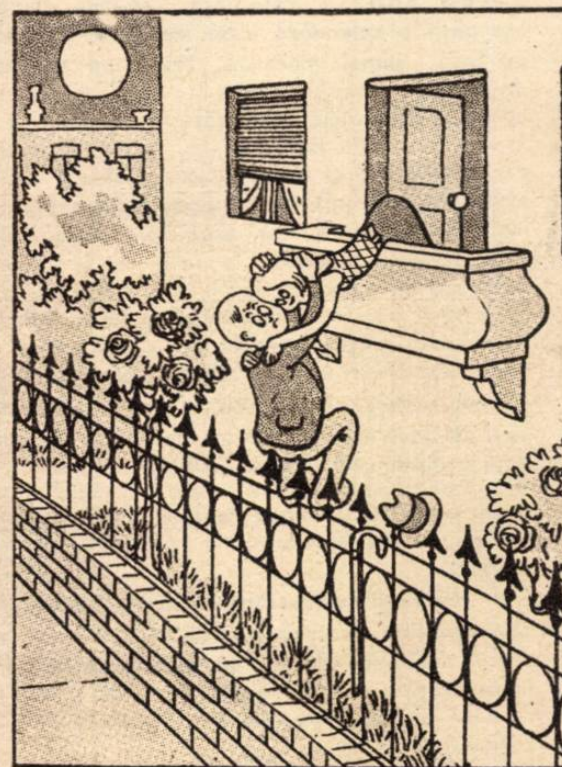
UN italian fiind întrebat care este cel mai bun mijloc de a încerca rezistența unui pod nou, a răspuns astfel:
„Bagă-l pe Mussolini, împreună cu toți miniștrii săi într'un tren și dă-i drumul pe pod. Dacă trenul trece fără niciun accident, podul este bun. Dar dacă se prăvălește, este și mai bun”.

A, nu soro, — eu am avut piatră la ficat.

UN individ vine la frontieră, cu un sac mare în spate și întrebat de către vameș ce are acolo, răspunde: „Măncare pentru iepurii mei”. Vameșul se uită înăuntru și exclamă uimit: „Dar asta-i cafea”!
„Ei și”? răspunde individul neturbat. „Vor trebui s'o mănânce, căci altceva n'am ce să le dau”.

BING: De ce-mi lovești câinele dacă nu te-a mușcat?
BANG: Ai dreptate, dar ridicase o labă și am crezut că vrea să mă cârpească.

Nu există trandafir fără spini !

O tânără lucrătoare, necăsătorită, se văzu la un moment dat în nefericita situație de a deveni mamă și se duse la un medic, care-i înlesni nașterea copilului — un băiat de toată frumusețea, voinic și sănătos. Ea-l rugă apoi pe doctor să-i interneze copilul în azil sau să-l dea cuiva de suflet și acesta îi făgădui să facă tot ce-i sta în putință, iar băiețelul rămase la el.
Întâmplarea făcu ca puțin timp după aceea să vie la el Arhiepiscopul de Canterbury, care se plângea de colici la stomac. Doctorul îl examină și-i spuse: „Curaj căci am să-ți comunic o veste gravă. Vei avea un copil.” Administră apoi arhiepiscopului un somnifer și când se deșteptă, îi puse în față copilul. Arhiepiscopul îl luă și se îngrijă de educația lui, trimițându-l pe rând la liceu și mai apoi la universitate. Iar când presupusul său fiu ajunse la 21 de ani, trimise după el și-i spuse:
„Dragul meu, acum că ești major trebuie să-ți desvălui o taină: până acum ai crezut că sunt tatăl tău, dar nu sunt tatăl tău, sunt de fapt mama ta.”

Aruncă-ne un măr, tăticele.
Nu pot ajunge până la ele, băiețor.

Revărsarea fluviilor a acoperit în întregime sate și orașe, lăsând ici-colo la suprafață câteva acoperișuri sau creștete de copaci.

Furia apelor a smuls poduri, a dărâmat stâlpi de telegraf, aducând odată cu tumultul lor jalea și nenorocirea.

SFÂRSIT DE LUME PESTE OCEAN

Orașul Port Hope în statul Ontario, a fost inundat cu desăvârșire. Acoperișurile caselor au ajuns să plutească la suprafața apei.

PE un vas de ajutor care ne-a cules acum două zile, din Cincinatti, pe toți cei care am încăput, am sosit la Pittsburg. Cu trenul am putut să reintru în New-York, de unde cu câțiva ani în urmă, plecasem ca profesor la Cincinatti.

Am trăit clipe îngrozitoare pentru zăgăvirea cărora nu găsesc cuvinte. Dezastrul uriaș al inundațiilor de anul acesta, mi-a perindat prin față tablouri înfiorătoare. E un al doilea potop biblic acela care se petrece în regiunea fluviului Mississippi.

Mississippi, această vânjoasă arteră de apă a Americii de Nord, își pornește cursul din nordul Statelor-Unite, — din statul Minnesota. Străbate în șerpuiuri ușoare: Wisconsin, Iowa și

în hotarul statelor Missouri și Illinois, în orașul St-Louis primește pe Missouri, fluviu puternic, pornit și el tocmai din Montana, din hotarul cu Canada. Lângă orașul Cairo, din stânga, primește apele lui Ohio, iar pe domeniul statului Arkansas, fluviul Arkansas, coborât tocmai din Anzii Stâncoși (statul Colorado).

Pe țărmul statului Luisiana, Mississippi se desface într'un bogat evantai de ape, iar la New-Orleans se asvârle în marele golf al Mexicului.

Cât timp m'am aflat în mijlocul dezastrului, n'am avut pretenția să-i măsoz întinderea. Cu harta Statelor-Unite în față, aprecierea mă uluște: dela Pittsburg până la sud de Cairo, peste 1600 de kilometri patrați sunt acoperiți de ape.

De aceste ape care au năvălit tumultuoase, ca dintr'un izvor fără sfârșit și ne-au gonit... Cine ar fi crezut? Ploile fără încetare în ultimul timp, au făcut ca undele fluviilor să se reverse...

E așa de ușor să scrii despre toate acestea, la adăpost! Imprejurările acelea care se petrec cu toate, în umbra morții, cum să le redai în vorbe?

Ziarele și emisiunile de radio dau cifre, cifre, vești de ajutor, iarăși cifre. Fotografiiile care însoțesc reportajele sunt fragmente fără fiorul morții, al spaimei al primejdiei. Am văzut într'un cinematograful, un pasagiu dintr'un jurnal-sonor Fox. Nimic. Scene de un omenesc adânc s'au petrecut sub ochii mei.

■ Apele au potopit străzile, cu un clocot rău prevestitor. O vreme, mașinile au circulat

Năvala apelor a distrus un dig în apropiere de orașul Fisk în Missouri. Această regiune se găsește în întregime sub apă.

In regiunile inundate, orașe întregi au ajuns să plutească pe apă. Mii de familii au rămas fără adăpost, iar comunicațiile pe străzi sunt întrerupte cu desăvârșire.

Va trebui să plecăm. Portarul ne-a trimis știrea că vaporaze speciale pornesc în susul fluviului spre Cleveland. Cine are de gând să părăsească orașul, poate pleca. Apa pe străzi e până la brâu. Hallul e inundat integral, iar din lift cobori în apa care urcă până la glezne. Ghetele le mai păstrăm pentru ca să ne ferim picioarele de cioburi. O barcă cu motor ne ia pe cei trei, patru câți am mai rămas,

Canalul acesta lat, prin care apele răbufnesc vâzolate de vânt, e un decor nou și neverosimil. In aceeași barcă, se află și un vecin — Joe Den-

ver. Istorisește ce-a văzut în cartierul industrial. Flăcările uriașe ale incendiului dădeau o lumină orbitoare. Dimprejur, casele prăbușite, dădeau decorului un aspect sinistru. Intre ziduri se găseau victime care trebuiau oricum găsite, cercetate. S'a lucrat intens. Pompierii au lucrat ca niște titani, făcând eforturi supraomenești. Și în ce condițiuni, Doamne! Inchipuiți-vă! În față, flăcările și apropiata explozie a rezervoarelor casei Standard-Oil. Ei înșiși înotând în apă. Oricum, aici în Cincinatti, situația nu se prezintă chiar așa de proastă, ca altundeva. Poate, la Louisville. Dar mai sunt: Cairo, Jefferson, Chicago, Frankfort și chiar Pittsburg. Pe urmă, satele, fermele... Căile ferate și-au sistat cursele... Pe când vorbim, trei avioane trec deasupra, spre Louisville...

prin pânza undelor... Apoi s'a dat alarma... Apele au crescut pe 'ncetul, dar statornic în curând, trotorele s'au pierdut și ele... Subsolurile erau primejduite și trebuiau evacuate. Am luat parte la o astfel de întâmplare. Un bătrân paralytic, sărac, chirașul unei odăițe mizere, ne ruga să-l lăsăm acolo. A fost luat pe sus, în căruciorul lui și trecut la al șaptesprezecilea etaj, la mansardă. Când ne-am despărțit ne-a întrebat dacă nu e cumva posibil să urce apele și aci. Il chema John Cavanaugh și era un accidentat de muncă.

Ce-o mai fi făcând acum? Și fetița care avea grijă de el, s'o fi întors să-l afle sau nu? La periferia orașului, tramvae și mașini își opriseră călătoriile. Casele mărunte erau cuprinse de ape până la mijloc; mulți oameni își mutaseră traiul la etaj, adică pe acoperiș. Barca noastră cu motor, care remorca trei luntri, a putut să le fie de folos la vreme.

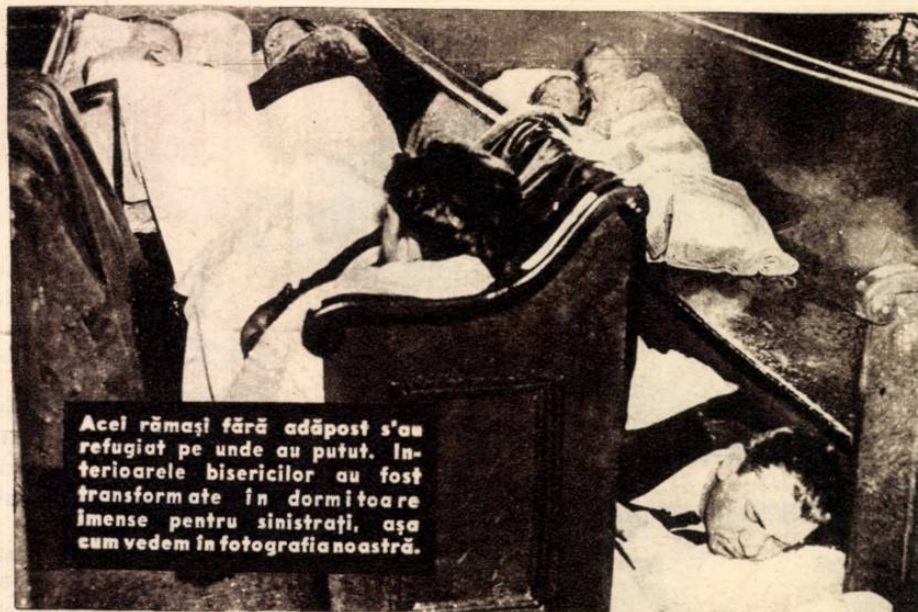
Cât mai puține lucruri! Acesta era cuvântul de ordine. Frigul aspru îi silise pe bieții naufragiați să-și pue toate hainele pe ei. Am avut, o vreme, perspectiva deschisă a fluviului, sub ochi. Malurile nu se mai zăreau. În schimb, undele erau încărcate de luntri, de cadavre, de butuci și copaci desrădăcinați... Încercai în suflet o desnădejde fără de margini...

Seara, slavă Domnului, încă avem lumină. La radio, află că la Louisville, unde nivelul apelor fluviului Ohio a atins 16 metri, curentul electric este întrerupt. Întreg orașul este cufundat într'un întineric complet. Imi închipui câtă panică domnește în populație. Pe când ascultam veștile acestea și mă pregăteam pentru dîne, un sgomot uriaș a sguduit întreg block-house-ul unde locuiesc. Am alergat să află ce s'a 'ntîmplat — Portarul m'a lămurit: o explozie a câtorva rezervoare de benzină. Dar fusese un adevărat cutremur de pământ. Veștile au continuat să sosească. Explozia fusese într'adevăr, atât de puternică, încât au fost dărîmate treizeci și două de case, din împrejurimi.

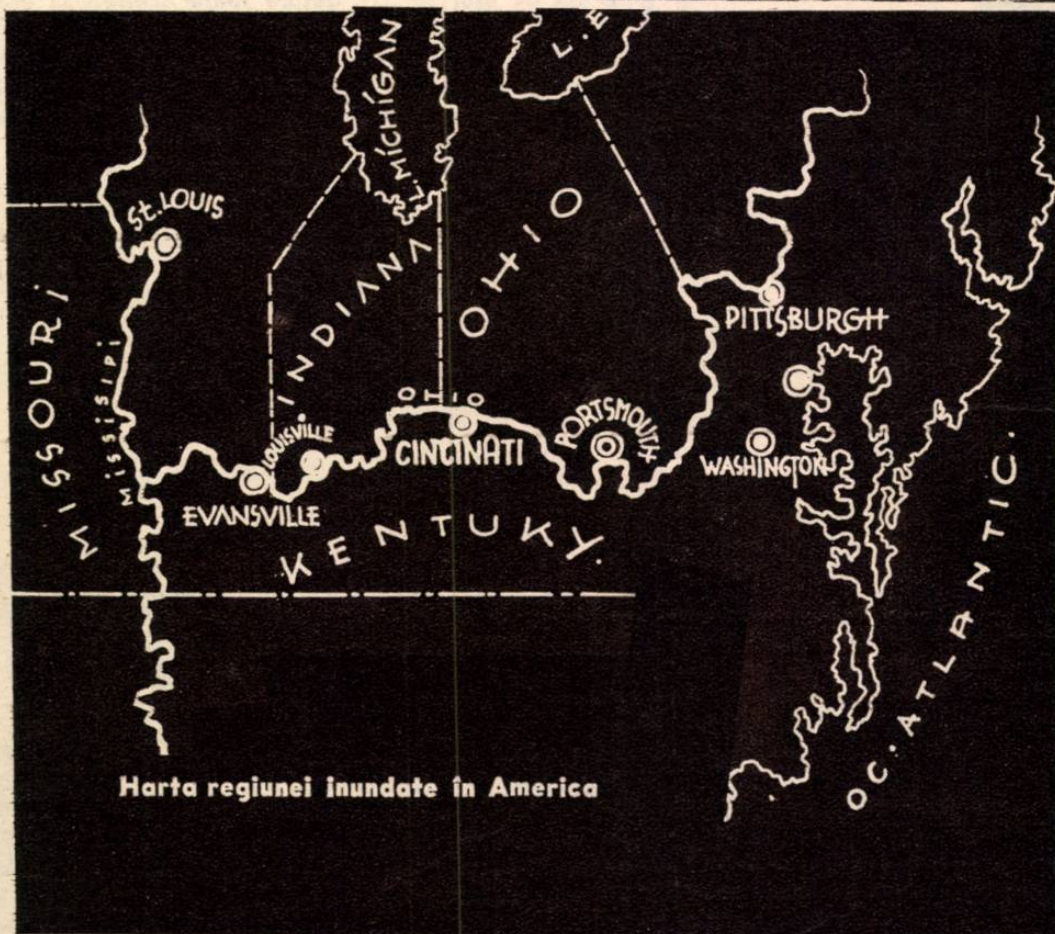
Un incendiu ale cărui flăcări se pot vedea chiar de aci, primejduește și alte rezervoare, din vecinătate. Spaima se încheagă de-asupra orașului, ca și pâcla nourilor, din care ploaia se cernere mereu, mereu... Un fum gros scrie dăre întunecate pe cerul înroșit înspre cartierul industrial. Apele s'au ridicat pe străzi până la genunchi și uneori trec mai sus, chiar. Se perindă carele pompierilor și echipe ordonate de ajutor.

Dintr'o barcă în care sunt inghemuite mai multe persoane, o temee își smuge parul și strigă: „Fetița mea! Unde e fetița mea? Eleanor!” Și fără de veste, sare din luntri și aleargă prin apa care-i vine până aproape de brâu, strigând... E o întâmplare care ne face să lacrimăm... În cele din urmă, e prinsă și urcată în luntri. Alte luntri sosesc mereu. Se evacuează împrejurimile cartierului industrial...

Știrile care ne vin prin radio sunt îngrijorătoare. Moartea celor patrusprezece persoane, de pe insula Frise, de pe Mississippi, evacuarea celor treisute de mii de locuitori din Louisville (unde se vor duce toți acești oameni?) — revolta țăranilor din preajma Memphisului, care se opun ca digurile să fie asvârlite în ape, pentru ca orașul Cairo să fie scăpat, ploile care nu mai conțin, și-apoi aceste rezervoare de petrol care sunt gata să explodeze, la marginea orașului; toate aceste vești ne copleșesc. Apoi: cazul celor 2900 deținuți, din Frankfort, e o împrejurare care te încrâncenează.

Acel rămas fără adăpost s'au refugiat pe unde au putut. Interioarele bisericilor au fost transformate în dormitoare imense pentru sinistrați, așa cum vedem în fotografia noastră.

Harta regiunii inundate în America

Se spune că au început jafurile. Asta ar mai trebui! Groaznic! Imi strâng în buzunar, browningul... În barcă, o familie întreagă: tatăl, mama și doi copii.

Toți sunt senini, aproape veseli, fiindcă sunt cu toții laolaltă. E bine și-așa, cel puțin! Vor pleca la Buffalo, lângă New-York, la niște rude. Nu sunt chiar de plâns, căci au ce le trebuie. Într'un târziu, când ne apropiem de vapor, (un vapor cu sbaturi), băeșul scâncește: n'au luat cu ei pe Shirley, pisicuța! Pe unde o fi peregrinând surioara lui Felix-Cotoiul? Mama îi mângâie: nu e nimic! Vor găsi o altă Shirley, la tanti Edna. Dar copilul rămâne îngândurat... Pe obrăjori, lacrimile se amestecă cu picuri ploii...

Pe vapor, se vorbește enorm, se fac aprecieri, contraziceri. Suntem destul de departe de oraș, când vâzduhul e cutremurat de o nouă explozie. În cartierul industrial din Cincinatti, cele un milion de galoane de benzină au luat foc... Se văd flăcări uriașe, ca'ntr'o viziune de apocalips. Este ultima veste și ultima icoană pe care o luăm cu noi, din Cincinatti,

Priveliștea pe fluviu — (e oare aceasta un fluviu?) — e îngrozitoare. Apele poartă cu ele tot ce-au putut să smulgă, tot ce-au întâlnit în cale.

Pe fluviu, coboară bărci de salvare, cu soldați din garda națională, vaporaze, bărci cu motor.

Dintr'o luntri pe care o găsim în drum, un fermier ne imploră să-l lăsăm să-și lege barca la urmă, căci e istovit. Drept mulțumire, ne asvârle pe bord de-ale mîncării, pentru cei lipsiți. După un timp, ne strigă ceva, nu înțelegem. Apoi deslușim: nevasta și copilul au pierit în ape, astă noapte... Vaporul urcă greu fluviul... Știm însă, că la capătul călătoriei, vom avea un adăpost și liniște...

O. K.

AVEȚI POSIBILITATEA SĂ DEVENIȚI VEDETA DE CINEMA!

PREMIATA VA PRIMI 3.000 FRANCI FRANCEZI
GAJ ȘI 1.000 FRANCI PENTRU CĂLĂTORIE

IN dorința de a stabili o legătură româno-franceză, pe tărâm cinematografic, casa de producție Henry Doru din Paris, a făcut un aranjament cu revista noastră ca una din interpretele viitorului film pe care această casă îl va turna sub regia lui Abel Gance, să fie româncă. În consecință, „Realitatea Ilustrată” organizează un concurs spre a alege pe cea mai frumoasă, pe cea mai fotogenică, pe cea mai talentată doamnă sau domnișoară, din România, care în primăvara anului acesta să plece la Paris și să turneze în film.

Casa de producție Henry Doru a realizat de curând unul dintre cele mai bune filme ale anului: „Une poule sur un mur”, după piesa lui Leopold Marchand (reprezentată și la noi sub titlul „Cine fuse și se duse”). Cei mai de seamă protagoniști ai filmului francez Jules Berry, Pierre Larkay, Christianne Dellyne, Monique Rolland și Satournine Fabre au jucat în acest film.

Filmul pe care casa Doru intenționează să-l producă, va fi tot o comedie modernă, al cărui titlu se va fixa în curând. Interpreta aleasă de noi va primi pentru timpul cât va juca în acest film, suma de 3.000 franci francezi, și în afară de aceasta — dacă va corespunde așteptărilor — i se oferă perspective strălucite pentru viitor.

Deasemenea ea primește 1.000 franci francezi pentru călătoria până la Paris.

Orice doamnă sau domnișoară poate candida la concursul nostru, dacă n'a trecut de 27 de ani. Se cere însă — întrucât urmează să iscălească un angajament și să plece în străinătate — să fie majoră, adică să fi împlinit 21 de ani. Spre a face o selecțiune cât mai serioasă, vom proceda în trei etape: în primul rând candidatele ne vor trimite câte două fotografii: dacă e posibil una în picioare. Dintre aceste fotografii noi vom face o primă selecțiune. Cele alese pe baza fotografiilor se vor prezenta apoi în fața unui juriu care va face a doua selecțiune. Alegerea definitivă are loc în urma unei probe de film, făcută cu cele alese de juriu.

Este de dorit ca participantele la concurs să aibă cunoștințe de limba franceză.

Insistăm asupra faptului că în afară de gajul de 3.000 franci francezi și de banii de călătorie (1.000 franci francezi), alegerea pe care o facem oferă candidatelor posibilitatea de a se afirma și dacă aleasa va dovedi aptitudini, poate face o carieră strălucită.

CONDIȚIUNILE CONCURSULUI

1. La concursul acesta poate participa orice doamnă sau domnișoară între 22 și 27 de ani.

2. Concurenteles vor completa buletinul publicat în această pagină și-l vor trimite la redacția noastră, str. Const. Mille 7, cel mai târziu până la 10 Februarie crt. Nu e nevoie să se scrie pe buletin numele adevărat. Avem nevoie însă de o adresă, unde să putem face eventuale comunicări candidatei. Prin urmare, concurenteles pot utiliza pseudonime, dar ne vor indica o adresă unde să le putem scrie.

3. Împreună cu buletinul de înscriere, participantele la concurs, vor depune sau trimite două fotografii, precum și o taxă de înscriere de lei 100. — Taxa aceasta slujește la acoperirea parțială a cheltuielilor ce se vor face pentru proba de film.

Fotografiile cari ni se trimit, se vor restitui după concurs. Ele nu se vor publica în revistă decât cu eventuala învoire a candidatei.

4. Pe baza fotografiilor, o comisiune restrânsă va face o primă selecțiune, și concurenteles alese se vor prezenta la concurs, în fața unui juriu, format din personalități artistice din țară și un reprezentant al casei producătoare din Paris.

5. Juriul va desemna pe acele candidate care vor face o probă de film mut. Această probă va desemna definitiv pe candidata aleasă.

PIERRE STEPHEN SE INTERESEAZĂ DE CONCURS

Pierre Stephen, cunoscutul comic francez, care a turnat până astăzi în peste 240 de filme, dedică această fotografie concursului: „Cine va învinge”? — întreabă dânsul. „Dumneata domnișoară”?

Vă puteți costuma pentru

BALURI

drăgălaș
și efin

La Vulturul de Mare
cu peștele în ghiare

Theodor Atanasiu & Co. S.A.

STR. BAZAÇA 1 STR. CAROL 76 · 78 · 80 · 82 STR. HALELOR 21

BULETIN DE ÎNSCRIERE LA CONCURSUL DE FOTOGENIE

Numele .....
Pronumele .....
Strada .....
Localitatea .....
Vârsta .....

Înscrierea nu este valabilă fără taxă de înscriere

Miracolele reparatorilor de oameni

Mecanicii medicinei înlocuiesc ochi vechi prin ochi noi, cârlesc crani, scurtează oase, fabrică voci și pot amputa patru cincimi dintr'un trup, fără să ucidă pacientul.

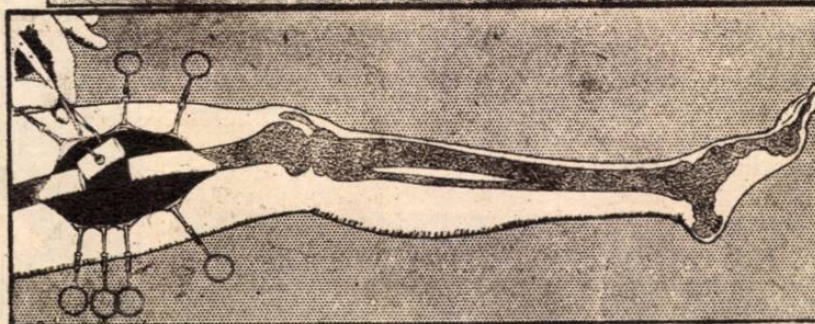
ACUM câteva luni, la San-Francisco, un chirurg american demonstra membrilor facultății de medicină cum operase asupra glandelor adrenale ale unei doamne bărboase, redându-i feminitatea. Un alt chirurg descria o nouă metodă prin care se taie o parte din craniul infectat de germeni și se fierbe, pentru uciderea bacteriilor, după care osul este pus la loc, unde se sudează, de parcă n'ar fi fost niciodată scos afară, iar un al treilea vorbea despre nouile operații asupra nervilor, pentru înlăturarea tensiunii arteriale.

Un recent raport medical face o expunere asupra acelei intervenții, prin care se dă ochiului afectat de albeață o nouă corneă transparentă. Alte autorități în materie medicală raportează despre coaserea unor inimi rănite, cari mai bat încă, despre extirparea plămânilor și a unor mari părți din alte organe interne, intervențiile având de rezultat o îmbunătățire simțitoare a sănătății. Intr'un caz recent s'a scos unei femei jumătate din creier și nu numai că mentalitatea pacientei n'a suferit întru nimic, dar dispoziția ei în genere s'a modificat în bine, rezultat profetizat de altfel de către chirurgii specializați în acest soi de chirurgie cerebrală.

Nu credem să existe operație mai spectaculoasă decât aceea a fierberii oaselor craniului, descrisă la congresul din San-Francisco de către d-rul Howard C. Naffziger, șeful secției chirurgicale, dela Universitatea din California.

Multă vreme chirurgii s'au lovit de mari dificultăți în tratarea acelor cazuri în care oasele craniului sunt infectate de germeni primejديوși. De obicei se scotea

jumătate din creier a fost invadat de o tumoare, care va continua să se desvolte, cuprinzând și cealaltă jumătate, dacă nu este scoasă la vreme. Dacă tumoarea poate fi scoasă de pe țesutul creierului, operația se mărginește la curățire, dar uneori chirurgul este nevoit să extirpeze cu totul partea invadată

Caricatură de Thomans Rowlandson reprezentând un grup de chirurzi din secolul al 18-lea și „victima” lor. Minune era pe atunci faptul că pacientul supraviețuia uneori operației.

de tumoare.

Acum câțiva ani, d-rul W. E. Dandy dela Universitatea Johns Hopkins, a inaugurat acest gen de operații, extirpând jumătate dintr'un creier. De obicei jumătatea dreaptă a creierului controlează partea stângă a trupului, iar jumătatea stângă, pe cea dreaptă, așa că o asemenea intervenție chirurgicală are de rezultat paralizia unei jumătăți din corp. După primele-i operații făcute asupra

creierului, d-rul Dandy și alți chirurzi n'au îndrăznit multă vreme să se atingă de secțiunile frontale, ce se presupuneau a cuprinde centrii intelectuali, de teamă ca pacientul să nu rămâie idiot pe viață. Dar în cele din urmă, doi chirurzi englezi, d-rul W. Penfield și d-rul J. Evans au încercat extirparea tuturor lobilor frontali, năpădiți de o tumoare, care amenința să devină fatală. Și spre uimirea tuturor, pacientul a fost foarte puțin afectat intelectualmente. O intervenție chirurgicală de acest gen s'a făcut acum doi ani la Universitatea din Louisville (Kentucky) de către profesorul Glen Spurling. Ca și în cazul mai sus citat pacienta a supraviețuit, iar mentalitatea sa a fost recent studiată de către d-rul Spafford Ackerly, psiholog la aceeași instituție, care-a comunicat acum câteva săptămâni într'un raport Societății Americane de Psihiatrie că operația a avut de rezultat un vădit progres, în personalitatea pacientei, față de ceea ce fusese înainte.

În cursul primului an după operație, femeia s'a arătat neobișnuit de veselă și de fericită, având o purtare de copil, ceea ce era sub raportul mentalității la epoca aceea, când celelalte părți din creier se aflau în proces de educare, pregătindu-se să preia funcțiunile secțiunii extirpate. După primul an, apărură semnele maturizării. Femeia deveni mai sigură și mai capabilă, în tot ceea ce făcea. Avea o memorie bună, hotărârile-i erau rezezi și juste, iar capacitatea de concentrare-i sporise considerabil.

Mica Alyce Mc Henry a avut ghinionul să se nască cu stomacul răsturnat. Această anomalie îi pune viața în primejdie, dar un chirurg o operă, punându-i stomacul în poziția normală și acum, ea este un copil ca toți ceilalți. Experiențe recente au dovedit că și ochiul, socotit unul

Diagrama de față indică părțile ce pot fi extirpate de către un chirurg abil fără a se primejdi viața pacientului.

Mica Frances O'Brien avea un picior mai mic decât celălalt dar chirurgii au tăiat o secțiune din osul piciorului mai lung precum se vede în diagrama de față și fetița a putut umbla apoi în mod normal.

osul bolnav și se răzuia sau curăța prin diferite metode, pentru a se îndepărta microbii; dar aceste procedee nu sunt întotdeauna eficiente, ba prezintă chiar oarecare primejdie, pentru că în felul acesta germenii își pot croi drum în creier și să agraveze boala, determinând chiar moartea.

Se știe de mult că se pot scoate părți din craniu și pune la loc, sau înlocui printr'un os luat dintr'o altă parte a corpului. Ba în multe cazuri s'au înlocuit bucățile de os printr'o placă de argint, sau ivory, dar se înțelege că aceste materii sunt mai puțin bune decât osul original și viu, luat chiar din trupul pacientului. Ideea d-rului Naffziger și a confracților săi a fost că operația scoaterii osului ar putea fi combinată cu una de sterilizare a bucății bolnave. Osul e scos cu ajutorul unui ferăstrău special, curățat cât mai bine, cu ajutorul anumitor instrumente și fierat îndeajuns, spre a ucide toți germenii ce s'au cuibărit în el. Bucata este apoi pusă la loc. Cu toate că celulele vii, răspândite ici colo în materia nevietoare a osului extras, au fost ucise prin fierbere, odată cu germenii, se pare că în osul fierț migrează alte celule vii, de pe marginile tăieturii făcute în craniul din care a fost scos. În orice caz, osul fierț se sudează la loc, de parcă n'ar fi fost niciodată deplasat.

Extragerile anumitor porțiuni din creier se fac din motive similare; de pildă, pentru că aproape

dintre cele mai delicate organe, poate suporta importante intervenții chirurgicale. La un congres, care-a avut loc la San Francisco, d-rul Conrad Berens, din New-York a făcut o expunere asupra metodelor sale de tratare, pe cale chirurgicală, a glaucom-ului, constând în jupuirea unui strat din membrana corneei transparente după care se fac câteva punctii, în globul ochiului, pentru reducerea excesivei presiuni dinăuntru, care caracterizează această boală. Iar cum o treime din cazurile acelor care orbesc, la bătrânețe, sunt atribuite de către specialiști unei astfel de turburări, se pare că metoda d-rului Berens va reda multora vederea.

Înlocuirea corneei transparente este o altă realizare, în chirurgia ochiului. Uneori, în urma unei loviri, sau a unei boale, corneea, adică membrana transparentă de pe globul ochiului, devine turbure sau opacă, asemeni unui geam înghețat, iarna. Recent s'a constatat, că aceste geamuri ale ochiului, devenite opace, pot fi înlocuite.

Într'un caz recent, la Londra, o femeie și pierduse un ochiu, de pe urma unei boale și curând nu mai putea vedea nici cu celălalt, datorită turburării corneei transparente. D-rul Rycroft, dela Royal Eye Hospital era de părere că membrana ar fi putut fi cu succes înlocuită, dac'ar fi dispus de una sănătoasă. Și iată că într'o zi îi fu adus la spital un tânăr, care avea într'unul din globii ochiului o rană adâncă. Organul nu mai putea fi salvat, dar corneea rămăsese neatinsă și era perfect sănătoasă.

Cei doi pacienți fură aduși deodată în sala de operații. Corneea limpede fu scoasă de pe ochiul rănit al tânărului, ridicându-se simultan și corneea opacă de pe ochiul femeii, apoi, prima fu cusută repede în locul celei turburi. Operația a reușit, iar acum ambii pacienți se pot bucura de lumina zilei; tânărul cu ochiul rămas teafăr, iar femeia, mulțumită noii membrane.

Operațiunile asupra nervilor, în cazuri de mare tensiune arterială și alte turburări ale circulației sângelui, se bazează pe o teorie cu totul nouă. Treptat fiziologii au descoperit că arterele și vasele sanguine nu sunt niște simple tuburi inerte; dimpotrivă, există un complicat sistem de mușchi, în învelișul acestora, care le micșorează capacitatea, atunci când mușchii se contractează sau le-o mărește, atunci când mușchii se relaxează. Și mai mult decât atât, acești mușchi ai vaselor sanguine sunt controlați de niște centri nervoși, speciali, numiți nervi simpatici.

Un exemplu asupra modului cum funcționează acești nervi, este aprinderea obrajilor, atunci când individul se află sub imperiul unui sentiment de stânjenire sau rușine. Înroșirea nu rezultă dintr'un ordin direct al creierului excitat, ci sistemul nervilor simpatici este afectat și trimite impulsuri, cari relaxează mușchii arterelor și ai capilarelor, din regiunea capului, ceea ce are de rezultat înroșirea pielii de pe obraji.

Se știe demult că există boale, în care vasele sanguine, dintr'o anumită parte a corpului, pot fi contractate de către acești nervi într'o asemenea măsură, încât să dea loc unor boale grele și chiar unui sfârșit fatal. D-rul Alfred W. Adson, dela Clinica Mayo, din Rochester, (Minnesota) a fost chirurgul care-a vorbit la un congres medical, ținut la San Francisco, despre succesul tratării unor cazuri de tensiune arterială, ce se dovediseră refractare metodelor terapiei obicinuite, prin operații asupra nervilor simpatici, cari erau determinați astfel să relaxeze mușchii arterelor, reducându-le rezistența, față de fluxul sângelui.

Unele boale reclamă scoaterea laringelui, organ din care iese vocea. Dar chirurgii și inginerii electricieni și-au unit eforturile pentru producerea unui laringe mecanic, cu ajutorul căruia pacientul să poată vorbi aproape tot atât de bine, ca și un om normal.

Un alt caz remarcabil despre care s'a discutat la San Francisco, a fost acela al unei femei cu gâtul distrus de pe urma unui accident, căreia chirurgii i-au dat un esofag artificial, prin care să-i poată ajunge alimentele în stomac. D-rul T. F. Mullen, din San Francisco a făcut din pielea și alte țesuturi scoase de pe pieptul mutilatei un tub al cărui capăt de sus vine în contact cu ceea ce a mai rămas din gâtul normal, partea inferioară intrând în stomac, ca un esofag normal. O altă realizare interesantă a chirurgiei moderne este intervenția prin care se scurtează piciorul cel mai lung, atunci când pacientul are un membru mai lung decât celălalt, cum s'a procedat în cazul micuței Frances O'Brien.

Se spune că cel puțin patru cincimi din organele interne ale unui individ pot fi extirpate, fără ca din aceasta să rezulte moartea sau vreo îmbolnăvire gravă. Iar înlocuirea esofagului și a corneei transparente sunt abia începutul unei lungi serii de realizări.

A APĂRUT
MAGAZINUL
Pe luna Ianuarie. — 160 pagini 25 lei.

R. I. No. 524 —
— Pag. 21

Capul îi era greu ca plumbul din cauza Migrenelor

Doza zilnică de Kruschen îi redă sănătatea

Aceasta doamnă trebuie să se fi simțit ca renăscută când s'a văzut vindecată de durerile de cap grozave de care a suferit timp de 20 de ani. Kruschen i-a redat sănătatea. În scrisoarea care urmează ea ne scrie cât a suferit: —

„Ani de-a rândul am suferit de dureri de cap. La vârsta de 11 ani devenisem atât de violentă încât mama s'a hotărât să mă ia dela școală. Starea mea nu s'a îmbunătățit câtuși de puțin și până la vârsta de 30 ani am suferit într'una. În ultimul timp citind mereu în ziare despre efectele minunate ale sărurilor Kruschen m'am hotărât să fac și eu o încercare. Lucrul s'a petrecut acum două luni, de atunci mă simt ca renăscută. Dimineața mă scol mai cu drag, mi-e capul limpede, nu-l mai simt greu ca plumbul. Așa cum îl simțeam înainte de a fi luat Sels Kruschen. Acum m'am convins că sărurile Kruschen sunt într'adevăr minunate”. — (D-na) E. D.

Durerile de cap provin în cele mai multe cazuri din cauza unui stomac suferind și a acumulării în organism a substanțelor nedigerate care otrăvesc sângele. Înălțurări aceste otrăvuri, împiedică acumularea lor și nu veți mai avea nici un motiv de îngrijorare. Pentru aceasta sărurile Kruschen sunt neîntrecute. Ele fac ca durerile de cap să dispară, efectul este imediat și sigur.

O baie de înfrumusețare vitalizată prin oxigen

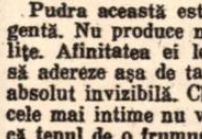
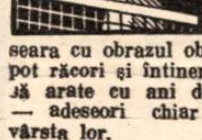

INFRUMUSEȚEAZĂ PIELEA, DĂ SĂNĂTATE ȘI VIGOARE

Oxigenul — sursă de viață — vă transformă într'un om nou. Când sunteți ostenit, „fiecare particică a corpului vă doare”, iar picioarele vă sunt umflate și vă ard. Atunci, fără prea multă cheltuială, puteți face, chiar acasă la Dv., o baie supra oxigenată. Adăugați în apa băii doi pumni de Saltrates Rodell. Se observă imediat milioane de bășici de oxigen, cari se ridică la suprafața apei vitalizând-o. Această apă vă dă o nouă vigoare. Porii se împregneză cu oxigen, iar pielea corpului devine proaspătă, netedă și catifelată. Durerile musculare și reumatismele dispar. Umflătura picioarelor constituie numai un coșmar al trecutului. Procurați-vă un pachet de Saltrates Rodell dela orice farmacist sau droghist și încercați chiar astăzi o baie supra-oxigenată. Veți rămâne nimit și încântat de rezultatul obținut.

Saltrates Rodell 431. en roumain

Iată drăguță!

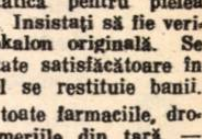
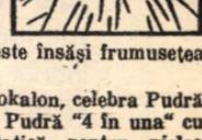

Acum poți captiva pe bărbați! Încearcă această nouă pudră de obraz "4 în una" cu AFINITATE LECTROSTATICĂ

pentru pielea ta-o afinitate ca aceea a magnetului pentru ace sau bucăți de oțel.

Iată pudra pe care chimiștii și femeile au căutat-o de aproape 50 de ani. Odată aplicată, rămâne. Luciul urât al nasului sau al obrazului este suprimat pentru totdeauna din cauza afinității electrostatice pentru pielea Dv. În ploaie și în soare, dansând în săli de bal încălzite, poți să execuți toate cele arătate pe ilustrațiile aceste și să ai totuși un ten uimitor. Nu e atacată nici de ploaie nici de transpirație. Femeile care se întorc acasă seara cu obrazul obosit, tras, sbârcit, pot răcori și întineri pielea lor și facă arate cu ani de zile mai tinere — adeseori chiar pe jumătate de vârstă lor.

Pudra această este tonică și astringentă. Nu produce nici pete nici bubule. Afinitatea ei electrostatică o face să adereze așa de tare pe piele că este absolut invizibilă. Chiar prietenii Dv. cele mai intime nu vor gândi niciodată că tenul de o frumusețe uimitoare (dat

forit pudrei) nu este însăși frumusețea Dv. naturală. Cereți Pudra Tokalon, celebra Pudră de Paris, magica Pudră "4 în una" cu afinitate electrostatică pentru pielea Dv. — Brevetată. Insistați să fie verificabilă Pudră Tokalon originală. Se garantează rezultate satisfăcătoare în fiecare caz, altfel se restituie banii. De vânzare la toate farmaciile, drogheriile și parfumeriile din țară. —

GRIPA

o puteți preveni luând zilnic până la 3 tablete de Togal

Odată **GRIPAT** vă veți vindeca repede și sigur întrebându-vă

medicamentul cu acțiune anti-nevralgică și **BACTERICIDĂ RECUNOSCUTĂ** Togal-ul distruge și totodată elimină otrăvurile gripei (răcelii) grație compoziției sale specifice. **Tratamentul cu Togal urmat în mod regulat vă ferește de recidivele bolii!** Întrebați și pe medicul Dv. La Farmacii și Drogherii. **Produs elvețian**

Dr. ELISABETA MOLNAR
MEDIC STOMATOLOG
Fost asistent la clinica universitară din Cluj
BOALE DE GURĂ și CHIRURGIE DENTARĂ
Proteză, tehnică modernă, coroane de porțelan
București - str. Brezoianu, 29. Et. I
Consult. 3—6 Telefon 46601

Institut medical cosmetic

Str. Brezoianu 9, București III
Telef. 3-59-22. Consult. 11—1, 5—8
sub îngrijirea unui medic dermatolog și unei doctorițe din Berlin. Sfatul și îngrijiri date de specialiști în toate tărmurile cosmetice. Înlăturarea radicală a perilor de prios, prin diatermie, îngrijirea frumuseții și a trupului, etc.

Stomacul paznic al sănătății

Este un fapt recunoscut că nouă persoane din zece mănâncă prea repede și această nefastă obișnuință poate avea urmări dezastruoase asupra digestiei. Silit să primească alimente rău mestecate, prea calde sau prea reci, înghițite în grabă, stomacul supraîncărcat sfârșește prin a se revolta.

Acea senzație de voce bună după masă face loc apăsărilor, acrelilor sau sughiturilor acide. Alimentele, insuficient mestecate trec în intestin și, de aici, până la împrăștierea toxinelor în tot organismul prin mijlocirea vaselor sanguine, nu e decât un pas.

Acea amăreală în gură, acea senzație de greutate; acel miros urât ce se degajă, sunt tot atâtea avertismente că stomacul e supraîncărcat.

Din prima clipă a apariției acestor tulburări digestive, ajutați stomacului ca să-și îndeplinească sarcina, după fiecare masă, luând, o mică, doză de Magnesia Bisurata. Neutralizând excesul de aciditate care constituie aproape întotdeauna, izvorul principal al tuturor durerilor de stomac, Magnesia Bisurata vă va reda o bună digestie.

Magnesia Bisurata care se află, de vânzare în toate farmaciile și drogheriile vă va liniști dela luarea primei doze. Prețul Lei 75.— sau în marele format economic Lei 110.

DR. H. ZANFT
Medic Primar
Specialist în
Boli de Piele și Păr, Cosmetică
Raze U. V. Diatermie, Electrotapie, Zăpadă carbonică, Trat. maladiilor inestetice: pigmentațiuni ale feței, negi, cicatrice, acnee (coșuri), nevi (pete din naștere), îndepărtarea părului de prisos prin diatermie-coagulare etc.
Strada Domnița Anastasia No. 23 (fost Belvedere)
Consult. 3-8 p. m. Telef. 3.34.90

Întrebuințați întotdeauna
această pudră!

Ea vă va da cu siguranță deplină
satisfacție, fiindcă este atât de bine și
ingrijit preparată, încât nu veți fi ne-
voită să reveniți mereu cu puful pe
fața D-v sensibilă.

Pudra „EN VOGUE” aderă perfect,
formează o nuanță uniformă, este foarte
durabilă și are un parfum discret.

Poudre En Vogue
PARFUMERIE VENDÔME

Duminică trecută s'a oficiat la biserica Domnița Bălașa, căsătoria religioasă
a d-rei Tutzi dr. Enescu (fiica d-lui dr. G. G. Enescu) cu dl. Radu Guran,
avocat. Nași au fost d-nul Virgil Potârcă, fost ministru și d-na dr. Vintici.
Fotografia noastră înfățișează pe tinerii căsătoriți într'un grup familiar cu
părinții și nunii mari.

În strada dr.
Tului Barasch
funcționează
de mai mulți
ani o policli-
nică pusă la
dispoziția po-
pulației sărace
din Capitală.
D-na Horodni-
ceanu a luat
inițiativa ca în
iarna aceasta,
pe lângă con-
sultațiuni me-
dicale și me-
dicamente gra-
tuite, să se
dea nevoiașii-
lor și ajutoare
sub formă de
îmbrăcăminte
și alimente.
În fotografiile
noastre, sus:
personalul cli-
nicii și o parte
din ajutoarele
care au fost
distribuite. De-
desubt: bă-
trânii și copiii
ajutați, ieșind
dela sediul po-
licliniceii.

Foto-
Bucegi.

ZIDURI DE CARTON

IANCOVESCU, GATA SĂ FIE SPÂNZURAT...

TOTUL depinde de firea
omului: unora le place
să fie fruntași la sat
iar altora codași la oraș. Un
actor, arhi-cunoscut de Provincie,
dar aproape de loc cunoscut de
publicul Capitalei, este Mal-
coci. Disprețuind total Bucu-
reștii, Malcoci — un tip în
felul lui — cutreeră de ani de
zile provincia în lung și lat, reu-
șind din aceste perigrinări — în
care joacă d'alde „Masca Sa-
tanei”, „Nebuna dela șapte
turnuri”, — „Mortul înviat” —
să-și facă două perechi de că-
suțe în centrul Capitalei.

Ca înfățișare, actorul Malcoci
are doi metri înălțime, e enorm
și ochii-i de copil speriat, con-
trastează în vârful corpului său —
adevărată piramidă.
Caracteristica lui Malcoci este
însă vocea. Are actorul Malcoci
o voce de școală și morții!
Când mergi cu el pe stradă,
vorbește atât de tare, încât e
imposibil ca trecătorii să nu se
întoarcă, fiind convinși că vor
vedea o încăerare. În realitate
Malcoci îți spune atunci lu-
cări foarte simple: „ziua s'a
mărit” sau că „iarna asta e in-
terminabilă”.

Malcoci însă, care nu e de
loc bătrân, a fost și angajat al
Teatrului Național, pe care l-a
părăsit în condițiuni, cari merită
să fie relevate.

Se repeta „Viforul” cu Dela-
vrancea în sală. Malcoci fusese
distribuit într'unul din acele nu-
meroase roluri de boieri cons-
piratori.

— Băiatul ăla înalt din dreapta,
spune mai tare! — insistă Delavran-
cea, adresându-se lui Malcoci,
Malcoci însă, nu ridica de loc vo-
cea. Enervat, Delavrancea strigă:
— Mai tare!

Dar Malcoci, vădit enervat, re-
plică:

— Maestre, eu nu-mi dau dru-
mul la temperament decât după
amiază. Într'adevăr, repetiția a-
vea loc dimineața.

Au trecut vreo câteva zile dela
această replică rămasă celebră
în anele teatrului românesc.
S'a pus pe afiș „Falimentul”
celebra piesă a lui Bjoernsterne
Bjoernson. Iancovescu, pe vre-
mea aceea începător, juca un
rol cu totul neînsemnat. La unul
din spectacole, îmbolnăvind-se
un actor care avea un rol mut
de portărel, s'a hotărât ca a-
cest rol să fie încredințat lui
Malcoci.

Malcoci care avea ambiția să
facă și el o creație, a cerut
sfatul lui Iancovescu, asupra
„concepției” rolului.

În realitate, Malcoci nu tre-
buia decât să intre în scenă și
să pue niște sigilii pe un birou.
Iancovescu însă — de pe
vremea aceea promitea! — a în-
ceput să-i explice:

— Mă Malcoci, tu intri solemn
în scenă, pui mâna pe biroul pe
care o să stea sprijinit nenea
Petrache Sturdza și-l sco-
ți afară; Nenea Petrache o să
se opue — c'asa e rolul — dar
tu nu-i dai importanță și scoți
biroul afară.

A venit și scena cu pricina. În-
tr'adevăr, Malcoci a intrat so-
lemn și cu atitudine de atlet
s'a îndreptat spre biroul pe care
stătea Petre Sturdza.
Malcoci pune mâna pe birou și
dă să-l ridice.

Sturdza, care nu știa ce să crea-
dă, i-a șoptit: „Ce faci, mă
Malcoci? Ai înnebunit? Vezi-ți
de treabă! Lasă biroul!”
Dar Malcoci, crezând că așa e
rolul, s'a opintit zdravăn, a în-
șfăcat biroul și cu multă greu-
tate a ieșit cu el din scenă.

Alexandru Davila care
mi-a povestit această scenă, era
directorul Teatrului. Cu o falcă'n
cer și cu una'n pământ, Davila
a rupt în culise, s'a tras de
vreo câteva ori de nas, cum a-
vea obiceiul, și a strigat! „să
nu-l mai văd pe Malcoci”.
Malcoci, auzind cum stău lucru-
rile, n'a spus nimic. A urcat cu
pași măsuța scara care duce
la cabine, îndreptându-se spre
cabina în care se îmbrăca el și
și cu Iancovescu.

Iancovescu tocmai se de-
grima. Fără să scoată un cuvânt,
dar purtând în ochi o flacără
de halucinat, Malcoci, cu gesturi
de homunculus, — a învârtit cheia
în broască, pe dinăuntru, a des-
chis fereastra dinspre strada Ma-
tei Millo, a aruncat cheia în
stradă, calm, ca un om care are
un ideal de îndeplinit, și-a scos
cureaua care-i ținea pantalonii
și a atârnat-o de un cuiu din

tavan. Iancovescu privea toate
prin oglindă și nu știa ce să
creadă. Presimțind un lucru si-
nistru, a întrebat cu voce tre-
murată:

— Ce e, nene Malcoci?

Malcoci însă, drept răspuns, l-a
înșfăcat doar cu mâna dreaptă
și în câteva secunde i-a băgat
capul în curea, vrând să-l atârne
de tavan.

Văzând moartea cu ochii, Ian-
covescu a început să urle, cât
ii ținea gura: „Ajutor! Scăpa-
ți-mă! A înnebunit Malcoci! Vrea
să mă spânzure! Săriți!”

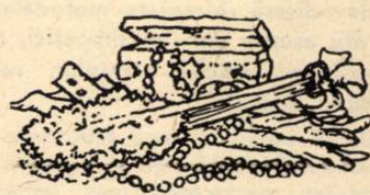
Alarmați, actorii au spart cu un
topor ușa cabinei și l-au des-
legat pe Iancovescu, jumătate
mort.

Malcoci fără să spuie nimic, a
părăsit Teatrul Național, consa-
crându-și activitatea exclusiv pro-
vinciei. Malcoci este unicul ac-
tor din lume care înlocuiește fiin-
țele prin lucruri.

Astfel, când îi lipsește un act
din trupă, îl înlocuiește pur și
simplu cu un telefon. Asta în-
seamnă că Malcoci pune tele-
fonul să sune, ia receptorul și
repetă replicile actorului absent.
Și astfel după cum v'am spus,
Malcoci este astăzi proprietar a
două case de raport, în centrul
Capitalei.

Dacă și-ar fi dat drumul la tem-
perament și dimineața, nu știu
dacă izbutea să fie latifundiar!

IOAN MASOFF

VEȚI AVEA DINȚI UIMITOR DE ALBI
Este atât de ușor, DACĂ, întrebuințați
Kolynos. Kolynos dă dinților un far-
mec captivant, un luciu incomparabil!
Retineți aceasta: Kolynos este eco-
nomic: durează de două ori cât pas-
tele ordinare, întrucât nu vă trebuie
decât jumătate din cantitatea obiș-
nuită. Încercați „procedul periei de
cate” cu un singur centimetru de
Kolynos. Veți fi încântați de rezultate.
Economisiți — cumpărând tubul mare

A APĂRUT
MAGAZINUL
Pe luna Ianuarie. — 160 pagini 25 lei.

Expoziția pictorului Alfred Bührer

In foyerul teatrului „Comedia”, pictorul german Alfred Bührer — de curând înapoiat din Egipt, unde a lucrat multă vreme — a deschis o expoziție cu tablourile ce-a adus din țara Faraonilor.

Minunate și tipice priveliști din Alexandria și Cairo, dela Assuan și Luxor — ca și dela Balcicul nostru, așa de iubit de artiști — formează un ansamblu pentru care „interesant” e un adjectiv lipsit de tăria necesară. El pictează prin tușe ușoare, de culori foarte pure, foarte luminoase, ceea ce i-a îngăduit să obțină pânze de-o claritate uimitoare. Tehnica sa e aceea a unui lucrător conștiincios. Peisajul nu e, la dânsul, un motiv de decorare, nici un fond pe care să se miște în voie personaje — felahi și felahe — mai mult sau mai puțin factice. Simpler imaginii ale vieții și naturii în genere, poetul și magicianul ce e pictorul Bührer a știut să le imprime un farmec inefabil prin alegerea locurilor, prin căldura prețioasă și mângâietoare cu care le-a tratat, înfășurând prin tot ce a făcut să treacă într-însele din sufletul lui visător, iubitor și meditativ.

Excelența Sa ministrul Germaniei la București, vizitând expoziția acestui merituos artist, i-a reținut două lucrări: un peisaj dela Balcic și unul dela Assuan.

DETESTE

1. Sfinxul între piramide.
2. Din alte timpuri.
3. Resturi din timpul mameiucilor (Assuan).
4. Moschee în Assuan.

Momente din viața ieromonahului Veniamin C. Pestrea din schitul Trivale (Pitești)

Duhovnicul Veniamin C. Pestrea din comuna Strâmba, Jud. Gorj. (1937).

Superiorul schitului Strâmba 1918-1924.

Inceputul monahismului la St. Munte Athos.

In campania din 1916-1918

In campania din 1913.

Ieromonahul Pestrea ca militar activ.

Noviciatul la Sfântul Munte Athos.

Omul civilizat
nu se lasă chinuit de GUTURAI
și RĂCEALĂ, ci ia, pur și simplu
T A B L E T E D E
ASPIRIN
Fiecare tabletă poartă Crucea „Bayer”

Mai tânără în fiecare dimineață

ASTĂ SEARĂ

Aplicați Crema Tokalon, nutriment pentru piele, culoarea roză, care conține Biocel — uimitoarea descoperire a Profesorului Dr. Stejskal de la Universitatea din Viena. Acest element vital al celulelor este obținut din animale tinere, alese cu îngrijire. Știința știe acum, că pierderea acestui element natural din piele, cauzează săbăriturile. Crema Tokalon, Biocel, aliment pentru piele, îl redă pielei în timp ce dormiți și reface pielea netedă, mlădioasă și tânără.

MÂINE DIMINEAȚĂ

Uitativă cu cât pielea Dv. e mai fragedă și mai netedă chiar după prima aplicare. După puține zile săbăriturile încep să dispară. După o săptămână arătați cu ani mai tânăra. Dimineața aplicați Crema Tokalon, culoarea albă (neunsuroasă), celebra Cremă de Paris. Ea face să dispară coșurile, face pielea moale, netedă și albă. Femei de 50 de ani pot căpăta un ten frumos de care ar fi mândră orice fată tânără. Se garantează deplin succes, altfel se restituie banii. — De vânzare în toate farmaciile, drogheriile și parfumeriile din țară. —

Când durerile sunt înlocuite de bucurii...

Deak Ștefan din Tutuleu (Boroșneul Mare, jud. Trei Scaune) ne scrie următoarea scrisoare: „Pe cât de amărit eram când v'am scris prima mea scrisoare pentru a comanda un flacon de Gastro D, pe atât de vesel și mulțumit vă scriu azi! Mulțumesc lui Dumnezeu și admirabilului Gastro D, că după o cură de trei flacoane am scăpat de o boală de stomac care mi-a amărit zilele ani de-a rândul. Azi mă simt complet vindecat și recomand tuturor suferinzilor acest minunat preparat.”

Rândurile de mai sus exclud orice comentariu. Scrisorile de mulțumire ce ne sosesc zilnic ne confirmă faptul că în cele mai multe cazuri după o cură de trei flacoane, se poate obține vindecarea completă, chiar în boale cronice de stomac și intestine. Cereți Gastro D la toate farmaciile și drogheriile sau la Farmacia Thoiss din București, Calea Victoriei 124. de unde se fac expedieri în provincie prin ramburs de lei 130.

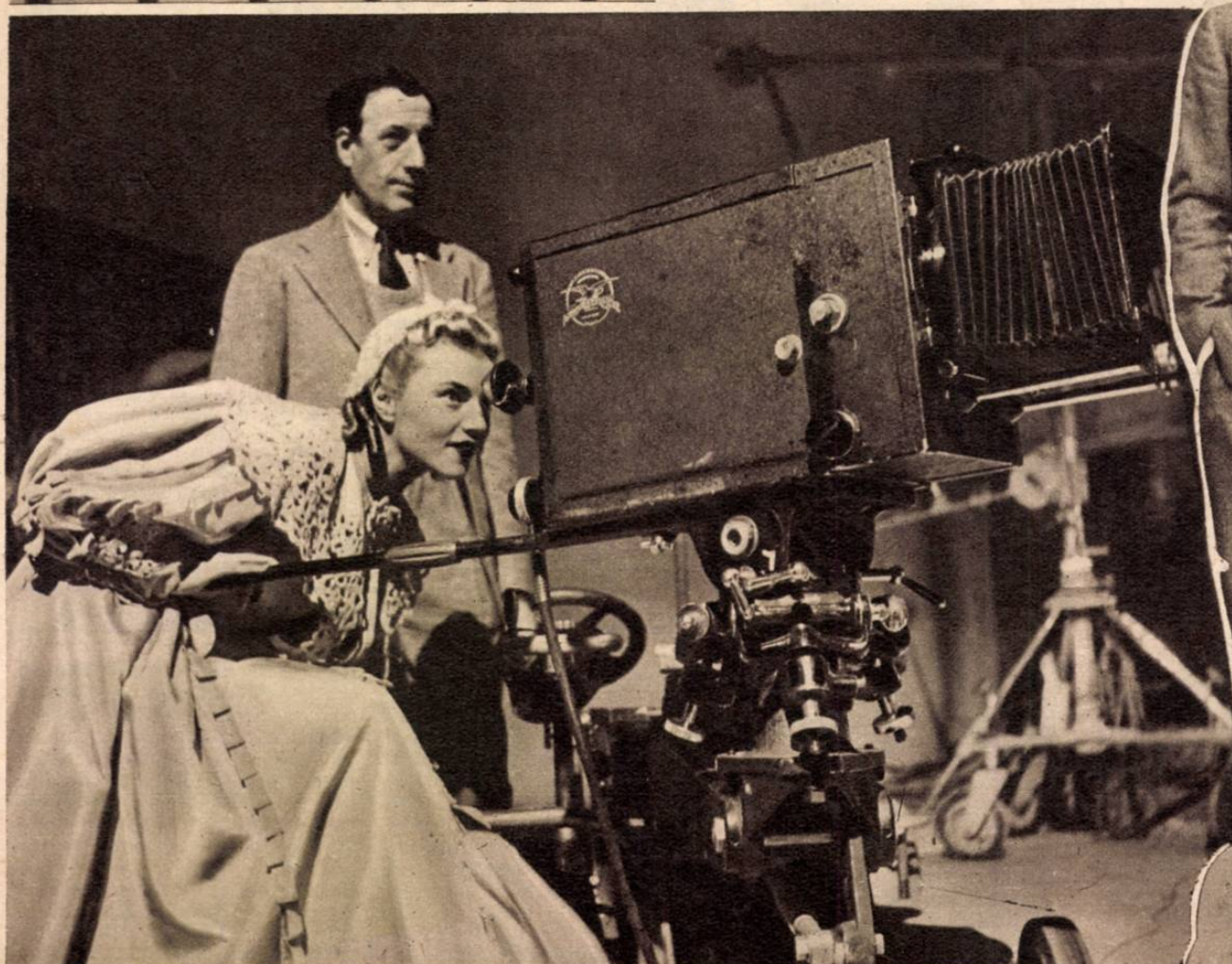
RECREATII CINEGRAFICE

Mady Haynal, dintr'un dancing din Praga, a fost remarcată de directorul unei agenții fotografice din Londra și lansată în lumea filmului.

Cântăreața și artista de cinema Gitta Alpar cu fetița ei, Ulica, într'o scenă familiară.

Marlene Dietrich și Douglas Fairbanks junior, surprinși de fotograful nostru la Londra, pe când ieșeau dintr'un restaurant elegant. Marlene și Doug sunt prieteni buni și de aceea pot fi văzuți adesea împreună, în societate și la premiere. (Dreapta).

Renumita artistă franceză Annabella se află actualmente la Londra, unde turnează într'un film. Partenerul ei în acest film este Conrad Veidt. Fotografia noastră o înfățișează pe artistă în studiourile Denham din Londra.

REALITATEA ILUSTRATA

ANUL XI No. 525

10 FEBRUARIE 1937

10 LEI

M. S. REGELE CAROL II.

Portret recent făcut de
pictorul Laszlo.

UNIVERSITATII CASE
4 APR 1937

Catastrofa din Gorj

La Rădinești (Gorj), probabil din pricina alunecării straturilor de pământ, o parte dintr'un deal s'a prăvălit, formând o prăpastie adâncă, în locul mai înainte cultivat. Din pricina deplasării terenului sunt amenințate cu prăbușirea multe case din sat. Ele au fost evacuate. Fotografiile noastre înfățișează câteva aspecte ale nenorocirii din Rădinești.

ELOGIUL „GRAPE-FRUIT”-ULUI

Cel mai nou produs al livezilor palestiniene

Nu sunt decât câțiva ani de când a apărut în vitrinele magazinelor de delicatose de pe Calea Victoriei și de pe Bulevardul de Trufandă cu înfățișare străină, un fruct nou, nemaivăzut la noi, de un galben auriu care nu se aseamăna nici cu portocala, nici cu lămâia, având o formă perfect rotundă, mirosul picant, aspectul apetisant.

Rari erau amatorii cari cumpărau acest fruct și, neștiind cum să-l mănânce, îl aruncau după primă gustare, găsindu-l amar și neplăcut.

De atunci părerea amatorilor de „grape-fruit” de Jaffa s'a schimbat cu totul. Interesându-se cum trebuie mâncat, ei au procedat după anumite reguli ale gastronomiei, tăind fructul în două, desfăcând miezul de jur împrejur, lăsându-l în coaja lui, presărându-l cu mult zahăr, stropindu-l cu rom și având răbdarea să aștepte O ORĂ înainte de a mânca din el cu lingura.

Succesul „grape-fruit”-ului astfel consumat a fost desăvârșit.

Nu există astăzi cel mai modern magazin de alimente care să nu-l aibe de vânzare, așa cum înainte se vindeau peste tot lămâile și portocalele. Chiar și „oltenii” își umplă coșurile cu acest produs al livezilor din Jaffa vânzându-l pe la periferii prin casele oamenilor mai modești, ca pe un articol de mare consumație.

„Grape-fruit”-ul de Jaffa, atât de apreciat acum în toate țările din lume este rezultatul unor lungi și savante experiențe rodul altoiului dintre lămâi și portocal.

Din calitățile lămâii împreună cu acelea ale portocalei s'a reușit să se creeze un fruct DESAVARȘIT, ca gust, aspect, aromă și culoare, fiind foarte ZEMOS, picant, aperitiv, stimulent, bogat în vitamine, recomandat stomacurilor celor mai delicate fructul ideal preferat de gospodine pentru mesele zilnice.

Deși răspândit în toate țările europene și americane, nicăieri „grape-fruit”-ul nu se mănâncă mai PROASPAT ca la noi, sosind cu vaporul după 5 zile dela culcul lui din livezile palestiniene, în plină

iarnă, când suntem atât de dornici de un fruct proaspăt.

Noi Românii suntem privilegiați dintre toate țările europene în ce privește consumul acestui fruct nou. Aurit și pătruns de soarele mediteranian, dătător de sănătate și de energie, „grape-fruit”-ul de Jaffa ne sosește plin de calitățile neîntrecute ale rodului copt în Țara Sfântă. Nu e masă la care „grape-fruit”-ul să nu-și găsească întrebuințarea, fie mâncat simplu, cu zahăr și rom, după modul explicat, fie în diverse preparații de budinci, torturi, creme, foursecuri, înghețată, liqueururi; adesea se servește între feluri, fie ca salată picantă, cu sare și piper, fie ca sos acrișor la tomate sau la legume delicate, cum este mazărea și spanacul.

Mulți îl mănâncă înainte de masă ca aperitiv, fiind un bun stimulent al apetitului și ușurând digestia. Dimineața, pe stomacul gol, înlocuiește acele laxative dăunătoare intestinelor. Seara, la culcare, e un admirabil regulator și calmant, împropătând totodată gura și parfumând-o plăcut. Peste zi astămpără setea în urma mâncărurilor grele care se dișeră anevoios. „Grape-fruit”-ul are totdeauna avantajul că menține silueta și, luat regulat de 2-3 ori pe zi, limpezește tenul stricat din cauza proastei circulații a sângelui și a insuficienței digestiei.

Zeama de „grape-fruit” întrebuințată ca loțiune pentru față și pentru mâini amestecată cu câteva picături de glicerină, albește și catifelează pielea neavând nevoie de nici un adaos de parfum, fiind apă de toaletă de noapte cea mai inofensivă și mai eficientă.

Cu drept cuvânt „grape-fruit”-ul a fost supranumit fructul minune, produs al științei omenești, rodit în pământul sfânt, aurit de soarele mediteranian, plăcut vederii și gustului, trebuincios și binefăcător, eficient, apetisant, sănătos.

Dacă printre cititorii acestui articol mai există cineva care n'a gustat încă din fructul minune, acum când e în plin sezon și când nu există alt desert mai plăcut și mai eficient, să nu întârzie să încerce „grape-fruit”-ul de Jaffa.

Jaffa

Grape-fruit-ul e mai apetisant când îl tăiați în două, îi desprindeți miezul cu vârful cuțitului lăsându-l în coajă, îl înțepați, îl presărați cu zahăr praf, îl stropiți cu puțin rom și îl serviți după o oră într-o cupă, câte 1/2 fruct de persoană, ca desert.

FRUCTUL CEL MAI ZEMOS

LIBRĂRIA FUNDAȚIILOR REGALE

FUNDAȚIILE Regale și-au creat un nou mijloc de propagandă culturală. În cursul săptămânii trecute, s'a inaugurat, în prezența M. S. Regelui și a colaboratorilor săi la opera înalt culturală, „Librăria Fundațiilor Regale”.

Se cunoaște prea bine avântul luat de editurile celor trei Fundații Regale:

Fundația culturală „Principele Carol”, a cărei preocupare se îndreaptă spre luminarea păturii rurale, a dat sub conducerea d-lui profesor D. Gusti o colecție bogată de tipărituri. E vorba de răspândita *Carte a satului*.

Fundația Carol I, care de curând și-a lărgit câmpul preocupărilor, a pregătit sub conducerea d-lui profesor C. C. Giurescu o serie de texte și de monografii istorice, din care câteva foarte importante au și văzut lumina tiparului.

În sfârșit, **Fundația pentru artă și literatură „Regele Carol II”** dirijată de profesor Al. Rosetti s'a distins printr-o activitate editorială puțin obișnuită. În mai puțin de cinci ani, această instituție a dat la iveală peste 100 de cărți din cele mai

variate domenii și pregătește acum tipărirea Bibliei în traducerea pâr. Gala Galaction și Vasile Radu. Deosebit de cărțile amintite, mai apar sub auspiciile Fundațiilor Regale: revista *Albina*, *Revista Fundațiilor Regale* și revista *Muzică și Poezie*.

Spre a se ilustra, ca într-o expoziție permanentă, neconținută activitate editorială a instituțiilor regale, s'a simțit nevoia creării „Librăriei Fundațiilor Regale”, care s'a inaugurat de curând. Condușă și pregătită de d. **Adrian Scărlătescu**, director administrativ, această librărie și-a făcut eleganta apariție în palatul Fundației Carol I.

Ea cuprinde: 1) o secție a editurilor regale și o secție a editurilor particulare din toată țara; 2) O secție O. E. T. R. în care se desfac echipamente pentru străjeri, cercetași și premilitari; 3) O secție de turism și de propagandă a pitorescului ținuturilor românești; 4) Secția „Filarmonice”, consacrată concertelor proprii și impresariatului; 5) O sală de expoziție.

Dela inaugurarea librăriei, expune acolo pictorul Chirovici. Din frumoasele sale acuarele au reținut și M. M. L. L. Regele Carol și Regina Maria.

Sărbătorirea d-lui PAUL GUSTI, la Teatrul Național

Între actul al IV-lea și al V-lea, la reprezentația de Joi seara a piesei „Un dușman al poporului”, a fost sărbătorit domnul Paul Gusti, care a împlinit 60 de ani de activitate teatrală. M. S. Regele a asistat la această festivitate.

Domnul Paul Gusti (dreapta) ascultă cuvântarea domnului Prodan, directorul Teatrului Național (care nu apare în fotografia noastră).

...TOTUȘI COLONII

Harta vechilor colonii germane. Suprafața totală a acestor colonii—majoritatea lor în Africa—alcătuia o întindere de aproape zece ori mai mare cât a Germaniei de azi și ar fi îngăduit o expansiune și o dezvoltare fericită a unei Germanii pacifice.

ÎN ultimul timp se pare că pacea lumii depinde de împlinirea unei singure cereri a Germaniei: restituirea coloniilor pierdute în 1918. Declarația cea mai nouă a cancelarului Hitler că retrace semnătura Germaniei de pe tratatul de pace (în cari se recunoștea vina vechiului imperiu dela Rin de a fi deslănțuit războiul) are mai mult valoarea unui silogism: De vreme ce Germania nu e „vinovată” — și atunci cine e vinovată? Franța? — toate despăgubirile de război sunt nedrepte (de altfel Germania de mult nu le-a mai plătit!) Supravegherea armelor germane e nedreaptă (de altfel nici nu mai sunt supraveghiate!) — iar fostele colonii germane, împărțite între Aliați, au fost deci și ele luate „pe nedrept”. Ultima concluzie e nițel falsă, chiar dacă admitem „nevinovăția” Germaniei, în deslănțuirea marelui război. Și anume din două pricini.

Întâia: Fostele colonii germane n'au suferit o confiscare, în urma tratatului de pace dela Paris, ca o despăgubire sau o pedeapsă, ci au fost cucerite cu armele, au fost plătite cu sânge omenesc. În vreme ce grosul trupelor franco-belgo-engleze suferiau asaltul formidabil al diviziilor lui von Klück, în fața Parisului, trupele eroice din Africa atacau frontierele coloniilor germane, de unde inamicii puteau extrage prețioasele materii prime necesare războiului.

Și a doua pricină: Însăși concepția — dacă putem spune așa — „morală” și de Stat a cancelarului Hitler. Într'adevăr viziunea istorică a actualului Führer german e o creație a forței în acțiune. Popoarele sunt făcute de Dumnezeu — crede d-l Hitler — ca să se măcelărească între ele, mereu, peste milenii: la fel ca la începuturile erei cuaternare, în marginea pădurilor reci. Un popor suprimat și un teritoriu cucerit sunt — în mistica hitleristă, anticreștină — hotăriri „dumnezești”, împotriva cărora morala umană e o „decadență”. Și dacă aceasta e credința sa, cum poate cere d-l Hitler restituirea unor colonii cucerite, după cele mai sacre principii ale războiului? ... Dacă Germanii ar fi înfrânt Franța, acum douăzeci de ani, ar mai fi evacuat ei Belgia?... Au mai restituit de bună voie, prin tratative diplomatice, urmașii lui Bismarck, Alsacia-Lorena Franței, mutilată la 1871?

Dacă d-l Hitler ar fi șef de stat la Paris și d-l Leon Blum șef de guvern la Berlin, ar consimți d-l Hitler să înapoieze teritoriile coloniale, cucerite cu atâtea sacrificii în 1914?

Și își închipuie d-l Hitler că dacă e la Berlin, legea rațiunii — a propriei sale rațiuni! — se poate întoarce ca o mânășă?...

(Dar vom vedea mai la vale că la Paris și Londra domnește altă concepție istorică, altă moralitate, care îngăduie d-lui Hitler să ceară, fără a cheltui o capsă de pistol, restituirea unor colonii, pierdute în cel mai aprig război al lumii).

Ce teritorii a pierdut Germania, prin tratatul dela

Versailles? Foarte puțin din teritoriul ei european, atâta numai cât a fost necesar pentru crearea statelor libere, îndreptățite la viață, Cehoslovacia și Polonia. Alsacia-Lorena n'a fost niciodată socotită o provincie exclusiv germană, iar teritoriul Sarre a revenit iar, de curând, patriei germane, în urma unui plebiscit respectat cu lealitate, în primul rând de Franța, care s'ar fi putut amesteca și face dificultăți.

Rămân teritoriile coloniale — pierdute pe drept și în fapt.

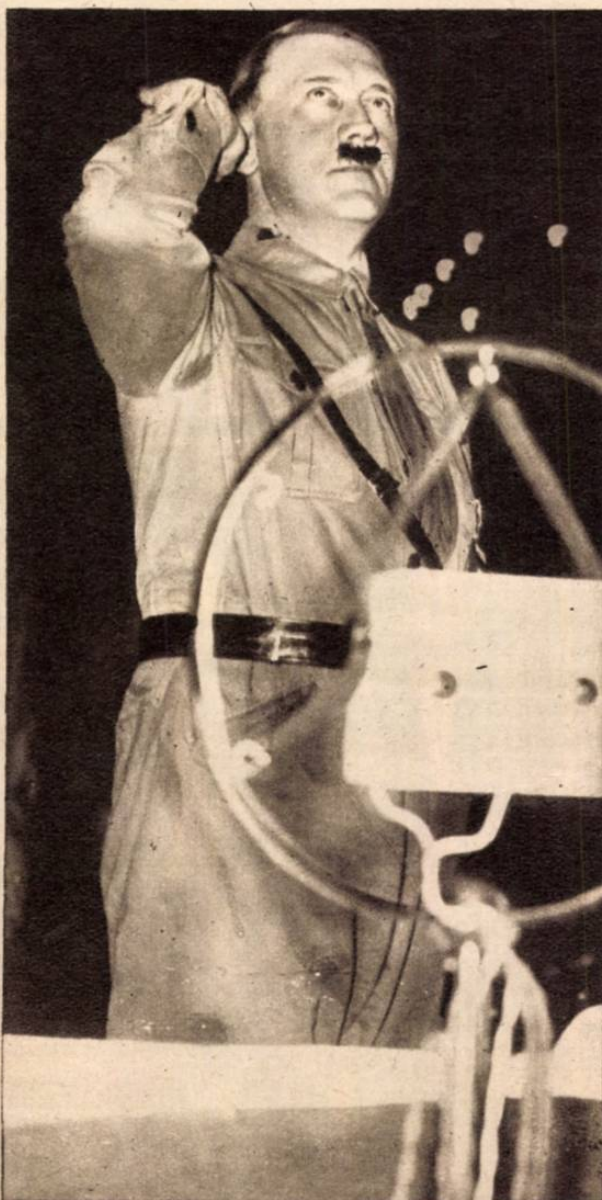
Față de coloniile Franței și Angliei, bunăoară, imperiul colonial german era, în 1914, cu totul neînsemnat. În afară de o fâșie de pământ și câteva insule din Extremul-Orient, acaparate imediat după izbucnirea războiului de actuala aliată a dictaturii germane, Japonia, teritoriile coloniale mai întinse ale Germaniei se aflau în Africa.

Pe acea vreme, când populația europeană putea emigra, anual, în toate celelalte continente — și în special în America — în cifre de milioane, când comerțul internațional aproape nu cunoștea bariera vamală, iar producția industrială abia acoperia cererile curente, posesiunea colonială era mai mult o problemă diplomatică, o chestiune de prestigiu și de vanitate națională.

Africa mai cu seamă prezenta un interes cu deosebire mediocr, din pricină că țărmurile ei ridicate nu ofereau decât rare posibilități de acostare a vaselor mari, iar fluviile mai largi închideau intrarea în lăuntrul continentului, prin uriașe cataracte. Așa se face că acest vast și miraculos continent de 29 milioane 262 mii kilometri pătrați are o populație de numai 143 milioane locuitori (față de peste 500 milioane locuitori cât are Europa, continentul cel mai mic). Pe kilometru pătrat, Africa are numai cinci locuitori, în vreme ce America de Nord are 7 (căci multe ținuturi sunt de nelocuit), America Centrală 16, America de sud 6, Asia 20 și Europa 40.

Pare de necrezut — și totuși faptul e riguros exact — că prima conferință internațională pentru delimitarea posesiunilor europene în Africa a avut loc la Berlin în 1885, adică abia acum o jumătate de veac. Și abia în 1911, adică numai trei ani înainte de izbucnirea marelui război, imperiul german, presimțind viitorul Africii și marea ei însemnată pentru dezvoltarea Europei, a încercat o presiune asupra Franței, trimițând un vas de război la Agadir, port pe coasta atlantică a Marocului. Intervenția Angliei a împiedicat — ceea ce n'a mai făcut în 1914! — izbucnirea de atunci a unui război mondial.

Lipsa coloniilor din Africa, poporul german o resimte cumplit însă azi, când comerțul internațional e limitat de uriașe metereze vamale, când materiile prime nu se mai pot dobândi decât cu aur și cu acorduri politice, când milioanele de șomeuri din patrie nu mai pot emigra aproape nicăeri.

Führerul vorbește

D. Anthony Eden, ministrul de externe al Angliei.

Ce-ar fi însemnat pentru Germania contemporană posesiunea vechilor colonii, ne putem da seama din întinderea lor relativă, adică față de suprafața actuală a Germaniei, a populației lor rari și mai cu seamă a bogățiilor naturale, cunoscute și necunoscute. Trei colonii dețineau Germania înainte de 1914, în Africa, toate trei situate geograficește admirabil și având o suprafață de cel puțin *îndoitul* suprafeței Germaniei. Într-adevăr, față de 440.000 km. pătrați cu peste 60 de milioane locuitori, cât avea Germania înainte de război, *Camerunul* (împărțit azi între Franța și Anglia), pe linia Ecuatorului și cu fața spre Oceanul Atlantic, oferea un teritoriu locuibil pentru *Europeni* de 800.000 km. pătrați, cu numai 3 milioane negri, risipiți prin pădurile cu lemn și vegetație atât de valoroasă. *Africa sud-vestică* germană (trecută azi la Uniunea sud-africană) oferea un teritoriu ceva mai mare decât al Camerunului și o climă mediteraneană, pe care *Europenii* o socotesc paradisiacă. În sfârșit *Africa orientală* germană, în vecinătatea marilor lacuri de unde izvorăște Nilul, de 950.000 km. pătrați, cu zece milioane locuitori și cu fața către Oceanul Indian. Azi colonia e denumită *Tanganika* și e ocupată de Englezi. Numărul relativ mare de locuitori e un indiciu de valoarea deosebită a bogățiilor solului, de fertilitatea climei.

Suprafața totală a acestor colonii e deci cât șase Germanii actuale, teritoriu locuibil, care ar fi putut primi, în răstimp de un veac, cel puțin două sute de milioane de Germani și care ar fi dat patriei metropolitane materii prime, pentru o activitate industrială nelimitată. Bogățiile în lemn, de tot soiul, în vegetale, în fructe și în legume ale coloniilor africane — ale tuturor coloniilor africane — sunt fabuloase. Trebuie să ținem seama că Africa e continentul care prezintă la Ecuator cea mai mare lărgime de uscat și că astfel este un rezumat al globului, producând alternativ, în regiunile extreme, recolte care acoperă cu bogăția lor — pururi proaspătă — aproape întregul an. Posibilitățile de cultivare, în deosebi a plantelor textile (bumbacul, rafia, etc.) și a plantelor oleaginoase sunt deasemeni neîntrecute de niciun alt continent. Pentru a scăpa de birul plătit bumbacului american apoi a avea culturi proprii, Anglia a construit în Sudan și în India diguri uriașe. Fabricile de postav și țesături din Germania ar fi avut, în Camerun, în Africa sud-vestică și Tanganika, o materie primă abundentă, cu minime cheltuieli. Cunoaștem eforturile economiștilor hitleriști de a scoate carburante din cărbuni, pentru motoarele Diesel și pentru motoarele mai subtile ale avioanelor. Cheltuielile de extragere și muncă omească depusă sunt fantastice. Carburantul din uleiul vegetal intrat în uz în chip sigur nu de mult — din care pricină și cultivatorul român a fost îndemnat să samene soia — ar fi revenit la un preț derizoriu dacă Germania l-ar fi putut avea din fostele colonii africane.

Am lăsat anume de-o parte bogățiile miniere ale Africei — din care unele dețin azi recordul în cantitate și calitate: aurul, diamantul! — și anume zăcămintele de cărbuni, fer și alte mineruri, petrol, pietre prețioase, etc. care urmează a fi descoperite. Ar fi de mirare ca tocmai fostele colonii germane să nu aibă partea lor din miracolul economic pe care-l reprezintă Africa! Menită să alcătuiască o unitate geografico-economică, *Eurafrica* — precum e numită de unii savanți noua unitate — are un viitor grandios și se impune ca o necesitate istorică, evidentă azi mai cu seamă în tendințele de răzvrătire ale Asiei, în măsurile de izolare ale Americii și mai cu seamă în nevoia de independență economică și biologică a Europei.

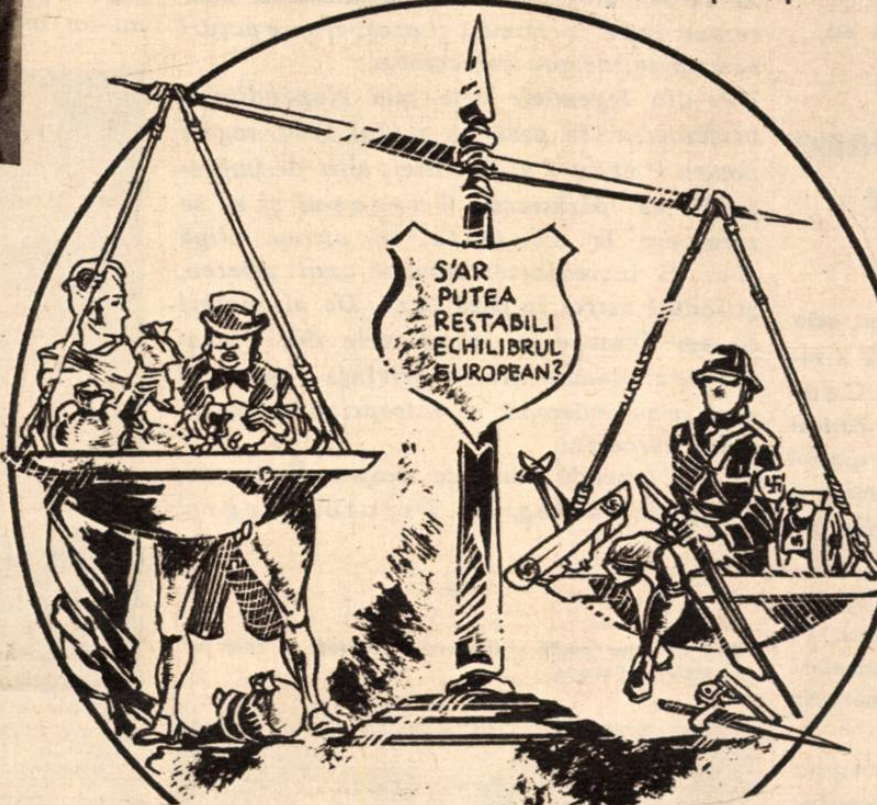
E drept că Africa cere, în primul rând, o vastă și minuțioasă echipare tehnică — porturi moderne, căi ferate laterale, continuuate prin șosele și autostrade, toate perpendiculare pe o linie transversală ferată, pornind dela Cap spre

Nord, s'ar ramifica de-asupra lacului Ciad în două linii, una spre Maroc alta spre Egipt (legătura cu Europa și cu Asia). Această echipare ar cere vaste mijloace financiare, vaste comenzi la fabricile europene existente și milioane de brațe harnice...

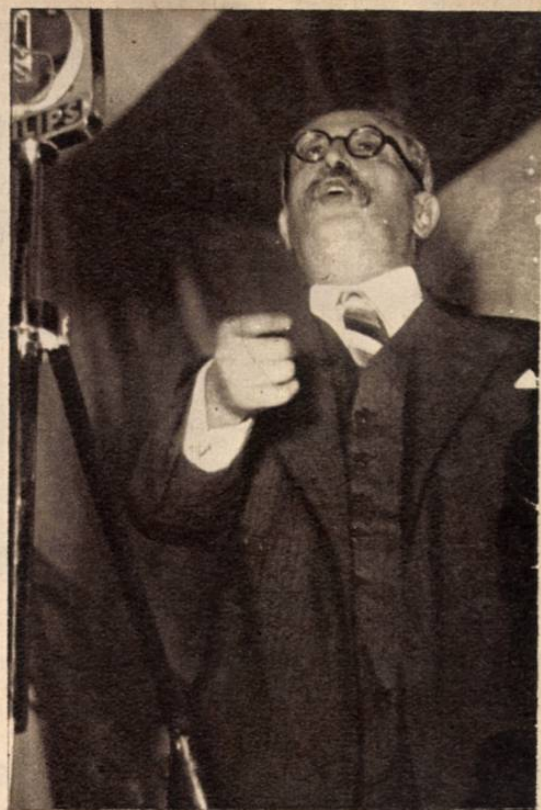
Știe oare d-l Hitler toate acestea?

Probabil. E aproape sigur că a fost informat de noua direcție pe care o dobândesc capitalurile europene — începând cu cele belgiene, căci de mult activează energic în Congo — energia europeană, enervată și dezolată de meschinele hărțueli, de certurile provinciale ale statulețelor micului, vechiului, continent.

Astfel cererea insistentă de colonii din ultimul timp ar fi inexplicabilă, dacă avem în vedere concepția politică a d-lui Hitler, exprimată destul de lămurit în 1923, în celebra sa mărturisire de credință „*Mein Kampf*“, scrisă în închisoare, în urma răscoalei dela München. D-l Hitler declară că imperiul german a făcut o mare greșală, disputând Angliei supremația mărilor și râvnind și el la un vast teritoriu în Africa sau Oceania. Interesele Germaniei ar fi în Europa: fără continentală, cu interese continentale. O Germanie care s'ar bizui pe colonii ar fi — după d-l Hitler din „*Mein Kampf*“ — o piramidă pusă cu vârful în jos. Tendința firească a poporului german e de a urma calea arătată de cavalerii balți ai evului mediu: Cucerirea, cu sabia, a orientului european, pământ

Anglia și Franța înclină să acorde o restituire de colonii Germaniei, cu condițiunea ca aceasta din urmă să accepte o desarmare și să participe la lucrările comisiunilor internaționale de menținere a păcii.

D. Leon Blum, premierul francez.

rodnic, care e menit de Divinitate vitejilor Germani...

Și totuși d-l Hitler, părăsind deocamdată vechea concepție, cere cu insistență colonii. Mai mult, fără a adăsta rezultatul tratativelor cu Franța și Anglia, ia în arendă pe 99 de ani Colonia Angola, a Portugaliezilor, colonie africană, cu fața spre Oceanul Atlantic.

Și aici intervine deosebirea de moralitate istorică dintre d-l Hitler și foștii adversari ai Germaniei. Nu numai că ei nu se opun la o ajutorare economică a poporului German — 65 de milioane de flămânzi, care se înarmează, spune d-l Hitler, pentru a putea trăi — ajutorare care poate merge până la retrocedarea coloniilor, dar oferă ei, prin glasul d-lui Leon Blum această posibilitate, sub formula unei „noui distribuiri a materiilor prime“. Fără a ținea seama de dreptul învingătorilor, fără a-și însuși mentalitatea germană, aplicând-o

în primul rând Germanilor, Englezii și Francezii fac Germanilor oferte de a reintra în circuitul istoriei europene, — a unității economice europene.

Prețul acestei consimțiri: *Retrocedarea coloniilor sau un aranjament similar*, care să îngăduie Germanilor o viață sigură, la nivelul Francezilor și Englezilor. Modalitatea acestei consimțiri: *Renunțarea la întrecerea în înarmări*, desarmarea progresivă și generală, utilizarea în întreprinderile industriale pacificate a tuturor Germanilor care nu vor mai avea de lucru în industria de război, revenirea în sânul Ligii Națiunilor, unde se făurește spiritul solidar, unitar al Europei de mâine.

În discursul dela Berlin, din 30 Ianuarie, cu prilejul serbării a patru ani de la venirea la putere a național-socialiștilor, d-l Hitler a răspuns ofertei franco-engleze, cu un lung discurs, de două ore. O singură frază scurtă, spune tot (pe care am auzit-o la radio și m'a scutit de rest):

— „*Eu nu pot lăsa destinul poporului german — a declarat d-l Hitler — la bunăvoința oamenilor de stat ai altor popoare*“.

Rezultatul e categoric. Cei cari cred că s'a deschis o epocă de discuții diplomatice, care să ducă la pacificarea lumii, se înșală. Nu-l cunosc pe d-l Hitler Acest om crede în război — deși războiul s'a dovedit atât de amarnic pentru destinul poporului său. D-l Hitler vrea, probabil, un nou război, pentru a impune popoarelor europene o soartă pe care aceste popoare — atunci când ar fi putut — au avut omenia să n-o impună poporului înfrânt.

Dar un nou război nu înseamnă neapărat o nouă victorie. Așa cum stau lucrurile azi, în sistemul de alianțe zămislit de Franța (și din care face parte și România) „*bunăvoința oamenilor de stat ai altor popoare*“ e preferabilă unui nou război — oricât ar fi Germania de înarmată, și oricât s'ar mai înarma... (Căci ne înarmăm cu toții).

La asemenea convingere nu poate ajunge însă un temperament ca al d-lui Hitler — convingere care ar echivala, pentru sine, cu o sinucidere morală. Din ultimele discursuri ale bărbatilor cu răspundere din Europa, reiese însă limpede, limpede pentru oricine judecă fără patimă, că Germania nu va mai putea arunca vina unui viitor război asupra altora. Franța și Anglia au oferit Germaniei înăbușită de platoșele de fier și tunurile pe care singură și le-a aruncat în cap, posibilitatea largă de a-și înviora industria, de a-și hrăni bine oamenii — cu unt, nu numai cu margarină; banane, nu numai cu coji de cartofi — de a lua parte activă la organizarea spiritului și continentului european și că d-l Hitler socotind că servește „*destinul poporului său*“ a refuzat.

Că cetățenii din toate colțurile lumii au aflat acest lucru, e sigur și e bine. Mai rămâne să așteptăm și cei 65 de milioane de inși din Germania, supuși partidului d-lui Hitler, ceea ce e mai greu.

F. ADERCA

COMORILE Regilor SPANIEI

Unul din gangurile misterioase ale vechii fortărețe din Burgos.

Se vor găsi cele 100 milioane aur ascunse în ruinele cetății Burgos?

BURGOS, cartierul general al rebelilor, este cetatea sfântă a Spaniei. Fostă capitală a vechii Castilii, aci a văzut lumina Cidul Campeador, cavalerul legendar creștin, care s'a ilustrat în luptele cu maurii. Rămășițele acestui erou spaniol își dorm somnul de veci în cripta vechii primării și se mai poate vedea, în capela marelui catedrale gotice, o casetă care i-a aparținut.

Dacă în ultima vreme, multe din clădirile religioase din Burgos au fost destinate serviciilor publice, s'a păstrat totuși mănăstirea Las Huelgas, întemeiată în 1875 de către Alfons al VII-lea, mărturie măreață a unor vremuri străvechi.

De sigur că în ultimul timp acest oraș are un aspect cu totul altul decât în anii trecuți; el a fost transformat în tabără, curierii, trenurile militare, batalioanele care fac exerciții, înainte de plecarea pe front, îi dau o înfățișare războinică, pe care n'a avut-o, până mai anul trecut.

Dar la Burgos există un bărbat pe care războiul civil pare că nu l-a îndepărtat de la ocupațiile sale obișnuite. Revolta din Spania, dimpotrivă, pare că l-a îndemnat să-și grăbească lucrările care sunt de mare însemnătate, căci el încearcă să găsească, cât mai curând posibil, o comoară de o sută de milioane, ascunsă în împrejurimile orașului.

Banii, mai mult decât oricând, sunt necesari războiului, și gândul de a pune mâna pe atâta bănet, de bună seamă că surâde rebelilor. Dacă ar descoperi comoara, aceasta ar însemna pentru guvernamentali o lovitură destul de grea.

Dacă te îndepărtezi de Burgos și iei calea spre munte în curând vei da de ruinele unui edificiu uriaș, datând din Evul Mediu. Sunt vestigiile mărețului castel Burgos, centrul întregii vieți a vechii Castilii.

Isabella Catolica spunea că a fi castelană în Burgos, e mai sigur decât a fi regină în Spania. De altminteri nici n'a avut liniște până n'a știut că e stăpân în Burgos, un om care să se bucure de toată încrederea ei.

Și printre aceste ruini glorioase, întâlnești azi omul misterios despre care am vorbit.

Înalt, purtând pe cap clasicul sombrero, cu borurile tari, în pantaloni de călărie, generalul în retragere Don Leopoldo Centeno, cutrează aceste ruini, în mână cu baghetele de descoperit comori, urmat de o ceată de lucrători cari, sub ordinele sale, sapă, scormonesc și caută printre dărâmături.

Cu hârtiile de identitate și liberă trecere în mână, cerem generalului să binevoiască să ne dea câteva lămuriri asupra acestor cercetări.

— Bucuros — ne spune el — dar nu voi fi prea lung, căci timpul mă zorește și trebuie să regăsim comoara cu orice preț.

În orașul nostru, s'a crezut, din totdeauna, în existența unor astfel de comori.

Se vorbea despre căi de comunicație subterane între fortăreață și oraș, despre puțuri bestemate, despre catacombe.

Una din legendele cele mai răspândite e următoarea: în preajma anului 1100, regele nostru Petru I al Castiliei, silit de împrejurări să părăsească Burgos-ul și să se refugieze la Sevilla, în ultima clipă și-ar fi încredințat tezaurul unui prieten, știindu-l astfel în pază bună. De altminteri eu am descoperit, în arhivele din Salamanca, documente în privința aceasta și cari m'au îndemnat să întreprind serios aceste cercetări.

O altă legendă vorbește despre Eduard, prinț de Galles, zis Prințul Negru,

din pricina armurii sale și care a luptat, cam pe la 1350, alături de regele Castiliei. Acesta ar fi luat chiar din acea faimoasă comoară o perlă minunată, spre a o dăruia aliatului său și această bijuterie mai strălucește și azi pe coroana imperială a lui George VI.

Lăsând la o parte legende, trebuie să vă spun că primele mele dibuiri radiotelesice, dându-mi siguranța că această comoară nu era o închipuire mi-am început cercetările, încă mai de mult, cu

Generalul Centeno face cercetări radiotelesice.

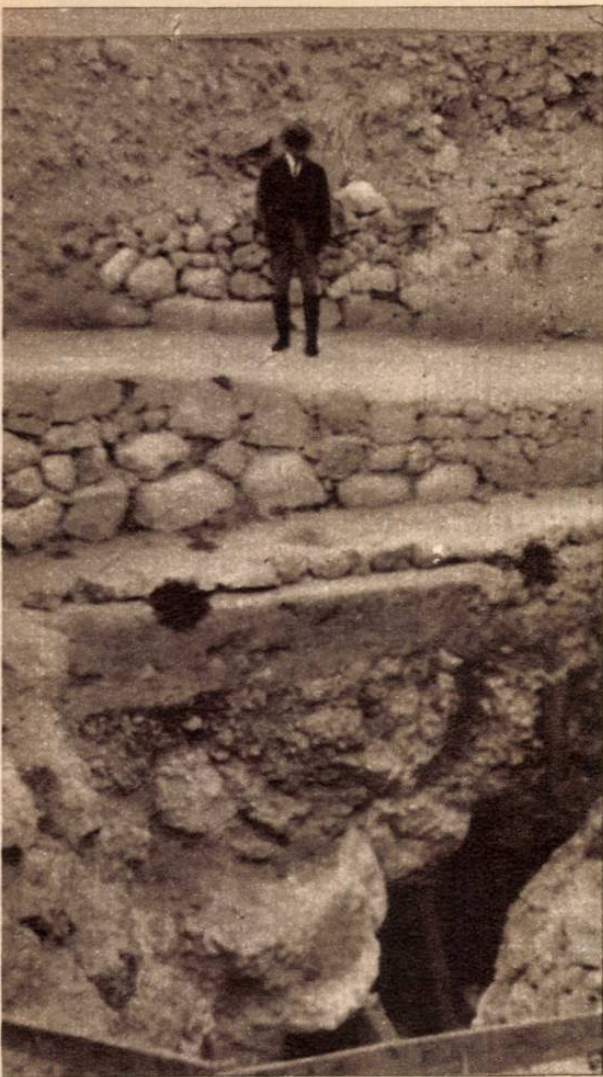
Pod de lemn peste o subterană adâncă, în ruinele castelului Burgos.

ajutorul ministerului de Arte frumoase. În timpul primelor săpături, am scos la lumina zilei rămășițe de fortificații din diferite epoci, câteva trecători subterane și ieșiri tainice.

Înaintasem destul de mult cu aceste lucrări când a trebuit să le întrerup; într'adevăr, deveniseră prea costisitoare pentru mine. Dar poporul din Burgos, încrezându-se în mine, m'ajută, prin subscripții publice, să le reiau. Astfel, de curând, împreună cu patru dintre cei mai eminenți radiotelesiști cunoscuți, un Spaniol și trei străini, am putut să ducem mai departe cercetările și să concludem, după radiațiile electro-magnetice, că în măruntaele citadelei noastre se găsește cel puțin un metru cub de aur.

Alte experiențe ne-au convins, de asemenea, că pe lângă acest aur se mai află și platină și pietre

fără teamă de desmințire, că sunt ascunse în pământ cel puțin o sută de milioane pesetas aur.

În această clipă, unul dintre săpători se desprinsese din grupul lucrătorilor și anunță pe general că s'a descoperit un culoar secret, a cărui ieșire se pierde departe, într'un labirint de caverne.

Generalul ne strânse mâna grăbit și, la gestul poruncitor al unui falangist din garda sa, ne îndepărtarăm.

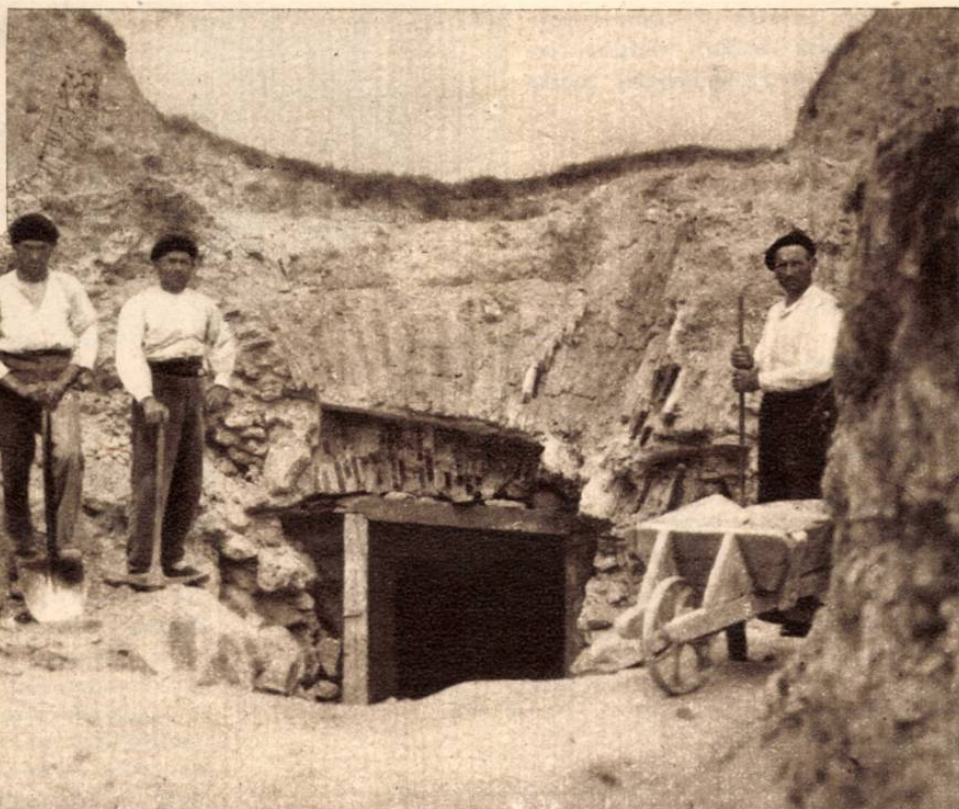
* * *

Curioasă coincidență! În același timp când un războiu fratricid svârle pe Spanioli, pe unii împotriva celorlalți, lupta la Burgos e și mai încordată prin existența problematică a acestei comori ascunse, poate că tot atât de nereală ca și faimoasele castele clădite odinioară pe acest pământ nefericit, scăldat într'un sânge, de a cărui vărsare sunt vinovați, în fața Tribunalului suprem al Istoriei, toți fiii Spaniei, fără deosebire de partid sau categorie socială.

FERDINAND REYNA

Generalul Centeno supraveghează săpăturile, de pe înălțimile colinei din Burgos.

Acești lucrători au descoperit un labirint de subterane și așteaptă ordinele generalului Centeno, ca să continue săpăturile.

prețioase, dar va trebui să săpăm până la opt metri în adâncime, cel puțin, pentru a regăsi această masă. De o lună, lucrările s'au reluat cu mai multă vigoare și nădăjduim că în curând vom avea siguranța.

E greu să se prețuească exact această comoară — ne mai spune Generalul Centeno la despărțire — dar, având în vedere greutatea specifică aurului, valoarea sa precum și aceea a platinei și a pietrelor prețioase, putem spune,

Extraordinara carieră a unui Român-basarabean

Inginerul Vasile Volovei, originar din Basarabia, este astăzi reprezentantul tehnic al celui mai mare consorțiu cinematografic din lume. E vorba de consorțiul care înglobează societățile Ufa din Berlin, Metro Goldwyn din Statele Unite, Svensk-Film din Stockholm și Universal-Film din Franța. În calitate de inginer al acestor societăți, domnul Volovei a străbătut în lung și în lat pământul, a fost în China, în Japonia, la Hollywood, în Groenlanda, în Africa de Sud, în Sumatra, Java, a instalat aparatele sonore în Cerbes, în Borneo, a vizitat pe Mahatma Gandhi și toate capitalele mari ale lumii. La sfârșitul anului trecut, domnul Volovei a fost acasă la părinții săi din Chișinău. Dânsul cunoaște pe toți artiștii mari și vorbește cu multă plăcere în special de cei câțiva originari din România. Astfel e celebrul regisor Mylston și Asia Busni, o apreciată cântăreață în America.

În peregrinările sale, domnul Volovei a întâlnit, la Shanghai, un inginer român, pe domnul Mihăilescu, care are bogate plantații în China, și e însoțit cu o malaeză.

ELIDA CITRON SPECIAL

Săpunul cu
parfumul înviorător
de lămâie

ELIDA

La căminul de ucenici din Calea Șerban-Vodă, s'a desvelit Duminică, 7 Februarie crt., bustul doctorului Ștefan Cerchez, unul dintre animatorii industriei românești.

Cel mai vechia drapel romănesc

O RELATARE A D-lui MINISTRU PETRESCU-COMNEN, PENTRU „REALITATEA ILUSTRATĂ“

LA Viena se păstrează cu pietate o serie de drapele și tunuri turcești, depe vremea când vestitul Kara-Mustafa a asediat, în anul 1683, capitala Austriei. Pe timpuri, a fost o mare emoție în întreaga lume, atunci când Turcii — popor asiatic năvălitor — ajunseseră până în inima Europei.

Marele și nobilul rege al Poloniei, Sobieski, unul dintre eroii naționali ai acestei țări, a sărit în ajutorul Austriacilor și Viena a fost astfel despresurată.

Nu-i vorba, recunoștința a fost că, după mai puțin de un secol, în 1772, trupul Poloniei a început să fie sfâșiat între Austria, Prusia și Rusia. Principatele Dunărene, pe atunci sub Turci, au fost nevoite să urmeze politica sultanului. Românii viteji au asigurat, în multe rânduri, victoria Turcilor; dar cu prilejul despresurării Vienei, au fost nevoiți să împartă soarta acestora, deși cu inima erau alături de creștini.

STINDARDUL ROMĂNESC LA DRESA.

Ziarele au anunțat de curând că un steag românesc a fost găsit la Dresda.

Iată amănuntele interesante, pe cari a binevoit să ni le dea d. Petrescu-Comnen, ministrul României la Berlin, care a readus în patrie această prețioasă relictă.

— „Drapelul, pe care am avut bucuria să-l aduc în țară, ca patrimoniu național, e un steag românesc de războiu, din veacul al XVII-lea. Pentru prima oară intelectualitatea românească a luat cunoștință de existența sa, în urma unei comunicări, pe care a făcut-o în 1885, la Academia română, defunctul om politic și istoric, Dim. A. Sturdza. Din informațiile pe cari le-a cules Dim. A. Sturdza, atât dela amicul său, poetul Vasile Alecsandri, cât și personal, a ajuns la concluzia că acest drapel ar fi aparținut oștirilor lui Șerban Cantacuzino-Voevod și a figurat la asediul Vienei.

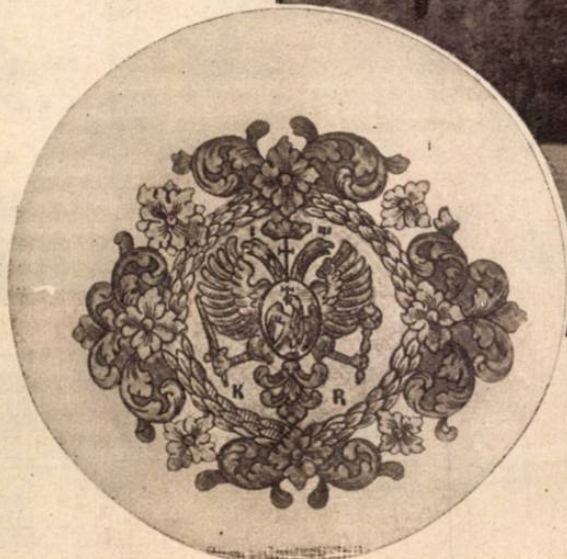
Această versiune a fost înregistrată de toți istoricii noștri și o vedem figurând în toate manualele de istorie, publicate dela 1885 încoace.”

O CONTESTAȚIE.

Dela un timp însă, s'a creat o îndoială, în spiritul istoricilor moderni, cari au fost informați că în arhivele colecțiilor de arme saxone s'ar găsi un inventar anterior asediului Vienei, și în care ar figura acest stindard. Unii savanți germani l-au considerat drapel bulgăresc! Afirmația aceasta e însă absurdă, de oarece drapelul are pe dânsul cuvinte românești. Confuzia s'a făcut din pricină că literele sunt slavone.

Steagul lui Șerban Vodă Cantacuzino, care a luat parte la asediul Vienei, se poate vedea la Muzeul militar, pus sub un geam mare.

Stema Cantacuzineștilor.

Studiul în chestie, al savantului german, a apărut în „Zeitschrift für historische Wafenkunde”, după cum ni se comunică dela Muzeul militar, unde exista de mult o copie a steagului.

La o întrebare a noastră, d. ministru Petrescu-Comnen ne-a dat următoarele deslușiri, în această privință:

— „Colaboratorul meu, d. Const. I. Caragea, un distins cunoscător al trecutului nostru, a întreprins serioase cercetări în această direcțiune. Nădăduesc că, în curând, vom fi edificați asupra datei când apare, pentru prima dată, drapelul în chestiune, în colecțiunile regale saxone”.

Prețioasa relictă se afla, în ultimul timp, în sala colecției de arme din Dresda.

„Am putut dobândi acest drapel — ne spune d. Petrescu-Comnen — datorită bunei voințe a guvernului german, sprijinului înțelegător al guvernului nostru și prețiosului concurs al colaboratorilor mei, d. consul general Caragea, dela Berlin și d. consul Vălimărescu dela Dresda.

După cât se știe, până în momentul de față, acest trofeu, după luptele trupelor noastre și a celor turcești, cu imperialii, a intrat în posesiunea unui duce de Holstein. Acesta

Regele Sobiesky.

Șerban Vodă Cantacuzino.

Costume vechi, poloneze.

l-a dăruit Electorului Saxoniei, dela care a intrat apoi în posesiunea muzeului regal din Dresda.

„Am avut onoarea să remit drapelul de războiu românesc, din secolul al XVII-lea, M. S. Regele, în ziua de 24 Ianuarie a. c., în prezența d-lui ministru al apărării naționale, general Angelescu, și a d-lui general Grigore Constandachi, președintele comitetului de îngrijire a Muzeului militar.

Iar M. S. Regele l-a încredințat apoi d-lor generali Angelescu și Constandachi, cari l-au remis Muzeului militar, unde va figura alături de drapelul lui Ștefan cel Mare, găsit la sfârșitul marelui războiu, la muntele Athos.”

E locul să observăm că la Dresda, drapelul în chestie, în parte rupt, a fost lipit pe o pânză, spre a putea fi conservat mai bine. Astfel se poate examina numai o parte a lui, cealaltă fiind complet acoperită de pânză.

Azi nu se mai întrebuințează acest sistem de conservare. La Muzeul militar din București, drapelurile vechi se montează pe fileuri duble, de o țesătură subțire și rară, prinse pe o parte și pe alta, astfel că bucățile, eventual separate, ale unui steag rupt se pot așeza la locul lor, fără a se acoperi nici un milimetru și fiind posibilă examinarea, atât pe o parte cât și pe cealaltă.

Să mai adăogăm că relicva adusă dela Dresda a fost pusă sub un geam, fiind acoperită cu o draperie, pentru a fi astfel ferită de razele solare, care ar putea denatura culorile. Perdeaua se trage la o parte, când muzeul este vizitat. Noul stindard dobândit de Muzel Militar românesc, care a făcut și el eforturi, timp de ani de zile, în această direcție, lansând pe vremuri chiar o listă de subscripție, pentru răscumpărarea lui, prezintă un interes excepțional, de oarece după afirmațiile cele mai autorizate, este cel mai vechi drapel

militar românesc, care a figurat în lupte duse de armata noastră.

Drapelul, foarte impresionant, la vedere, este alcătuit dintr-o bucată de mătase veche, probabil din veacul al XV-lea, de proveniență venețiană, sau genoveză, pe care este zugrăvit, cu multă artă și potrivit iconografiei clasice bizantine, Domnul nostru Isus Cristos, stând pe tron, având în mâna stângă o biblie, iar cu mâna dreaptă făcând gestul hieratic al binecuvântării.

Pe biblie se pot citi, în limba slavonă, următoarele cuvinte:

„Veniți la mine pentru a primi binecuvântarea Domnului meu”.

În partea stângă a tronului, pe steag, se citește o inscripție scrisă cu litere slavone, însă în limba română:

„VITEJIA DIREAPTĂ SĂ BIRUIASCĂ”

Se mai vede de asemeni, prin transparență, o inscripție care probabil exista pe verso, reprezentând monograma Mântuitorului. Dar, după cum arătăm mai sus, partea cealaltă a steagului nu se poate examina.

În România mai trăesc mulți locuitori cari au apucat pe Turci ca stăpânitori pe meleagurile noastre și mulți ostași, cari au luptat la 1877, pentru independența noastră. Abia se împlinesc șase decenii dela emanciparea noastră și două decenii dela marele războiu, care a dus la întregirea patriei. Polonia, reconstituită cu acel prilej, ne este azi prietenă.

Românii nu pot fi decât recunoscători domnului ministru Petrescu-Comnen, și celorlalte persoane, mulțumită abilității și străduinței cărora vechiul drapel românesc de războiu, azi un simbol al păcii și armoniei dintre popoare, reintră în patrimoniul național.

ALEX. F. MIHAIL

NUNTA DUCelui DE NORFOLK CU MISS LAVINIA STRETT, LA LONDRA.

Unul dintre cele mai însemnate evenimente în aristocrația londoneză, l-a constituit desigur căsătoria Ducelui de Norfolk, cu Miss Lavinia Strett. După cum se știe, ducele de Norfolk este mareșal la curtea engleză și însărcinat cu aranjamentul programului încoronării din Mai 1937. La căsătorie au luat parte peste 2.000 invitați.

Fotografia noastră înfățișează pe tinerii miri, înconjurați de domnișoarele de onoare, și însoțitorul miresii, Earl of Eldon.

UN NOU SPORT AMERICAN: CURSE DE OBSTACOL CU SKIURILE

În localitatea americană Sun Valley, în care se practică sporturile de iarnă, pe o scară tot atât de întinsă ca și la St. Moritz s'a inaugurat un nou sport: în locul obicinuitului skiöring (skiori trași de sănii), sportivii sunt remorcați de cai și trebuie să parcurgă un drum plin cu obstacole de zăpadă. În fotografia noastră: un sportiv, sărind peste un obstacol.

CĂSĂTORIA UNUI GREVIST.

Lucrătorul american când vrea să se căsătorească, nu-l poate reține nici faptul că, împreună cu alți camarazi, face grevă în fabrica unde lucrează. Mireasa vine la fabrică și nunta se celebrează acolo. În fotografia noastră: nunta unui lucrător al fabricii de acumulatori EXIDE din Filadelfia.

KALODONT

— spumoasă pastă de dinți —
vă păstrează sănătatea dinților.

3 puncte constituie avantajele Kalodont-ului și deci ale unei bune îngrijiri a dinților:

1. Spuma cea fină a săpunului special pentru dinți curăță temeinic dantura până și în locurile inaccesibile pentru peria de dinți;
2. Conține o substanță extrem de fină având proprietatea de a lustrui smalțul dentar fără de a-l ataca;
3. Oleatul sulfuric după formula d-rului Bräunlich îndepărtează treptat piatra periculoasă pentru dinți, împiedecând-o să se formeze din nou.

KALODONT

CONTRA PIETREI DE PE DINȚI

CITIȚI

MAGAZINUL

pe luna Ianuarie.

160 pagini 25 lei.

R. I. No. 525 —
— Pag. 9

Harry Baur — erou de scandal

LA sfârșitul anului trecut, după un îndelung schimb de insulte între două tabere adverse de artiști francezi, s'a dat o adevărată luptă, cu sticle și pahare, într'un local public din Paris.

„Desgustătorul de Harry Baur nu-și mai iubeste soția — asta o poate vedea oricine” — spunea Eve Francis, tragi-diana bine cunoscută publicului parizian, sprijinindu-se de teigheaua cafenelei Colisée, local situat în Champs Elysées, unde se adună mai ales artiștii. Dar domnul despre care vorbea, unul dintre cei mai mari comedieni ai Franței, se afla la o masă apropiată, în tovărășia soției sale, a surbetei Giselle Picard și a altor câtorva prieteni.

Vorbele spuse de Francis făceau parte din acele bărfeli răutăcioase, de culise, atât de obicinuite printre artiști. Toată lumea din cafenea a auzit spusele ei. Doamna Baur, o turcoaică, fosta Radife Tali Bey, și secretară a artistului, până când acesta a luat-o de soție, aruncă o privire de mustrare bărbatului său, care roși puțin, dar se prefăcu că n'a auzit vorbele artistei.

Eve Francis nu este una dintre acele femei care să permită să nu fie luată în seamă, și de aceea, cu destulă răutate, relua:

„Bine înțeles că nu poate fi condamnat pentru aceasta, dar oare e frumos lucru ca nici să sfârșească luna de miere, și el să arunce priviri atât de admirative și de doritoare prințesei Paley!”

Prințesa Natalie Paley, sveltă, blondă, o frumusețe de ecran, fostă parteneră a lui Maurice Chevalier și fosta soție a lui Lucien Lelong, faimosul croitor parizian, se afla în grupul lui Eve Francis și făcu o mutră de desgust, pentru „privirile admirative și doritoare” menționate.

Doamna Baur aruncă o privire prințesei și se întoarse apoi către soțul său, dar acesta persista în a se prefăcu că nu auzia cuvintele spuse în gura mare. Eve sorbi din păhărelul cu cognac și se adresă lui Jean Berger, producător de filme și cel de-al treilea din grupul ei:

„Natalie nu trebuie să ne spuie că n'ar fi putut suporta atențiile unui bărbat obez, a cărui căpătână cheală pare acoperită cu piele de broască țestoasă, fără să mai vorbim de chipul lui de bandit”.

Aci, Baur nu-și putu opri un zâmbet, căc cu acest chip el a câștigat, până astăzi, o avere. Mulți îl consideră drept cel mai mare actor francez, dela Coquelin. În ziua aceea, comedianul sărbătorea un mare eveniment, căci fusese decorat cu crucea legiunii de onoare. Și pe urmă, el simția că prin disprețuitoarea-i tăcere își crease o situație de superioritate arătând că se putea culca pe laurii câștigați.

Harry Baur și Eve Francis, multă vreme prieteni intimi, deveniseră în ultimele luni dușmani de moarte și ori de câte ori sa întâlneau în public, tragi-diana îi arunca câte o observație crudă, umilindu-l în fața tuturor. În seara aceea, când privia viața prin ceața aurie a șampaniei, el auzi deodată, mult temutul glas, spunând cu malițioasă amabilitate:

„Harry, cred că astăzi ai dreptul să te socotești un om fericit”.

Era neîmpăcata-i inamică ce înainta cu mâna întinsă, spre a-i fi sărutată. El știa prea bine că orice politețe din parte-i fusese prevăzută și ar fi dat Evei prilejul să-l trateze cu unul dintre acele spirite veninoase, pentru care e celebră, în tot Parisul. Dar de data aceasta îi înșelă așteptările și ridicându-se cu un aer tragic îi replică:

„Madame, din parte-mi aş face orice pentru d-ta, dar din condescendență față de invitații mei, nu vă pot săruta mână. Carne de scroafă e delicioasă

Marea tragi-diană Eve Francis a aruncat un pahar în capul lui Harry Baur. Acesta n'a luat lucrurile în glumă și a călcat regulile cavalerismului francez, de a nu atinge o femeie nici cu o floare... Așa s'a născut bătălia.

Maestra tragediei avea în ochi o licărire, care lui Berger îi păru prevestitoare de furtună și se grăbi să-i amintească lui Tennyson:

„La băutură numai voie-bună”.

Eve nu vru să se dea bătută. Dar ea se afla pe picior de inferioritate față de comedian, întrucât acesta-și învelise veninul în zahărul humorului, ceea ce tragi-diană nu poate face, așa că insultele sale pădură brutale și crude auditorului. În câteva minute ea înțelese că publicul îi era ostil și că tăcerea adversarului o puneă într'o situație ingrată. Pe scenă, atunci când dialogul nu merge, se recurge la acțiune, deci, Eve trecu dela vorbe la fapte. Atunci când eroii lui Homer isprăviau de vorbit, unul dintre ei arunca o sulită, cu ultimele cuvinte. Urmând o tehnică similară, Eve încheie astfel:

„Astăzi ai fost decorat pentru felul cum vorbești. Eu te voi decora acum pentru tăcere”.

Spunând acestea, ea sparse de teighea paharul cu coniac și alegând cel mai mare dintre cioburi, îl aruncă cu surprinzătoare precizie în capul lui Harry Baur, care se afla la câteva mese mai departe. Il lovi în frunte.

Baur își duse mâna la cap, degetele i se umplură de sânge și în clipa aceea văzu roșu. El se ridică dela masă și, ca un taur infuriat, se repezi în direcția din care se auzia râsul batjocoritor al Evei.

În drumul său, se aflau mese, scaune, oameni, dar el dădu totul în lături, ca o furtună. Din păcate călcă pe o sticlă, ce se rostogolia pe jos și căzu în brânci la picioarele fostei tragi-diene. De-ar fi repetat de sute de ori această scenă, comedianul n'ar fi putut fi mai comic.

Berger cinematograful își strânse pumnii, dar se gândi c'ar fi fost nedemn să lovească într'un adversar căzut. Femeea trebuia totuși apărată și pentru a devia pornirea inamicului, îi repezi un picior în spate strigând:

„A moi, Monsieur!”.

Harry Baur nu se lăsă însă și cu o singură palmă îl scoase pe cinematograful din luptă. Acesta reveni însă, cu o impresionantă repeziciune, dar căzu dincolo de Baur, dispărând sub o masă. Spectacol nespus de burlesc, cu atât mai mult că pusesse piciorul pe sticla care prilejuise și căderea lui Baur.

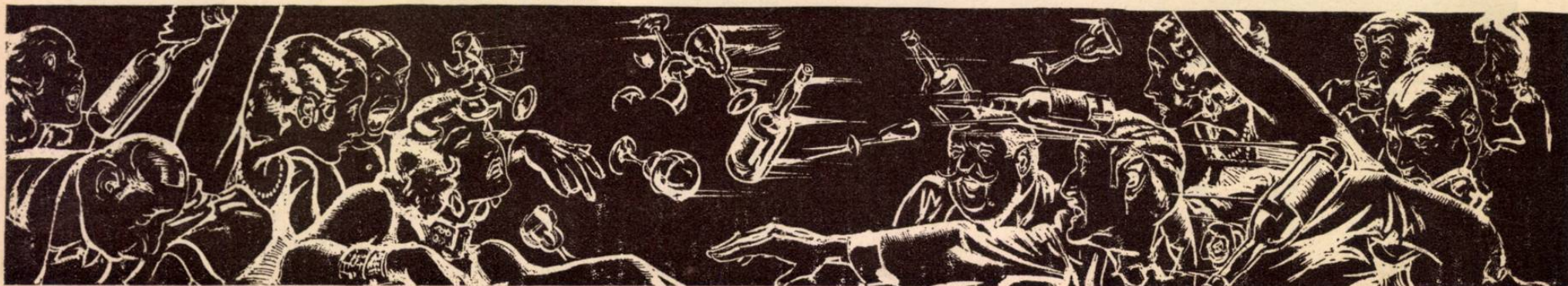
Comedianul nu-l învrednici nici c'o privire pe Bergeș. El o căuta din ochi pe Eve, care prudentă se mutase. Dar deodată, râsul ei batjocoritor îl făcu să-și îndrepte privirile într'o direcție opusă unde printr'o perdeă de ceață roșie, văzu fața tragi-dienei, care râdea cu gura până la urechi, dând impresia unei măști de comedie. Ridicând de jos sticla, care jucase până atunci un rol atât de activ, în desfășurarea conflictului, o repezi în capul artistei. Dar aceasta se plecă la timp, ceea ce avu de rezultat spargerea unei oglinzi mari, de perete.

Între timp Berger se ridicase și luând un sifon, îl aruncă asupra comedianului, dar proiectul devie și nu-și ajunse ținta.

„Domnilor! Domnilor! Vă implor, încelați! strigă o doamnă corpolentă, dând fuga spre centrul încăierării. Intențiile sale erau foarte bune, dar nu făcu decât să taie orice posibilitate de retragere Evei Fran-

Harry Baur, marele comedian francez, într'unul din filmele care l-au făcut celebru.

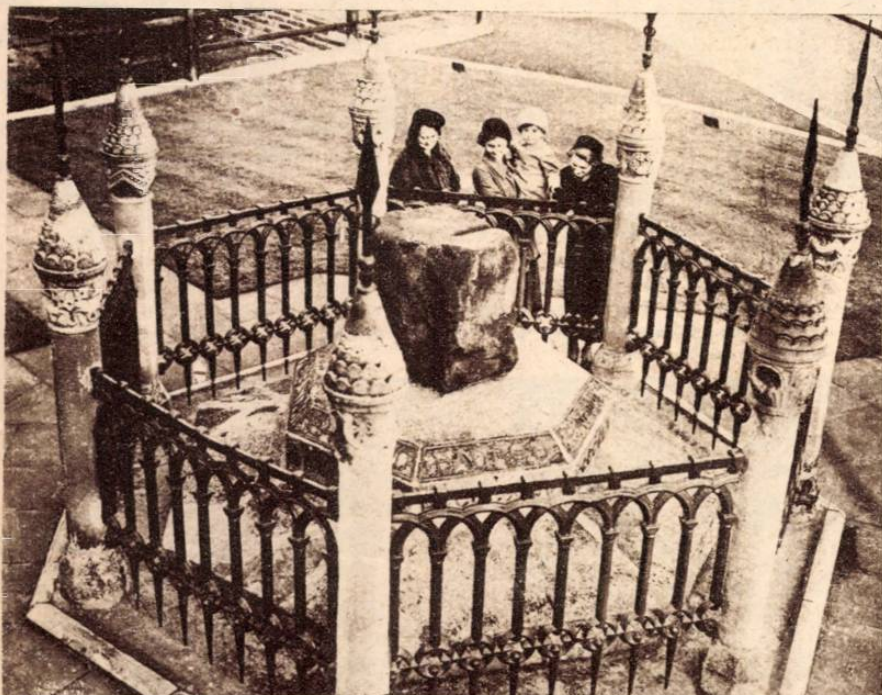
cis și să-l împingă pe Baur în calea ei. Se spune că trageana a mușcat, s'a folosit de unghii, a încercat să scoată ochii adversarului, dar acesta, impasibil ca un pachiderm, cu o mână o ținea de gât, iar cu cealaltă făcând pumn, o lovia de zor, în obraz. Giselle Picard sări în ajutorul lui Harry Baur și curând se încinse o încăierare în lege. Cineva lovi în doamna pacifistă, care se transformă imediat într-o forță militară de prima clasă, dând în dreapta și în stânga, cu ce-i cădea în mână. Prin aer sburau vâjâind pahare și sticle.

Această încăierare ar fi putut dura încă multă vreme, sfârșind tragic, dacă oberchelnul, care are o mare asemănare cu Napoleon și ceva din geniul acestuia, n'ar fi luat măsuri, mobilizând tot personalul lângă ușa bucătăriei. Luând conducerea acestei armate de mercenari, el se repezi în rândurile voluntarilor, pe cari-i despărți metodic, până când ajunse la protagoniștii conflictului, împingându-i de-o parte și de alta, în direcții opuse. Incetul cu incetul scandalul se potoli. Ultima mitralieră verbală, care-și încetă focul fu doamna Baur, care se urcase pe o masă și arunca de acolo insulte Evei; dar fiindcă vorbea turcește, invectivele sale rămaseră fără efect. D-l Vortici, barmanul, desinfectă rănile actorului cu rom, bandajându-l cu șervete. De aci, Baur fu dus la noul spital Beaujon, dar camera ce i se dădu da într'un cimitir. Iar cum comedianul are superstiția pisicilor negre și a cimitirelor, refuză să rămâie și se duse direct acasă. În ziua următoare, se afla la poliție și depunea o plângere, împotriva Evei. Dar curând după el sosi și trageana, cu același gând. Vreme de o săptămână, ei se atacară prin ziare, apoi tăcură și retraseră plângerile. Se spune că avocații părților și-au împărțit secretele pe care clienții lor erau gata să le desvăluie într'un eventual proces și aceasta a avut de efect stingerea acțiunii.

Localul Colisée este faimos pentru scandalurile sale și acei cari-l frecventează nu caută altceva decât senzațiile tari, ale unei eventuale încăierări.

Într-o seară, nu tocmai de mult, un individ în costum de bucatar, năvăli în local, urmărit de către un arab desculț, care rotia în mână un cuțit, făcu de trei ori înconjurul cafenelii și ieși pe ușa din față. Majoritatea clienților au crezut că indivizii alcătuiau vreun număr distractiv, dar în fond nu era decât un biet spălător de vase concediat, care voia cu tot dinadinsul să-l înjunghie pe bucatarul șef, André.

Unele dintre conflictele ce izbucnesc la Colisée sunt adevărate tragedii. Recent, un canadian, Milton R. Harrman și-a tăiat beregata, în prezența logodnicei sale, Cornelia Singer, care-l exasperase cu gelozia ei. Iar d-na Cernoshlavkova, o rusoaică de toată frumusețea, în vârstă de 29 de ani, a cerut un cocktail, în care a strecurat o otravă cu efecte fulgerătoare și a căzut moartă pe loc.

ACI A FOST INCORONAT PRIMUL REGE AL ANGLIEI.

Dragostea de tradiție a englezului a făcut ca o piatră veche de 1000 de ani să ajungă cel mai important obiect de discuție în ziare. E vorba de piatra numită „Peatra regelui”, care se află la Kingston-pe-Tamisa fixată pe locul unde, în anul 925, acum 1012 ani, a fost încoronat Eduard cel Bătrân, ca primul rege al Angliei. Locul unde odinioară a stat tronul său, este însemnat printr'un bloc de piatră, înconjurat de șapte stâlpi și un grilaj de fier. Numeroși englezi sosesc zilnic la „Peatra regelui”, pentru a-și îmbroscăta cunoștințele istorice și mai ales pentru a căpăta adevărata dispoziție pentru încoronare.

**Nu 3
nici 2
ci o singură
TABLETĂ**

**ANTIDOLOR
PROF. LUPU**

elungă
**DURERI DE CAP, GRIPA, RĂCELİ
ȘI ORICE DURERI NEURALGICE**

PRODUS EXPERIMENTAT CLINIC. — Numai în cutii originale cu 2 tablete. La Farmacii și Drogherii

Acesta este săpunul

CARE CONVINE EPIDERMEI D-V DOAMNĂ!

Fabricat pe bază de gălbenuș de ou, are proprietatea de a curăța porii de rezidurile fardurilor și ale pudrei.

**SĂPUNUL
AU JAUNE
D'OEUF**

PURIFICĂ ȘI REGENEREAZĂ EPIDERMĂ
DE VÂNZARE LA FARMACII, DROGUERII ȘI PARFUMERI

Frumusețea, după tabelă

Nu vroiți să însercați odată? Priviți în oglindă, — căutați pe tabelă nuanța care vi se potrivește, și găsiți, jucându-vă culoarea care vă avantajează.

Alegând pudra și fardul Mystikum după tabela Scherk, aveți siguranța de a fi nimerit nuanța cea mai potrivită părului, ochilor și tenului. Ambele completează frumusețea Dvs. și vă dă notă personală. Cereți tabela Scherk în orice magazin de specialitate.

TABELA SCHERK			
parul	ochii	tenul	pudra
blond deschis	albaștri	palid	rosée
blond deschis	albaștri-bruni	vioi	rachel I
blond deschis	căprui	brunet	rachel I
blond mijlociu	albaștri-gri	delicat-palid	rosée
blond mijlociu	albaștri-gri	vioi	rachel I

fardul
blonde rouge
corail
clivie
corail
orange
blonde

**Pudra
Mystikum**
Compactul Mystikum (Fard)

Dr. ELISABETA MOLNAR
MEDIC STOMATOLOG

Fost asistent la clinica
universitară din Cluj

**BOALE DE GURĂ ȘI
CHIRURGIE DENTARĂ**

Proteză, tehnică moder-
nă, coroane de porțelan

București - str. Brezoianu, 29. Et. I
Consult. 3—6 Telefon 46601

PRIMUL INSTITUT COSMETIC MEDICAL

BULEVARDUL CAROL, 57 fost 39

TELEFON 3.52-73

D-NA Dr. M. RABINOVICI dermatolog specializată la Paris și Viena, tratează: negi, pistrui, coșuri, etc. Ingrijirea feței. Tratatamentul ridurilor prin diatermie, masaje pneumatice și hormoni. Distrugerea definitivă și fără cicatrice a părului de prisos. Slăbirea locală a corpului prin masaje electrice.

Consult. 10—12 și 3—7 p. m.

Consult. gratuite Miercuri 11-12 a. m.

Cea mai înaltă casă din întreaga Americă de Sud, se află în Sao Paulo; are 30 de etaje și nu e încă pe deplin terminată. Ultimele cinci etaje sunt în construcție. Proprietarul acestei case este o societate de asigurări italiene. Un hotel luxos, un casino de joc, câteva sute de birouri, prăvălii, administrații, etc. se află în această clădire.

Capitala Braziliei, Rio de Janeiro, dispune de o poliție foarte bine organizată care cuprinde 2500 de oameni. Statistica criminală din Rio arată cifre foarte mici și în general se întâmplă numai crime din gelozie. Atribuțiile polițienești se exercită în desordinele politice interne.

Orașele înfățișează străzi moderne și cât se poate de frumoase. Circulația automobilelor întrece pe a multor orașe mari europene. Institute științifice, aşezăminte de igienă, hoteluri, etc. pot fi luate drept model pentru perfecționarea lor.

Casa unui colonist european în câmpia bogată din Brazilia de Sud. Casele nu sunt clădite de-a-dreptul pe pământ, ci sunt susținute de stâlpi de lemn, la o înălțime de circa 40 cm. pe deasupra solului. În felul acesta, apa multă a ploilor dela tropice se poate scurge mai repede, iar locuințele sunt apărute de furnici, care alcătuiesc aici, în cete de miliarde, un adevărat flagel.

Periferia însă, în orașele mari braziliene, se înfățișează așa cum o vedem aici. După zece minute de drum cu autobuzul ajungi din cea mai largă, cea mai luxosă Avenida, în această lume de jale. Locul unde a fost făcută fotografia noastră, e stația de oprire a unui tramvai și a unui autobuz. Nu există nici măcar drum între colibe, iar în vreme ploioasă apa și noroiul face cu neputință ieșirea din casă.

Cam la 15 km. de orașul cu peste un milion de locuitori, Sao Paulo, găsim pădurile seculare, tainice, de nepătruns.

toate
toate
așez
Dar
Vede
înfr
făptu
Din
dar
lurit
mânt
așeză
arată
Orici
nedre
admi

RĂSARE O LUME NOUĂ

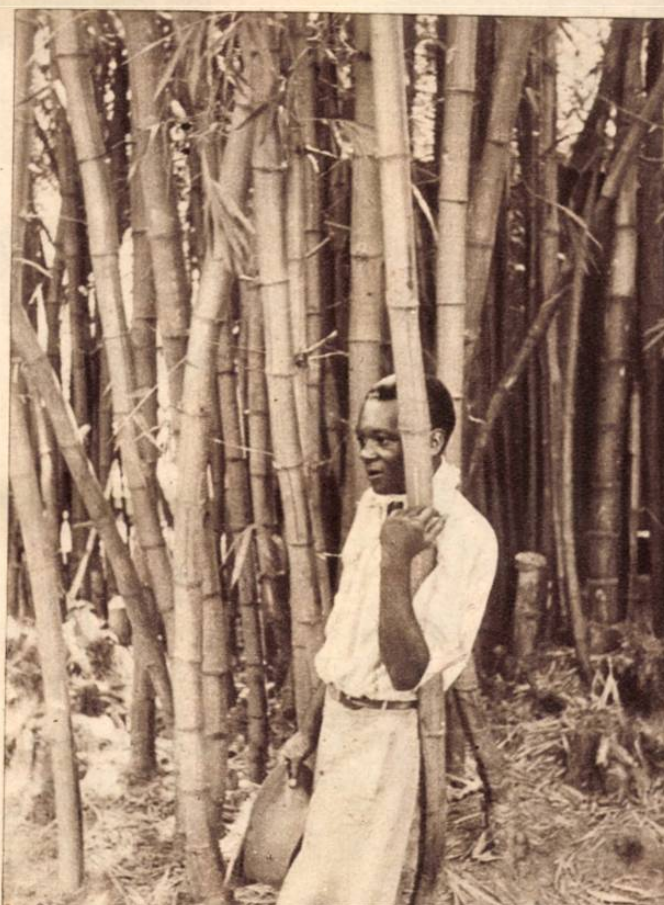
OTI căți trăim în Europa, avem oarecum, simțământul că toate posibilitățile de așezare omenească s'au sleit. S'au clădit casele de care avem nevoie; s'au construit căile ferate trebuincioase comunicațiilor; cu un cuvânt, lumea e „gata” și nu se mai găsește spațiu pentru noi.

Privind peste ocean, aceste gânduri pustii din noi, se schimbă. Într-un loc, acolo o lume nouă, care de abia acum se naște și care se naște omenirii de azi ținuturi fără margini, pentru toate înfrigurările. Această lume care astăzi răsare, se numește „Brazilia”. Din punct de vedere politic, ea este un stat unitar, independent, puternic, fără îndoială, să fie socotită drept țara cea mai fecundă și mai puternică de pe pământ. Nu numai clima, vegetația și pășunile înfrățitează toate contrastele, dar și cultura, viața socială, mintele nu prezintă niciun fel de unitate. Poporul brazilian este cel mai mare amestec închipuit de rase și naționalități. Când vizitează Brazilia de azi e pornit îndată să facă o critică la apăsătoare a acestei lumi. Lipsurile mari, cari există de fapt în administrație, în legături de comunicație și în măsurile de edu-

Pernambuco, un port mândru, frumos, are un caracter apropiat de al Olandei. Nu numai numeroasele canale cari străbat orașul amintesc de ilustrațiile orașelor olandeze, dar și casele se apropie, ca formă și stil, de cele neerlandeze. În secolul al XVIII-lea Pernambuco se afla în posesiune olandeză.

În porturile braziliene, călătorii cari sosesc cu vapoare, sunt așteptați de cete întregi de negustori, care oferă noilor sosiți produsele exotice ale țării lor: piei de șarpe, păsări cântătoare, fructe tropicale.

Unul dintre cele mai importante produse agricole ale Braziliei: trestia de zahăr. Această plantă atinge înălțimea palmierilor mijlocii. Din suc ei dulce, se extrage zahăr. Negrii mănâncă trestia de zahăr și sub formă crudă, întrucât planta este foarte eficientă și hrănitoare. Mulți produc din acest suc un rachiou otrăvitor, al cărui consum îndelungat poate aduce boale grave.

Dirijabilul „Graf Zeppelin” face o legătură regulată între Europa și Brazilia. În fotografia noastră, dirijabilul a aterisat în Pernambuco.

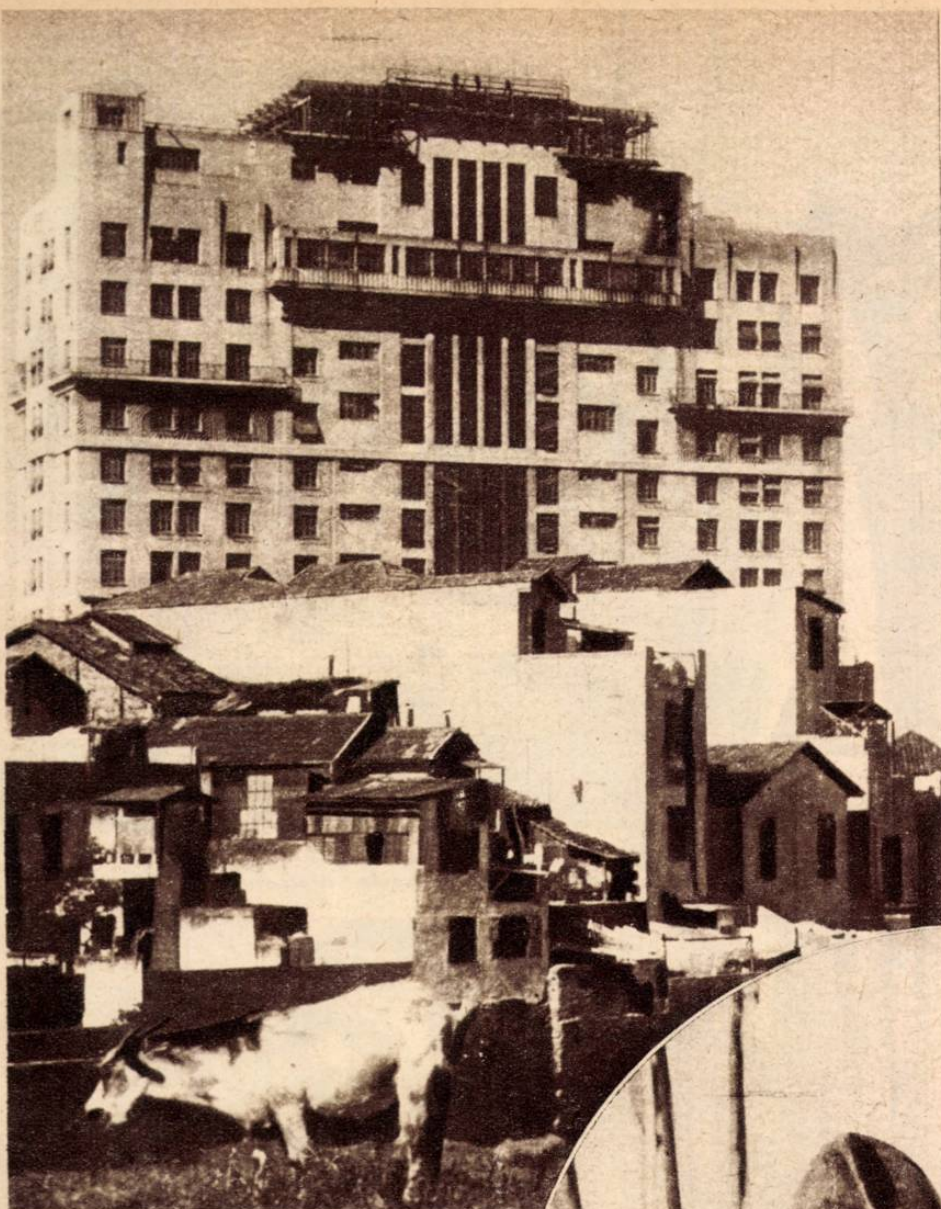

Mii de oameni trăiesc în Brazilia din negoțul cu animale exotice. Ei vând străinilor papagali, maimuțe, broaște țestoase și altele, cu prețuri foarte mici. În fotografia, în vânzător ambulant, care oferă un leneș. Deoarece aceste animale pot purta germenii unor boale grozave, se interzice venirea lor la bord, de către cele mai multe vapoare de pasageri.

cație, nu trebuie judecate din punct de vedere european. Spre a înțelege cum se cuvine împrejurările din Brazilia, trebuie neapărat să ținem seama de datele statistice. Brazilia cuprinde o întindere mare cât

Polonia, Germania, Franța, Italia, Spania, Rusia, România, Egiptul și întreaga Sahara la un loc, și e locuită de mai puțin de 40.000.000 oameni, deci mai puțin decât populația Italiei singure. Dintre aceste 40 milioane, 60% n'au încă sau au trecut de vârsta posibilităților de muncă, sau n'au de lucru, așa încât nu pot fi socotiți printre cei cari plătesc dări. Prin urmare, această țară uriașă trebuie să fie administrată din acele dări pe care le pot plăti circa 16 milioane de

Această fotografie vă poate spune mult mai mult despre America de Sud decât o descriere lungă. Fotografia a fost făcută în mijlocul elegantului oraș mondial Rio de Janeiro. În față vedem colibe vechi și terenuri virane, pe care pasc caprele; în fund, se află sgârâie norul, în 27 de etaje, al ziarului „A Noite”, iar la vreo 400 de pași depărtare de acest loc, dăm peste cel mai mare și mai elegant-bulevard din America de Sud, Avenida Rio Branco.

oameni. Bine înțeles că în acest fel, căile ferate, școalele, etc. nu pot fi ridicate în aceeași măsură ca în statele foarte populate ale Europei.

Rio de Janeiro, capitala frumoasă ca în povești, adăpostește în palatele și sgârâie-nourii ei cam 2 milioane de locuitori; în colibe provinciei de pe Amazon (și acest ținut e mai

Bahia. Atât înfățișarea ținutului cât și stilul construcțiilor, amintesc în toate amănuntele orașele din sudul Italiei. Numai acoperișurile nu sunt aci atât de drepte, de oarece locuitorii trebuiesc să țină seamă de perioada lungă de ploii. Bahia este un nume prescurtat, pentru că oficial orașul se numește: „Sao Salvador da Bahia Dotodos Santos”; fără înșelăciune că e cel mai lung nume da oraș care există.

mare decât cele cinci puteri mai mari din Europa *la un loc*) nu trăesc însă decât vreo 400.000 oameni.

Asemenea nepotriviri uimitoare caracterizează toate aspectele vieții în această lume a viitorului.

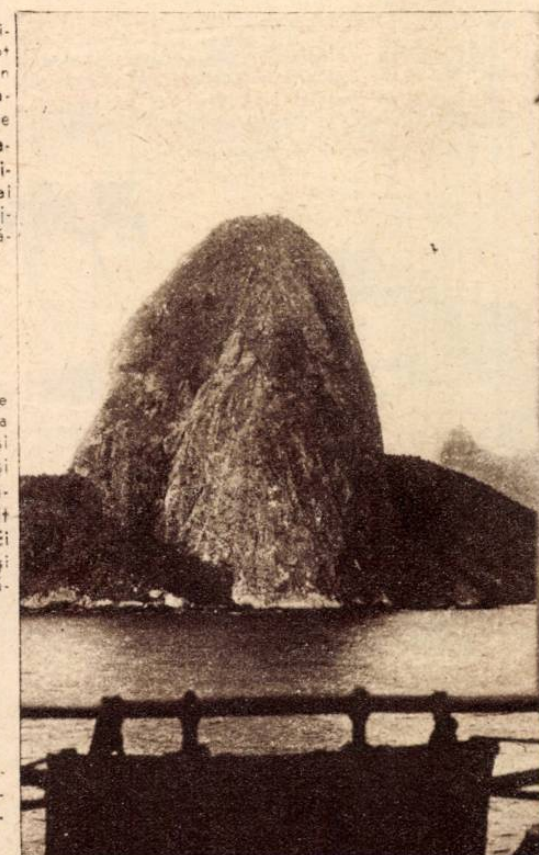
P. ALMASI

În Bahia, majoritatea locuitorilor sunt negri. Ei nu pot fi fotografiați, decât prin surprindere. Consideră aparatul ca o armă și fug de el, blestemând. Acești oameni sunt încă atât de primitivi, în cât cred că mai e posibil să fii ucis în mijlocul unui oraș mare, de către un străin.

Rasa galbenă se întâlnește acum pretutindeni. Energia neasemuită a japonezului și modestia lui îl ajută să-și croiască posibilități de viață, acolo unde nici un alt om nu ar putea izbuti. Ei curăță păduri seculare, își fac loc de așezare și-și clădesc aci o nouă patrie.

Renumita stâncă, numită „căpătână de zahăr”, la intrarea în golful unde se găsește Rio de Janeiro.

Micul vâcsuitor de ghețe, care n'are posibilitatea să-și deschidă o prăvălie.

AU fost nopți de ger la noi în țară când între temperatura trupului omenesc și a atmosferei înconjurătoare era o diferență de peste 60 grade. În asemenea nopți, aerul capătă proprietăți de vitriol. El roade, arde și distruge țesuturile, întocmai ca acidul sulfuric. Desigur că numai datorită faptului că urechea noastră nu poate prinde sunetele prea fine, noi nu auzim cum sfârâie în ger pielea oamenilor nevoiți să rămână afară în zile și nopți când temperatura ambiantă e cu 60 grade mai rece decât carnea lor omenească.

Răcoarea e lucru plăcut pentru multă lume, care hrănită din belșug simte căldură în trup, dar e răcoare atunci când termometrul arată plus 17 grade, adică atunci când între temperatura trupului nostru și cea înconjurătoare e o diferență de 20 grade. Chiar atunci când diferența este de 30 sau 40 grade, și afară e frig, pentru unii oameni e plăcut să simtă, scurtă vreme,

Birjarul are o ocupație sedentară. Oricât ar fi de bine îmbrăcat, el trebuie să-și ție mâinile descoperite, la discreția gerului.

Adunați în jurul câtorva tăciuni care împrăstie puțină căldură.

Oameni în frig

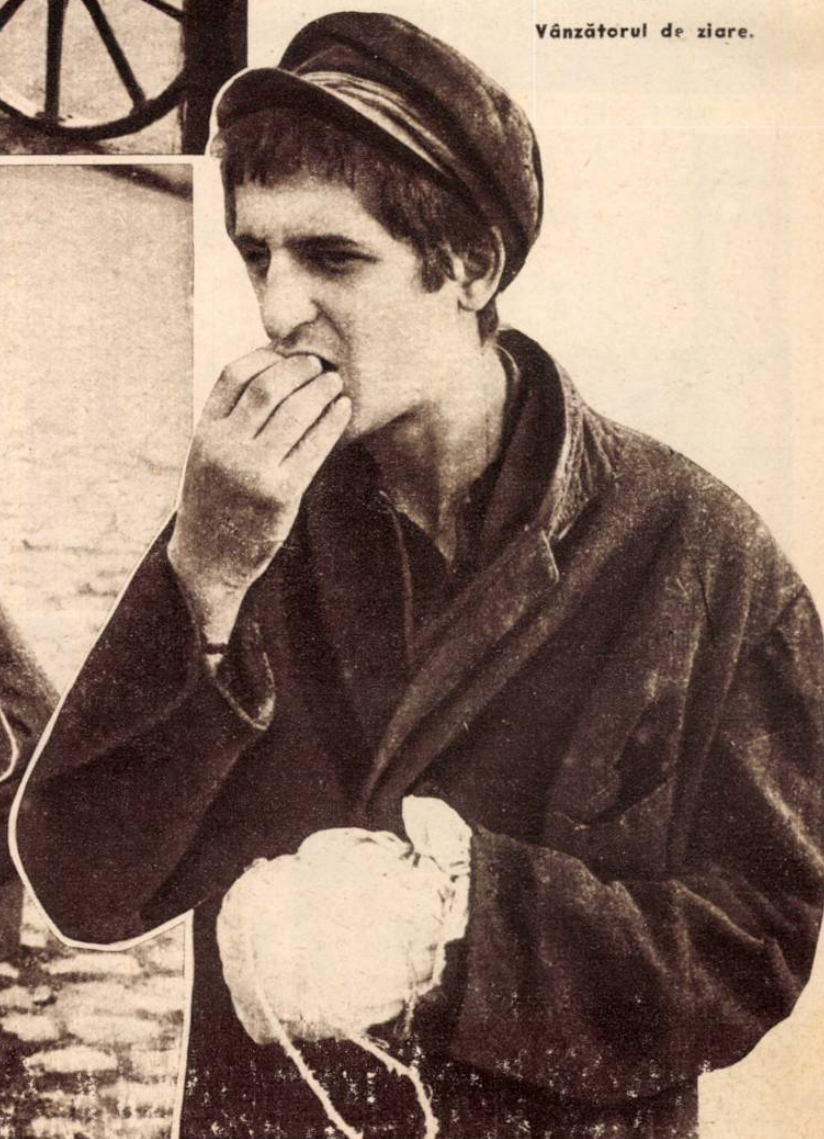

Măturătorul de stradă.

aerul rece pe obraz, pe frunte, pe piele. Când însă termometrul coboară la minus 25 sau minus 30, aerul devine mușcător, nu mai e răcoare, nu mai e frig, e ger, iar gerul e corosiv, el mușcă, distruge, ucide. Răcoarea o simți ca o adiere pe frunte, frigul pătrunde câțiva centimetri sub piele, gerul însă merge adânc de tot, pătrunde până la os, până la măduvă și o îngheață. 60 de grade diferență de temperatură înseamnă o baie lentă de vitriol, înseamnă milioane de ace, milioane de dinți ascuțiți cari te mușcă tot mai tare, tot mai tare, te distrug, te găuresc, îți degeră carnea, o fac sloi și pătrunde adânc să se lupte cu pâlpăirea de viață pe care o mai păstrezi în tine, luptă dătătoare de durere ascuțită, cumplită, îngrozitoare.

Sunt oameni cari, pe cele mai cumplite zile de ger, nu se pot închide în casă și trebuie să rămână afară ore întregi, în baia aceasta de acid sulfuric a atmosferei. Sunt activități care nu se pot desfășura decât

Vânzătorul de ziare.

afară, în aer liber. Și ca să-și asigure existența, sunt oameni cari trebuie să îndeplinească asemenea activitate, să-și puie în joc carnea și sângele lor.

Pe geruri de minus 20 grade, uneori în pustiu câmpului, unde crivățul e stăpân, electricienii, îngrijitorii ai telegrafului sau ai uzinelor, sunt nevoiți să se suie pe stâlpi înalți, înveliți în ghiață sau și mai rău, pe stâlpi de fier arzători de reci. Spre a avea mișcările mai libere, ei au trebuit să-și lase la pământ haina groasă care-i apăra de frig. Metru cu metru, acești electricieni se cațără pe stâlp, ținându-se de el cu mâinile goale, și lucrând acolo sus, în bătaia vântului, singuri, izolați.

Sunt apoi sentinelele, cari la marginea orașelor, în fața vreunui depozit, la podurile de cale ferată sau la hotar, stau de strajă în gerul năpranzic și în viscolul orbitor.

Sunt frânarii trenurilor de marfă, cari cocoțați în ghereta lor, care nu e adăpost, străbat Bărăganul pe nopți înghețate, atenți la manevrele pe care trebuie să le facă. Numai ei pot ști ce înseamnă să pui mâna pe vagonul de fier, pe tampoanele și lanțurile care leagă trenul, într-o noapte de vifor.

Mai sunt sergenții de stradă sau agenții de circulație, cari ori cât ar fi de bine îmbrăcați, simt mușcătura gerului, în cele câteva ore cât sunt nevoiți să stea afară.

Sunt factorii postali, cari pe vreme cât de friguroasă au de străbătut kilometri întregi de străzi.

Și mai sunt măturătorii de stradă, sdrențuiți, cari lucrează cu fărâncopul și lopata la spartul gheții și curățitul zăpezii, de dimineață și până seara, și numai afară. Și mai sunt vânzătorii de ziare cari sculați de cu noapte stau ceasuri întregi pe viscol, prin stațiile de tramvaie, pe la încrucișări de drumuri, ținând gazetele în mâna goală, ca să vândă câteva foi.

Sunt mulți, nespun de mulți acei cari încearcă pe propria lor piele, în carnea lor, adânc, până la os, mușcătura haină, fără milă, a gerului.

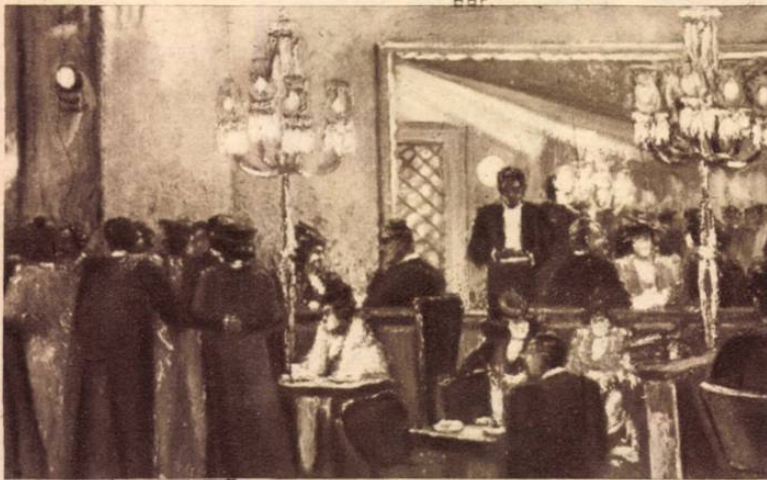
GEO BOGZA.

Expoziția pictorului Visconte.

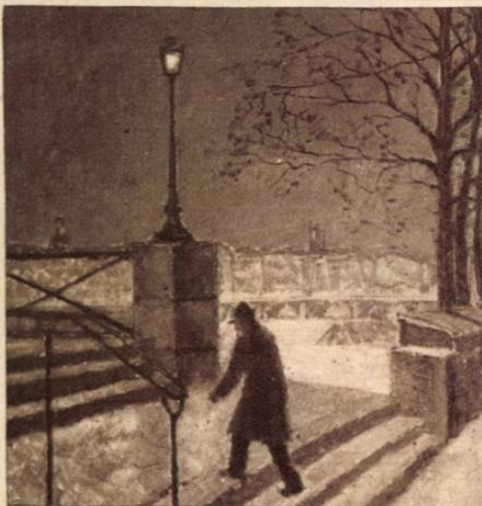
In fața Operei.

Noaptea într'un bar.

Cunoscutul pictor Henry Visconte, care a deschis de curând o expoziție în Calea Victoriei 84, vis-a-vis de Palatul Regal, este îndeajuns de cunoscut publicului nostru amator, precum și în străinătate, unde a reunit frumoase succese.

Valoarea artistică a actualei expoziții constă în originalitatea motivelor prezentate, intitulate „nocturne”. Visconte e un înarmat al atmosferei vapoare de toamnă sau iarnă, pe înserate, cu multiplele licăriri ale peisajului urban, mai ales al Parisului cu care s'a identificat. Cine n'a văzut Parisul, să vie la această expoziție, unde Visconte, cu măiestrie, abordează dificila temă de redare a atmosferei locale.

Pe cheiul Senei.

Munca minuțioasă de laborator a specialiștilor, în materie de :

Pudră • Apă de Colonia • Ruj • Fard • Parfumerii

au desăvârșit produsele:

Les Créations N.H.B.

Încercați-le! Sunt excelente. De vânzare la cele mai bune farmacii, drogherii și parfumerii. En gros: Balhazar, București Șelari. 7.

GRIPA

puteți preveni luând zilnic până la 3 tablete de Togal

ODATA

GRIPAT

să veți vindeca repede și sigur întrebându-l

medicamentul cu acțiune anti-nevralgică și

BACTERICIDA RECUNOSCUTĂ.

Togal-ul distruge și totodată elimină otrăvurile gripei (răcelii), grație compoziției sale specifice

Tratamentul cu Togal urmat în mod regulat vă fereste de

recidivele boalei!

Întrebați și pe medicul Dv

La Farmacii și Drogherii

Produs elvețian

Le: 12. — Let 52. — Let 130.

Cosmetica Medicală

B-dul Elisabeta 3. — Telefon 328/35

Distrugerea definitivă a părului le prisos prin Diatermie. Îngrijirea feței (coșuri, riduri etc).

Tratament de slăbire. Îngrijirea rumuseței și a trupului. Informațiuni gratuite, B-dul Elisabeta 3 A (vis-a-vis de Trianon).

Consil. 10-12; 4-6 și ore reținute.

Citiți:

„MAGAZINUL”

revista publicului select

DUPĂ 3 INDIGESTII VINE ULCERAȚIA

O indigestie e un eveniment banal. Două indigestii succesive pun pe gânduri. Trei indigestii — e grav.

În lumea întreagă, cea mai mare parte a oamenilor având stomacul delicat și plăcându-le, totuși, masa bună, sau sunt siliți să mănânce în grabă, au la îndemână un flacon de Magnesia Bisurata. Aceasta tocmai pentru evitarea indigestiei care, dacă se repetă prea des, aduce cu ea cele mai grave complicații. Ulcerul stomacului n'are adesea, altă cauză decât o rea digestie repetată și doar este atât de simplu ca, după fiecare masă sau la prima indispoziție pricinuită de stomac, să absorbiți puțină Magnesia Bisurata ca, în trei minute, să înceteze acele senzații usturătoare, colicile, gazele, durerile de cap, somnolența și acea pasare, după două sau trei ore de la masă.

Magnesia Bisurata se află de vânzare în toate farmaciile și drogheriile, cu prețul de Lei 75.— sau în format mare economic, cu 1 lei 110.

O INIMĂ DISTRUSĂ

Pentru ce atâtea femei pierd adâncă iubire a bărbaților

7 femei pentru un bărbat de înșurat

Rivalitatea femeilor pentru bărbați n'a fost nici odată atât de mare ca în zilele noastre. O femeie nemăritată care își neglijează toaleta — care pierde tenul ei fraged și tânăr, are puțină șansă de-a se mărita. Și o femeie măritată care face același lucru totdeauna riscă să piardă adâncă iubire a bărbatului ei, în favoarea unei femei mai tinere și mai atrăgătoare. Bărbații caută tinerețea — și totdeauna numai tinerețea. Medicii și savanții cercetează acum metoda nouă pentru a păstra femeilor o tinerețe durabilă. Cea mai mare descoperire făcută până acum este un procedeu pentru a obține principiul vital al țesuturilor pielii (Biocel) din animale tinere. Întrebuțarea externă a produsului acesta înviorază și hrănește pielea, o face fragedă, mlădioasă și uimitor de tânără. În cursul experiențelor făcute la clinică asupra unor femei de 55—72 de ani de către Profesorul Dr. Stejskal sbărciturile au dispărut în timp de 6 săptămâni. Biocelul pur extras din animale tinere alege cu îngrijire e combinat acum cu Crema Tokalon, culoarea roză. Aplicați-o seara. Dimineața însă trebuie aplicată Crema Tokalon, culoarea albă (neunsuroasă), celebra Cremă de Paris. Fiind tonică și astringentă, ea înlătură cu desăvârșire porii dilatați.

N.B. Pudra Tokalon cu spumă de cremă este singura pudră de obraz, care se întrebuțează tot odată cu Crema Tokalon.

De vânzare la toate farmaciile, drogheriile și parfumeriile din țară.

O Surprinzătoare și Nouă Frumusețe a Pielei

prin Oxigen

Nu numai pielea feței, a gâtului și mâinilor Dv., ci tot corpul va deveni neted, catifelat și fin, după o baie regeneratoare de oxigen. Puneți atâtea Saltrates Rodell în apă, până ce ea capătă culoarea unui lapte gras. Imediat mi de bule mici de oxigen se degajă și duc cu ele sărurile tonice și medicamentoase, făcându-le să pătrundă în pori. Secrețiunile corpului și impuritățile se dizolvă, chiar în adâncimea porilor, acolo unde săpunul nu poate pătrunde niciodată. Punctele negre ies de la sine și apoi dispar. Pori dilatați se strâng și pielea devine mătăsoasă și frumoasă, ca și o catifea. Obosala trece, nervii se destind și durerea din mușchii sensibili dispare. Stimulată, pielea devine mătăsoasă și frumoasă, pielea radiază o sănătate strălucitoare. În trei minute aveți aparența și senzația că ați întinerit cu 10 ani. Nu confundați Saltrates Rodell cu sărurile obișnuite, cari n'au nici o valoare tonică. Se vinde și e garantat de toți farmaciști și droghiiști. Prețul este neînsemnat.

La vârsta de 72 ani mai dansează!

O septuagenară divulgă secretul unei sănătăți perfecte

Doamna care ne adresează scrisoarea de mai jos a suferit odată de reumatism, dureri de cap și melancolie. Într-o zi ea făcu cunoștința unei doamne în vârstă care îi divulgă secretul unei sănătăți perfecte. Și acum ea ține să comunice și altora cum și-a recăpătat „vigoarea fizică și bucuria de a trăi”:

„Kruschen mi-a fost recomandat de către o doamnă sprintenă și vicală, care la vârsta de 72 ani mai dansează ca o fată tânără, datorită sărurilor Kruschen pe care le-a luat timp de 30 de ani. Ea m'a sfătuit să iau Kruschen pentru a scăpa de durerile de cap care mă apucau în fiecare dimineață după ce mă trezeam. Sufeream și de reumatism la umeri. Kruschen a făcut minuni. Au dispărut nu numai durerile de cap, dar și reumatismul. Am continuat să iau aceste săruri minunate, fiindcă mi-au redat vigoarea fizică și bucuria de a trăi”. (D-na) F. B. W.

Kruschen este un amestec de câteva săruri naturale, care stimulează ficatul, rinichii și aparatul digestiv spre o acțiune normală și regulată, contribuind astfel la curățirea organismului și la primirea sângelui.

De vânzare la drogherii și farmacii.

Coafor GEORGES

STR. BIS. ENEI 8. — TELEF. 4-01-27.

Execută cele mai noi COAFURI FANTEZII

Având cei mai buni lucrători.

Jules Berry

IN dorința de a stabili o legătură româno-franceză, pe tărâm cinematografic, casa de producție Henry Doru din Paris, a făcut un aranjament cu revista noastră ca una din interpretele viitorului film pe care această casă îl va turna sub regia lui Abel Gance, să fie româncă. În consecință, „Realitatea Ilustrată” organizează un concurs spre a alege pe cea mai frumoasă, pe cea mai fotogenică, pe cea mai talentată doamnă sau domnișoară, din România, care în primăvara anului acesta să plece la Paris și să turneze în film.

Casa de producție Henry Doru a realizat de curând unul dintre cele mai bune filme ale anului: „Une poule sur un mur”, după piesa lui Leopold Marchand (reprezentată și la noi sub titlul „Cine fuse și se duse”). Cei mai de seamă protagoniști ai filmului francez Jules Berry, Pierre Larkay, Christianne Dellyne, Monique Rolland și Satournine Fabre au jucat în acest film.

Filmul pe care casa Doru intenționează să-l producă, va fi tot o comedie modernă, al cărui titlu se va fixa în curând. Interpreta aleasă de noi va primi pentru timpul cât va juca în acest film, suma de 3.000 franci francezi, și în afară de aceasta — dacă va corespunde așteptărilor — i se oferă perspective strălucite pentru viitor.

De asemenea ea primește 1.000 franci francezi pentru călătoria până la Paris.

Orice doamnă sau domnișoară poate candida la concursul nostru, dacă n'a trecut de 27 de ani. Se cere însă — întrucât urmează să iscălească un angajament și să plece în străinătate — să fie majoră, adică să fi împlinit 21 de ani. Spre a face o selecțiune cât mai serioasă, vom proceda în trei etape: în primul rând candidatele ne vor trimite câte două fotografii: dacă e posibil una în picioare. Dintre aceste fotografii noi vom face

AVEȚI POSIBILITATEA SĂ DEVENIȚI VEDETĂ DE CINEMA!

PREMIATA VA PRIMI 3.000 FRANCI FRANCEZI GAJ ȘI 1.000 FRANCI PENTRU CĂLĂTORIE

o primă selecțiune. Cele alese pe baza fotografiilor se vor prezenta apoi în fața unui juriu care va face a doua selecțiune. Alegerea definitivă are loc în urma unei probe de film, făcută cu cele alese de juriu.

Este de dorit ca participantele la concurs să aibă cunoștințe de limba franceză.

Insistăm asupra faptului că în afară de gajul de 3.000 franci francezi și de banii de călătorie (1.000 franci francezi), alegerea pe care o facem oferă candidatelor posibilitatea de a se afirma și dacă aleasa va dovedi aptitudini, poate face o carieră strălucită.

CONDIȚIUNILE CONCURSULUI

1. La concursul acesta poate participa orice doamnă sau domnișoară între 22 și 27 de ani.

2. Concurente vor completa buletinul publicat în această pagină și-l vor trimite la redacția noastră, str. Const. Mille 7, cel mai târziu până la sfârșitul lunii curente. Nu e nevoie să se scrie pe buletin numele adevărat. Avem nevoie însă de o adresă, unde să putem face eventuale comunicări candidatei. Prin urmare, concurente pot utiliza pseudonime, dar ne vor indica o adresă unde să le putem scrie.

3. Împreună cu buletinul de înscriere, participantele la concurs, vor depune sau trimite două fotografii, precum și o taxă de înscriere de lei 100. — Taxa aceasta slujește la acoperirea parțială a cheltuielilor ce se vor face pentru proba de film.

Fotografiile cari ni se trimit, se vor restitui după concurs. Ele nu se vor publica în revistă decât cu eventuala învoire a candidatei.

4. Pe baza fotografiilor, o comisiune restrânsă va face o primă selecțiune, și concurente alese se vor prezenta la concurs, în fața unui juriu, format din personalități artistice din țară și un reprezentant al casei producătoare din Paris.

5. Juriul va desemna pe acele candidate care vor face o probă de film mut. Această probă va desemna definitiv pe candidata aleasă.

ARTIȘTII FRANCEZI SE INTERESEAZĂ DE CONCURSUL NOSTRU.

Jules Berry spune:

„Fără îndoială că aleasa va fi ambasadoare

frumuseții românești în cinematograful francez”

Celebra soprana dramatică, Marcelle Duval, una dintre gloriile Operei franceze, cântăreața cea mai scump plătită în Franța, supranumită „Le vois qui coute de l'or pour l'entendre” (Vocea pentru care trebuie să plătești aur ca s'o ascuți), scrie: „Sunt incredințată că aleasa concursului de cinema al revistei „Realitatea Ilustrată”, va fi tipul reprezentativ al frumuseții necontestate românești”.

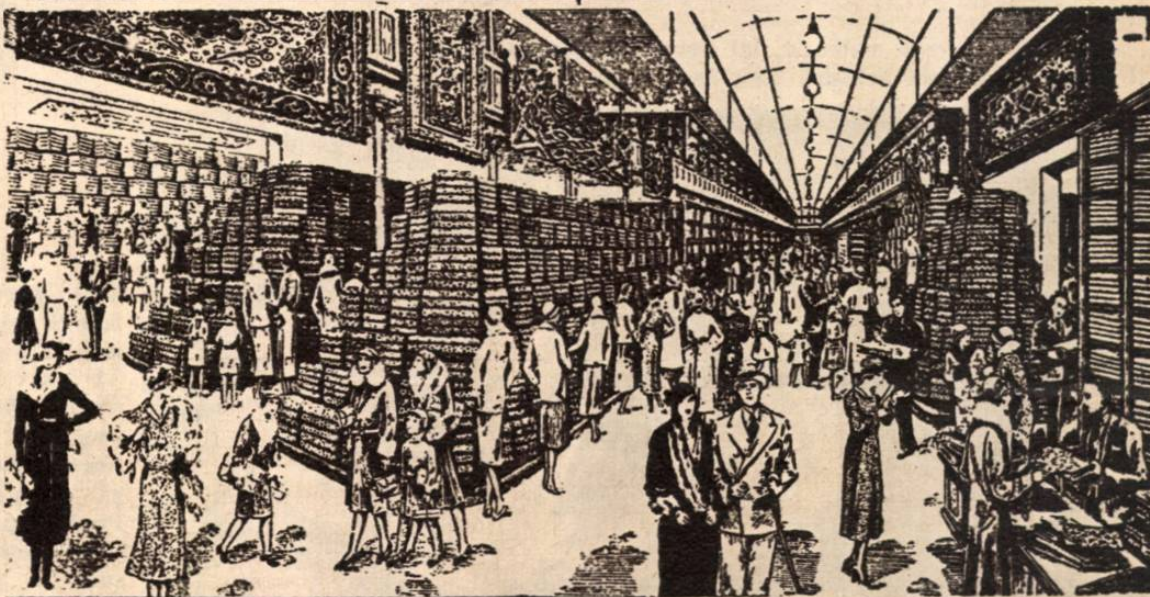
Marcelle Duval

FOND.

1878

LA VULTURUL DE MARE CU PEȘTELE IN GHIARE

FRUMUSEȚEA MĂRFURILOR VĂ INDEAMNĂ LA CUMPĂRAT

Theodor Atanasiu & Co. S.A.

STR. BAZACĂ 1 / STR. CAROL 76-78-80-82 / STR. HALELOR 21

BULETIN DE ÎNSCRIERE LA CONCURSUL DE FOTOGENIE

Numele .....
Pronumele .....
Strada .....
Localitatea .....
Vârsta .....

Înscrierea nu este valabilă fără taxa de înscriere

Cum se înfățișau cei patru gemeni din Neots Herfordshire Anglia, o săptămână după naștere. Ei sunt copiii d-nei și d-lui Miles.

GEMENI GEMENI GEMENI

DIN ziua când reporterii s'au întors din Pătârlagele, cu fotografii și impresii pe care le-au așternut în reportajele lor, gemenii au devenit pentru ziaristi ca și pentru publicul cititor — un subiect. Coloanele ziarelor înfășate cu vești despre războiul spaniol sau certurile din parlament, s'au împodobit cu fețele gemenilor și mamei născătoare — din Pătârlagele. Subiectul „Dionne” a fost reluat, pieptănat, tors din nou și întins pe două-trei coloane. Fotografia familiei, a casei care adăpostea fenomenul; apoi: istoricul, anecdote, declarațiile vecinei, ale tatălui — făptaș-principal, mă rog, tot ce poate să îplinească un reportaj succulent.

*

N'am fost la Pătârlagele, nici acum, nici altă dată. Pot să mărturisesc că n'aș fi putut spune pe unde se află acest sătuc devenit celebru peste noapte, fără ca vreun semn anume să se fi arătat prin preajmă-i. Așa dar, trebuie să scriu, de departe, despre micuți gemeni din Pătârlagele. O micuții de eil Va trebui să alcătuesc pentru ei frumoase flori de stil. Să mă întrec cu iarna, care scrie ferigi pe ochiul de geam din hudița în care-s adăpostiți! Dar asta nu e prea mult! Aș voi ca fiecare vorbă să aibă vraja ei... Și farmecul să se înfăptuiască acolo, în sătucul cu biserică frumoasă. Coșul de nuele să fie leagăn cu scutece noi, odaia să fie încăpătoare pentru cele douăsprezece suflete, hrana și căldura să nu lipsească iar micuții, aceste păpușele înfășate parcă de o fetiță grijulie —, care în fotografie odihnesc în perechi în brațele mamei, să strălucească de sănătate. Ce de oameni cu suflet sunt, pentru ca să facă această minune!

Nu colaborez la reviste medicale, iar despre gemeni nu cunosc mai mult decât știu despre actualul Dalai-Lama. Cu toate acestea, un

Cele patru fetițe gemene ale Americii, în primul lor an de școală: Edna (A) Sarah (O) Wilma (B) și Helen (D) Morlock din Lansing (Michigan). Sunt foarte iubite în Statele Unite. Spre a putea fi deosebite una de alta, poartă pe guler, fiecare, brodată câte o literă.

Cei patru băieți gemeni din Texas (Statele Unite): Anthony, Bernard, Carol și Donald Pericelli, au împlinit șapte ani. În orașul lor de origine, Beaumont, li se spune gemenii A. B. C. D. Sunt singurii quadrupletți băieți cunoscuți.

ziarist va face pe dracul în patru, eventual în opt, (urmăriți, vă rog, progresia...) ca să scrie despre orice. Un reporter este o viitoare enciclopedie. Spun viitoare pentru că o enciclopedie trebuie să cuprindă fișe pentru fiecare literă a alfabetului. Un reporter tânăr e o enciclopedie incompletă, de abia schițată. Pentru capitolul „Gemeni”, (litera G) iată fișa mea, vreau să spun: fișa cu notele extrase cu privire la gemeni.

Gemenii: o fantezie a Naturii. (În orice caz, e o fantezie care n'o să mai aibă, curând de tot, succesul pe care-l doarește. Cu quadrupletții din Pătârlagele, socotim subiectul epuizat).

Cele cinci Dionne, din Canada. (Oricum, prea multă publicitate! Americanii au atins culmea laudăroșeniei și a îngâmfării yankee. Nu meritau un asemenea plocon! Reportajele nu se mai sfârșesc, întocmai ca romanele foileton. Anecdotele abundă, vechi și noi. Mi 'nchipui că se vând bomboane „Cele cinci Dionne”, lapte condensat Dionne, prăjituri The Canadians Dionne. S'au și rulat filmele, în care Miss Emilie, Yvonne, Anette, Cecile și Marie Dionne, promovate stars au jucat rolurile principale.

Multe femei nasc numai gemeni. De citat cazul unei gospodine care a avut unsprezece nașteri multiple. Total: 32 copii. (Mama provenea la rândul său, dintr'o naștere de patru gemeni, iar tatăl, dintr'una trigemelară).

Țăranul rus, Kinloff, a avut, cu întâia sa nevastă, 57 copii: în 21 de nașteri. Cu cea de-a doua, în 7 nașteri a mai avut încă 15 copii.

Compatriotul său, Vasillieff, realizează faimoasa sumă de 85 copii. Întâia lui soție aduce pe lume în douăzeci și șapte de nașteri (4 quadruple, 7 triple, 16 duble) — 69 de micuți, iar cea de-a doua încă 16. Vasillieff a avut nefericirea

să piardă din această grădiniță de copii, numai unul! Anul 1600 e data când, la Hameln, în Germania, Anna Roemer, aduce pe lume, la 9 Ianuarie, nu mai puțin de 7 gemeni. În 1933 e anul când o negresă realizează în Africa, o jumătate de duzină.

Arhiva de fotografii îmi furnizează o serie de *gemeni* fermecători, surprinși de obiectivele aparatelor de fotografiat, ale reporterilor neobosiți.

Minuat e grupul quadrupletelor Morlock, pe nume (dela stânga spre dreapta): Helen, Sarah, Wilma și Edna, care-și poartă fiecare, o tortă cu câte șase făclioare, pentru motivul c'au împlinit șase anișori.

A doua fotografie ne-arată aceleași patru gemene Morlock, din Lansing. De astă dată, în ipostaza laudabilă de școlărițe. Se spune că părinții, pentru a ajuta profesorului să deosebească pe micuțe, fiecare din ele poartă pe gulerușul șorțulețului, inițiala numelui.

A treia fotografie: *Singurii quadrupleteți băeți, în viață*. Senzațional, nu? Să vă facem cunoștință, fii ai d-nei și d-lui Phil Perricone, din Beaumont-Texas.

Instantaneul i-a surprins la vârsta de șase anișori și jumătate. O remarcă. Pe scurt, li se spune: *A, B, C și D*.

Adică: Anthony, Bernard, Carol și Donald. Pentru amatorii de senzațional, băeții din fotografie, sunt „mascotta” exportatorilor din Beaumont și-ai *Ligii Texas-ului*.

Cea de-a patra fotografie, cei patru-gemeni din St. Neots (Hertfordshire), înfățișați și surprinși în somnul lor binefăcător, în casa D-rului Harrison, unde-au fost îngrijiți la începutul vieții lor. Cazul Dionne îl socotesc drept o mare piedică în calea

patrugemenilor noștri, din Pătârlagele. Am o pică pe Americanii! Cum nici nu vă închipuiți! Când într'un sat din județul Buzău, viețuia o pereche de oameni care puteau să stârnească o vâlvă de nedescris, America ne ia înainte.

A fost o chestie de timp! Și câtă reclamă! Hotărât lucru, trebuie cât de curând, să le dăm replică! Nu uitați că Dionne — ele sunt prematur născute! (cu două luni) Cum s'au grăbit Yankeeii! S'a scris despre un manager care are de gând să poarte pe cei patru copilași și pe părinți, într'un turneu de prezentare.

Să se astâmpere! Acest individ trebuie să lase oamenii, în pace, în căsuța lor! Se vor găsi suflete caritabile, ajutoare vor veni de pretutindeni, o să vedeți. Mihai Gereș, tatăl, își va încropi o gospodărie înfloritoare, pentru toți cei zece copii câți are. I-o dorim din suflet! Și — cu voia Domnului, să nu ne

lase mai pe jos decât Americanii, la prima ocazie! Neapărat, cincil niciunul mai puțin! E marea noastră nădejde! Despre această chemare, va trebui să i se vorbească, să fie convins și îndemnat. Să porceadă cu nădejde și gând bun. Vom fi cu toți alături de el! Surorilor Dionne le vom opune — data viitoare, cinci feți — frumoși buzoeni, ca din povești. Cine știe! Poate că misile vor trece oceanul, încoace! Atunci să vezi ciudă pe Yankeeii! Le-arătăm noi ce poate Smaranda Soare și soțul ei!

Dar până atunci, nu uitați iubii cititori, că 'n sătucul de sub munte, patru făpturi firave primesc prea puțină lumină, prea puțină căldură, prea puțin lapte!

E o poveste cu păpuși vii, care trebuie dusă până la capăt, numai în bucurii.

REPORTER

Tripleți născuți în Newton (Statele Unite), în vara anului trecut. Mama lor d-na Mary Cairn n'are decât 18 ani. Copiii cântăresc, laolaltă, aproape 7 kilograme. Ei sunt fotografiați a doua zi după naștere.

Quadrupleții din Pătârlagele (Buzău).

Luati ASPIRIN

BAYER

PENTRU CASA SI SPORT

CREMA NIVEA

PENTRU ÎNGRIJIREA PIELEI

mai întâi
masați bine
cu aceasta...

.... și apoi la drum!

Crema „Nivea” micșorează pericolul degerăturilor în regiunile friguroase — și dă pielei acea culoare frumoasă bronzată de sport. Numai „Nivea” conține Eucerita. De aceea nu vă puteți dispensa la sportul de iarnă de crema „Nivea.”

Secrete de frumusețe care fac Renumerele Mondial al Femeilor Franceze

Parizienele elegante sunt poate cele mai competente în toate chestiunile de cosmetică. Ultimul lor secret este întru-bușințarea unei noi pudre "aerificate". — Unei pudre de zece ori mai fine decât se credea în trecut posibilă, deoarece este preparată după un procedeu nou — și trecută prin curente de aer puternice cu iuteala uraganului. De aceea această pudră este atât de ușoară că se întinde netedă asupra pielii — un strat de frumusețe invizibil — dându-i un ten drăgălaș care *arata natural*. Prin aceasta se deosebește de pudrele grele demodate care dădeau femeilor o înfățișare sulemenită. După acest procedeu nou de "aerificare" se fabrică acum Pudra Tokalon. Și pudra Tokalon, celebra Pudră de Paris, conține încă Spumă de Cremă, care face să rămâie toată ziua. Nici vânt, nici ploaie, nici transpirație din cauza dansului nu pot strica frumosul "ten mat" pe care ea vi-l dă. Incercați și Dv. secretul acesta de frumusețe al femeilor franceze — Pudra Tokalon "aerificată". De vânzare la toate farmaciile, drogheriele și parfumeriile din țară. —

Odată cu tabla și condeiul, cum-pără copilului tău și o perie de dinți. Dinții copilului, obișnuiți din vreme cu o îngrijire regulată a lor, se mențin sănătoși și rezistenți. Pasta de dinți Kalodont curăță dinții radical fără a-i vătăma, îndepărtează piatra dăunătoare și împiedică totdeauna formarea ei.

DOAMNELOR!

Vopsitul părului, în cele mai frumoase culori naturale precum și ondulațiuni permanente, execută ireproșabil Coaforul François, Strada Edgard Quinet, 7 Telefon 3-01-23

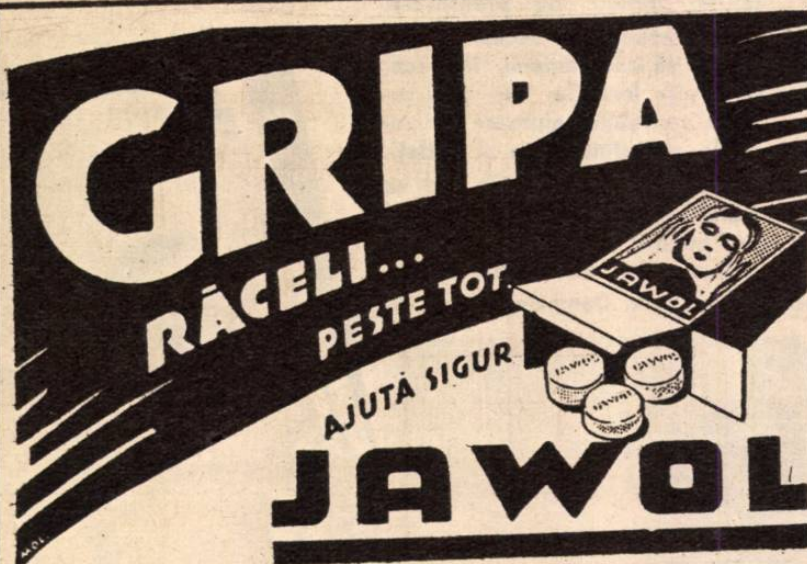
Institut medical cosmetic

Str. Brezoianu 9, București III
Telef. 3-59-22. Consult. 11-1, 5-8
sub îngrijirea unui medic dermatolog și unei doctorițe din Berlin.
Sfaturi și îngrijiri date de specialiști în toate tărâmurile cosmetice.
Înlăturarea radicală a perilor de pri-sos, prin diatermie, îngrijirea frumuseții și a trupului, etc.

Omul primitiv...

era expus fără cruțare bolilor cari îi atacau organismul, căci limitele lui cunoștințe nu constituiau în niciun caz o apărare. De atunci și până acum, s'au schimbat atât de multe! Sufărințele fizice ale omului se pot vindeca, ameliora sau înlătura, după caz. Știința a înregistrat în ultima vreme o însemnată victorie cu descoperirea Gastro D-ului care are efecte uimitoare asupra bolnavilor de stomac și intestine, rinichi,

bilă și ficat. S'au făcut cercetări în clinicile din străinătate, stabilindu-se științificește că substanțele chimice aflate în preparatul Gastro D. au o influență covârșitoare asupra funcțiilor psihologice. Gastro D. se găsește de vânzare în toate farmaciile și drogheriele din țară și la Farmacia Thoiss din București, Calea Victoriei 124, care face expedițiuni și în provincie cu ramburs de Lei 130.

Ziua crema Matt și Antisolaire
Seara crema Email
Noaptea crema contra riduri, cele mai nutritive
La săptămână îngrijirea tenului și a corpului (slăbirea) la
Institutul Cosmetic HELENE SIMON
Calea Moșilor 88 parter scara B tel. 3.18.72 supravegheat de un medic.

Există numai un SOARE ARTIFICIAL

A RĂMÂNE SANATOS

INSEAMNĂ SĂ RĂMÂI TÂNĂR!

Scopul dorit de orice femeie este să-și păstreze frumusețea fragedă a tinereții. Băile regulate de raze ultraviolete ajută în mod fericit acest rezultat. Deoarece prin "Lampa de raze ultraviolete" — Original Hanau — puteți avea băi artificiale de soare chiar în casă, zilnic și în orice anotimp, o recomandăm cu insistență oricărei femei.

Prospecte se trimit gra-tuit prin Reprezentanta Generală "Industria Medico-Tehnica" — S. A. — Str. C. A. Rosetti 21. Demonstrațiuni la dorință fără obligații din par-tea clienților.

A APĂRUT

MAGAZINUL

Pe luna Ianuarie. — 160 pagini 25 lei.

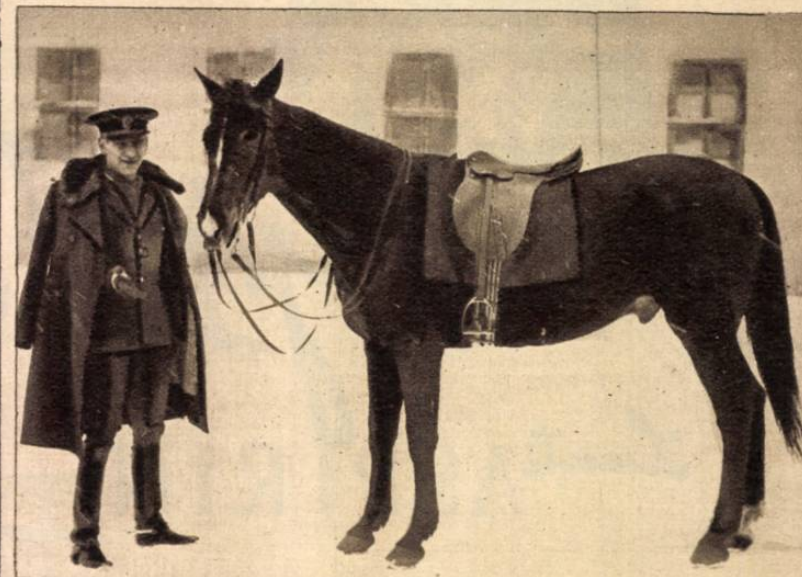
Săptămâna trecută, în prezența d-lui primar Donescu, s'a sfințit drapelul C. A. M.

Simposion despre "Situația minoritarilor", organizat de agenția Pacific Press, în sala Barașeum. Dela stânga spre dreapta d-nii maior J. Angelescu, Dem. Dobrescu și Maxim Cornea.

Iarna aceasta am avut o săptămână de ger cumplit. De abea acum suntem în măsură să publicăm un aspect al Mării înghețate, la Constanța. Vaporul "Dacia" ancorat în larg, era accesibil, cu piciorul.

Săptămâna trecută a avut loc, la regimentul 2 Artilerie de câmp, un concurs hipic. Cele mai multe trofee au fost luate de d-l căpitan Sturdza, pe care-l înfățișează fotografia noastră.

Duminică au avut loc la Predeal concursuri naționale de sky, la care a participat un public numeros. Înălțăm o scenă dela aceste concursuri.

EXPOZIȚIA PICTORULUI DAN BĂJENARU

La „Dalles”, cunoscutul pictor Dan Băjenaru prezintă un frumos ansamblu de lucrări în ulei, aquarele și desen, cu subiectele cele mai variate: Nuduri, Portrete, Peisaje — dela Balcic și Nehoiu, din Franța și Spania — Flori, Naturi moarte, un Auto-portret și două interesante compoziții de anvergură: **Popas** și **La baie**. Portretele, îi sunt impregnate de-o adâncă psihologie și înțelegere a stărilor sufletești; Nudurile îi sunt calde, moi; iar Peisajele — pe care câțva timp le considera doar ca motive decorative — au devenit mai exacte, mai adevărate, deși sintetice. Din felul cum le interpretează, se

Popas.
Rucărence.
Autoportret.
Olteancă.

degațează o mare armonie între concepția sa artistică și Natură. Desenul — care la baza operelor lui Băjenaru — concurează cu culoarea la desăvârșită exprimare a formei; Cum însă majoritatea lor sunt lucrate în lumina puternică de afară, umbrele suferă influența atmosferei și reflectează tinte ce merg dela roz la albastru și verde. — El și-a tradus astfel impresiile resimțite până în cele mai mici fineți ale lor, cu toată știința și tot sentimentul de care a dat de atâtea ori dovadă în expozițiile sale anterioare. Talent ajuns deja la maturitate, Băjenaru e o forță pusă în serviciul plastice și, pe bună dreptate, ocupă un loc de frunte printre artiștii noștri contemporani. De aceea, nu putem decât să-l sfătuim a-și continua în tihnă ascensiunea pe drumul ce a izbutit să-și croiască.

DETESTE

Iluminați zâmbetul Dv. cu KOLYNOS!

Redați dinților îngălbeniți și decolorați ALBEAȚA LOR NATURALĂ

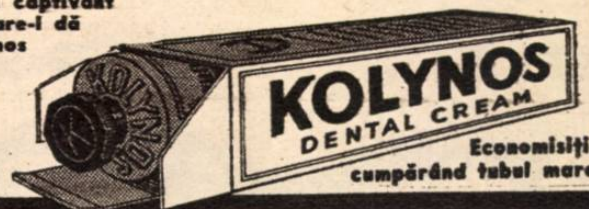
Crema de dinți antiseptică care sporește atracția Dv.

Să nu vă mai desavantajați dinții îngălbeniți și decolorați în relațiile Dv. mondene și nici în succesul Dv. în afaceri. Faceți ceea ce fac milioane de concetățeni ai Dv.: întrebuințați pentru dinții Dv. Kolynos, Crema Dentară Antiseptică pe care o apreciază deștistii. Pentru albeața și luciul pe care îl dă dinților și senza-
și Dv. puteți avea zâmbetul captivant pe care-l dă Kolynos

ția de prospețime care o lasă în gură, Kolynos este celebră în întreaga lume.

Kolynos este economic. Nu trebuie decât jumătate din cantitatea unei creme de dinți ordinare: Un centimetru pe o perie uscată e suficient.

Încercați Kolynos și veți constata efectul asupra dinților Dv.

Economisiți,
cumpărând tubul mare

O armonie desăvârșită se desprinde din înfățișarea unei femei distinse și elegante. Toaletele, pantofii, pălăria, parfumul și mai ales Pudra constituie un acord care denotă bun gust și pricepere. O femeie care apreciază această armonie, va adopta cu siguranță Pudra En Vogue, pentru aderența, permeabilitatea și parfumul ei subtil.

Poudre En Vogue
PARFUMERIE VENDÔME

În ținutul inundat din America orașul Portsmouth ocupă un loc central. Orașul întreg e sub apă, comunicația nu se poate face decât cu vaporasele.

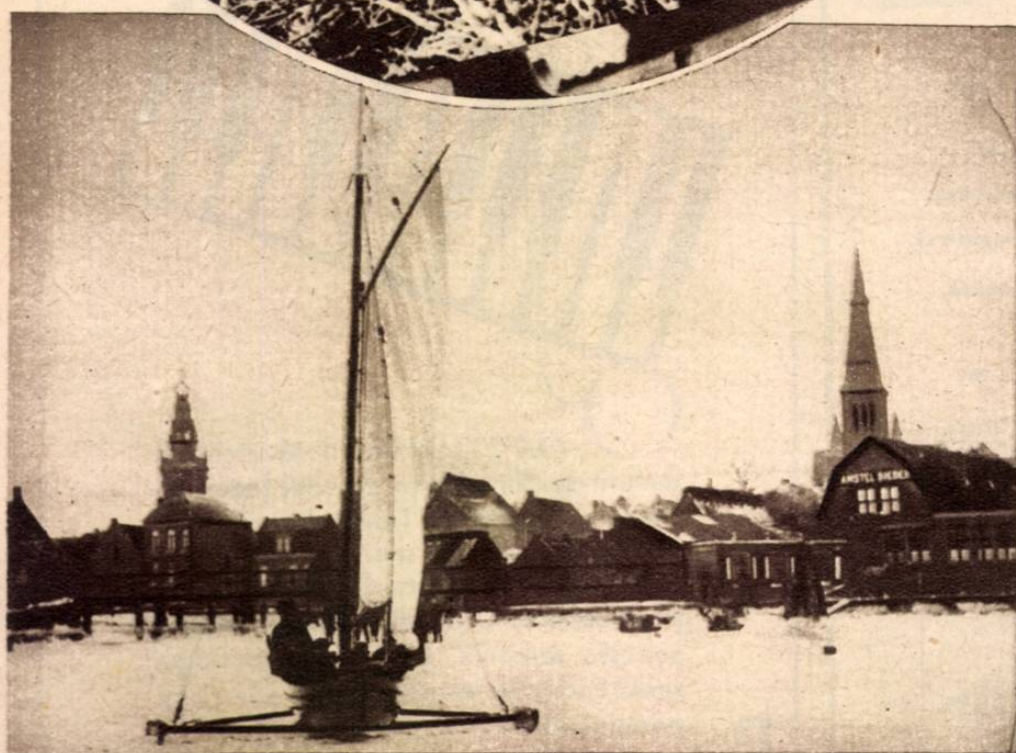
17 MORTI INTR'O NENOROCIRE DE AUTOBUS.

Lângă stațiunea balneară Miami (Florida), un autobuz complet s'a răsturnat într'un canal, lângă șosea. 17 persoane s'au înecat. În fotografia noastră, o echipă de salvare, în căercă să scoată autobuzul din canal.

TRAGEDIA DIN SPANIA.

O văduvă tânără din Madrid, rănită, încearcă să-și scape copiii din ruinele căminului ei distrus de bombe.

Cunoscuta insulă Mark, din Zuider-Zee (Olanda), a fost complet despărțită, câteva zile, de banchize uriașe de gheață și nu se putea ajunge la ea, în niciun fel. Cu multă greutate, un yacht de gheață a putut să stabilească din nou legătura cu insula și să ducă, depe țărm, alimente locuitorilor rămași izolați.

„ULTIMUL SUCCES BUCUREȘTEAN“...

UN AN... PROST. — DOMNUL MACHE. — DOM-
NUL „DIRECTOR“ VASILESCU-COMICUL. — „ZI-I
PROVINCIE!“...

TRENUL stopează în gară, brăzdând zorii
dimineții umede cu țigale stridente.
Într-o ultimă și supremă opintea, și-
rul lung de vagoane mohorite reușește să se
oprească în dreptul peronului aproape pustiu.
La ferestrele unui vagon purtând o tăbliță cu in-
scripția: „Marele turneu artistic al compa-
niei Vasilescu-Comicul“, apar figuri de
femei ciufulite, cu ochii cârpiți de somn și cear-
cane violete la ochi.

Domnul Mache, agent teatral prin pasiune și
depozitar de ziare de nevoie, și-a întrerupt con-
versația cu șeful stației și se îndreaptă spre
vagonul care adăpostește trupa.

Cum vagonul cu pricina
nu e tras chiar la peron,
domnul Mache face se-
rioase eforturi pentru a
escalada scara cam înal-
tă. „Blana“ în care e
înfășurat, mâncată ca
de molii și lungă până
la pământ nu prea îi
vine într'ajutor.

— Bună dimineața la
boeril — spune domnul
Mache, dând cu ochii
de amoresul trupei, cu-
noscutul artist, care toc-
mai își pregătea clăbu-
cul pentru ras.

— Ce faci, boerile? Cum
îți merg treburile?

— Prost, nene, de capul
dușmanilor! Anu' asta
a fost un an păcătos
de tot. Uite-așa plouă
de o săptămână, de-o
să trebue să ieșim cu
lotcile în târg. Cui îi
arde de teatru? Unde
mai pui că ieri s'au
descoperit fraude la
regiment și tocmai acolo
mai aveam speranța să
mai dăm ceva bilete.

— Vorbește mai încet, nene Mache, că se de-
teaptă Vasilescu.

— Să se deștepte, nene, că e jale mare, n'am
vândut decât de vreo două mii dintre care cinci
sute pe credit. Da' ce-ați făcut căldura asta
nenișorule? Unde e „directorul“?

— În partea cealaltă a vagonului.

Domnul Mache cu greu își face loc printr-o des-
ordine cumplită: Trupa sforă de se cutremură
vagonul. Milos din fire și pudic în același timp,
domnul Mache acoperă câte un picior desvelit
sau niște sâni cari par că-și caută pricină.

Îngrijitoarea vagonului, țigancă cu mușcata la
ureche, îi arată „cabina“ directorului.

Domnu Mache lovește de trei ori cu verigheta,
ușa de pânză,

Peste vreo două minute se aude un glas răgușit:

— Cine e?

— Eu sunt Mache, bună dimineața domnule
director.

— Ce e Mache? Nu pot să-ți deschid. Nu sunt
singur.

— E urgent, nene; nu știu dacă jucăm.

— Dar de ce să nu jucăm?

Între timp, după o scurtă manevră, vagonul a
fost garat pe o linie moartă.

Domnul director Vasilescu, uitând că „nu e sin-
gur“ deschide:

— Intră, Mache! Da' ce s'a 'ntâmpat?

— Ce faceți căldură d'asta, domnule?

— Lasă căldura! Cât ai vândut până acum?

Agentul se scotocește prin toate buzunarele,
pentru ca, într'un târziu să scoată un carnețel
soios:

— Am vândut cinspe staluri, o loje și șapte
balcoane.

— Iarăși nu te-ai ocupat,
mă Mache.

— Cum nu m'am ocu-
pat domnule? D'ați ni-
merit-o prost. Jucăm
sau nu jucăm?

— Cum să nu jucăm?
Da'ce sunt eu? Haima-
na? Stai să mă'mbrac,
să vedem ce e de fă-
cut.

— Repede, nene, că
poate mai putem salva
ceva.

Între timp, Mache, ga-
lant din fire, coboară
repede, se duce la res-
taurant, pentru a reveni
însoțit de un băiat, care
duce pe brațe o tavă
cu chiflele calde și
pâine proaspătă.

Artiștii tabără pe chifle-
le. „Intrigantul“ trupei
se simte obligat să facă
un spirit: „Zii banchet
de dimineață, nene Ma-
che?“ Cu somnul neim-
plinit, nervos și supărat
peste fire directorul,
Vasilescu-Comicul, înso-
țit de domnul Mache,
se urcă într-o trăsură
cu arcurile prăpădite:
„la regiment birjar!“
Reprezentarea trupei

Vasilescu-Comicul cu „ultimul succes bucureștean“
n'a fost onorată de o asistență prea numeroasă.
Pe la două noaptea, domnul Mache însoțind
trupa la gară, explica lui Vasilescu: „Aștia
domnule, sunt pretențioși ai dracului; părliți și
fuduli; nu mai eu știu ce trag cu ei ca să-i mai
desmorțesc. Zii provincie, nene, și gata...“

IOAN MASSOFF

Fachirul A. Abdulah din Bagdad,
chiromant arab, prezice viitorul
și stăpânește puteri supranatu-
rale, prin ajutorul cărora deter-
mină izbânda în viață acelor
cari îl solicită.

Pentru scurt timp în București,
locuiește în str. Regală no. 9,
et. IV și dă consultații în toate
zilele (și Duminica) între orele
10-13 și 15-19.

*Ferico! de
Gripă*

*Apărare
prin*

**Panflavin-
PASTILLEN**

BAYER

Infățișarea Dvs. se schimbă

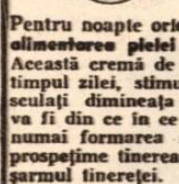
În scurtă vreme dacă întrebuințați noua metodă de înfrumusețare „Dermatonin“. Principiul care stă la baza prepara-
ratelor „Dermatonin“, constă într-o activare lentă și tonică
care exclude orice iritațiune a pielii
astfel că rezultatele acestor noi
mijloace de înfrumusețare sunt
cele mai bune, chiar când pielea
feței este foarte sensibilă.

Există 3 creme „Dermatonin“ și o loțiune pentru față.
Dacă tenul D-voastră este curat, atunci întrebuințați crema
tonică de al Dermatonin No. I. Aceasta este o cremă
complet neutră pentru apărarea pielii și o bază ideală
pentru pudră. Ea face obrazul mat și îi dă, grație efectului
tonifiant, o infățișare de prospețime continuă.

În cazul când tenul Dvs. prezintă pete (pistrui etc.)
atunci veți întrebuința în locul cremei No. I, Crema
Dermatonin Specială de al No. II. Aceasta corectează în mod
atențios tenul Dvs. Îndeplinind totodată cerințele cari sunt
necesare pentru apărarea pielii și pentru crearea unei baze
pentru pudră. Dacă însă obrazul Dvs. prezintă puncte
negre, butoane sau pori dilatați, atunci înaintea cremei
No. II, trebuie să întrebuințați admirabila loțiune pentru
față „Dermatonin“. Influența pe care loțiunea pentru față
„Dermatonin“ o exercită asupra epidermei este uimitoare.
Tenul Dvs. devine în scurt timp curat și fraged.

Pentru noaptea orice femeie să întrebuințeze Crema pentru
alimentarea pielii Dermatonin No. III, conținând hormoni.
Această cremă de noapte redă pielii energia pierdută în
timpul zilei, stimulând din nou celulele pielii. Când va
sculați dimineața nu veți mai avea aerul obosit, pielea
va fi din ce în ce mai netedă preîntâmpinând astfel nu
numai formarea ridurilor, ci veți reda obrazului acea
prospețime tinerească și roz a pigmentului în care constă
șarmul tinereții.

„Charme de la jeunesse“ astfel se numește Pudra Dermatonin,
care este de o extremă finețe reprezentând cel mai sublim
produs al cosmeticii moderne. O armonie aleasă de culori
și mireasmă se așterne ca o adiere de primăvară pe fața
Dvs. dându-vă o infățișare atrăgătoare și decentă. „Pudra
Dermatonin“ este preparată, ca de altminteră toate pro-
dusele Dermatonin, pe baze pur științifice, excludând orice
posibilitate de a cauza vreo iritațiune. Toată atențiunea
este îndreptată numai asupra elementelor cu acțiune tonică.

Cine nu cunoaște încă preparatele Dermatonin, obține la
cerere contra bonului alăturat, 4 mostre al întregului trata-
ment „Dermatonin“ într-o elegantă casetă contra Lei 26.—
(În mărci postale pentru porto și ambalaj) dela: Repr.
„Dermatonin“, București I, B-dul Carol No. 19.
De vânzare la farmacia, drogherii și parfumerii

BON GRATUIT: Rog
trimiteți tratamentul
complet „Dermatonin“
constând din 4 mostre.
Anexat lei 26.— în mărci
postale pentru porto.

DERMATONIN
CREMĂ—PUDRĂ—LOȚIUNE DE FAȚĂ

IARNA

SURPRIZA NEPLĂCUTĂ

În toată Europa a fost o iarnă aspră. Tigrul din grădina zoologică din Praga a fost neplăcut surprins de zăpada albă, care a acoperit pământul. Este o situație cu totul nouă pentru dânsul.

ZĂPADĂ LA CONSTANTINOPOL

Iarna în anul acesta și-a întins stăpânirea în toată Europa. Până și la Istanbul a căzut zăpadă abundentă, lucru neobișnuit pe malurile Bosforului. O tânără turcoaică profită de zăpada căzută spre a încerca și ea să umble cu skiurile.

DUNĂREA A INGHEȚAT

În cele câteva zile de ger aspru, Dunărea a înghețat și navigația a fost întreruptă pe toată întinderea ei. Oamenii, dela Oltenița la Turtucaia, au trecut Dunărea cu piciorul.

Autoritățile din Turtucaia — în desacord cu cele din Oltenița — au impas călătorilor, cari voiau să treacă Dunărea, să meargă excorțaji de barcagii, care trăgeau lantrile pe ghiață, pentru orice împrejurare. Nu se știe dacă au făcut aceasta de teama că ghiața ar fi prea subțire, sau din dorința de a ajuta pe barcagii, cari prin înghețarea Dunării, au rămas fără mijloc de trai.

Realitatea

ILUSTRATA

HUMĂR SPECIAL
INCHINAT SUBIECTULUI
**SITUAȚIA SOCIALĂ
A FEMEII MODERNE**

ANUL XI No. 526
17 FEBRUARIE 1937

BIBLIOTECĂ UNIVERSITATEA CLUJ
14 APR. 1937

Inspăimântătoarele inundații din America

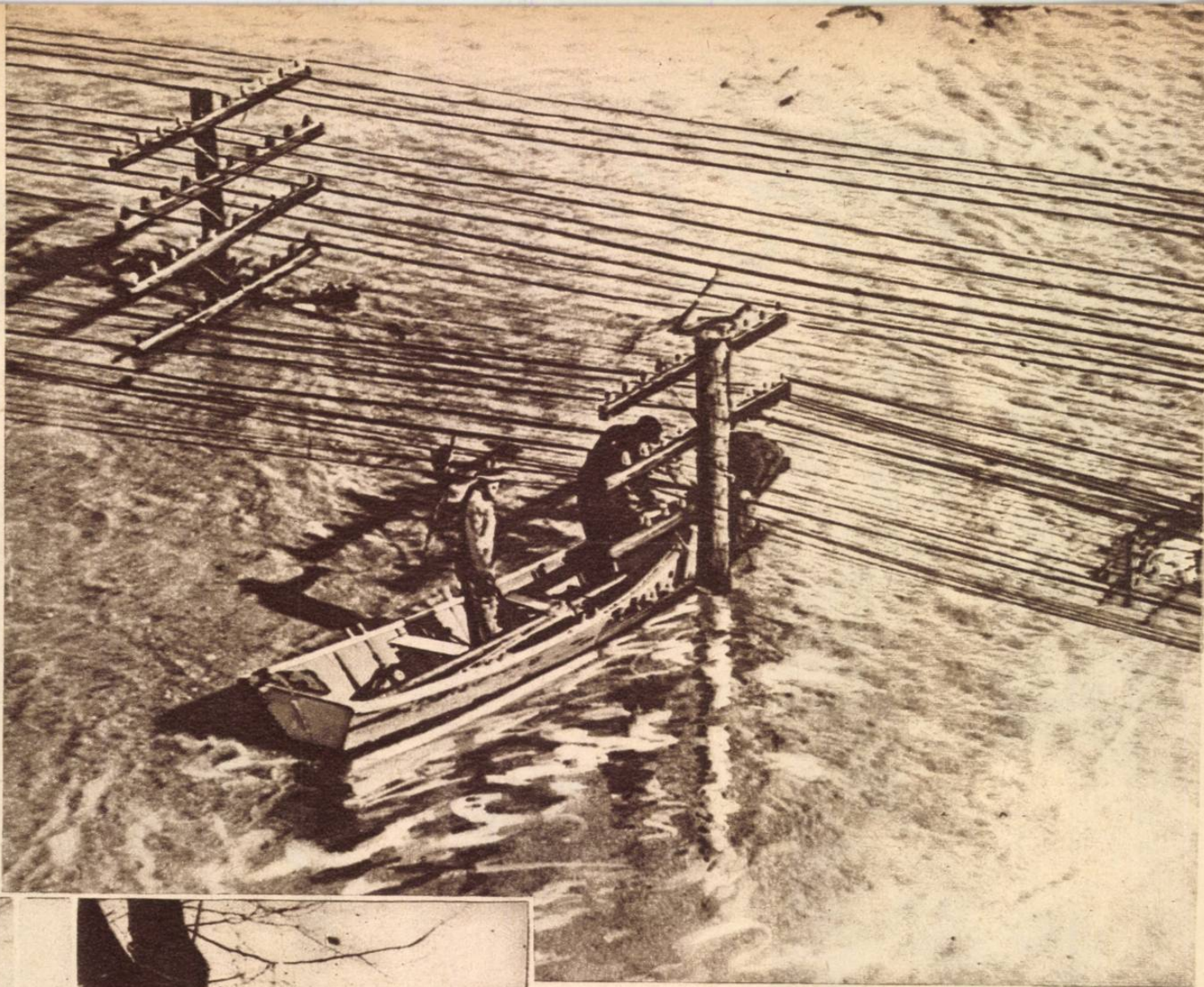
Suntem în măsură să publicăm câteva aspecte pe care reporterul nostru fotograf din New-York le-a luat în regiunea inundațiilor din America. Imaginile reușesc să ne dea o idee asupra dezastrului care a adus ruina a zeci de mii de suflete.

STALPI DE TELEGRAF LA SUPRAFAȚA APEI.

Atât de mari au fost apele în revărsarea lor, încât au acoperit aproape cu desăvârșire stâlpii de telegraf, care ating o înălțime de 13 metri.

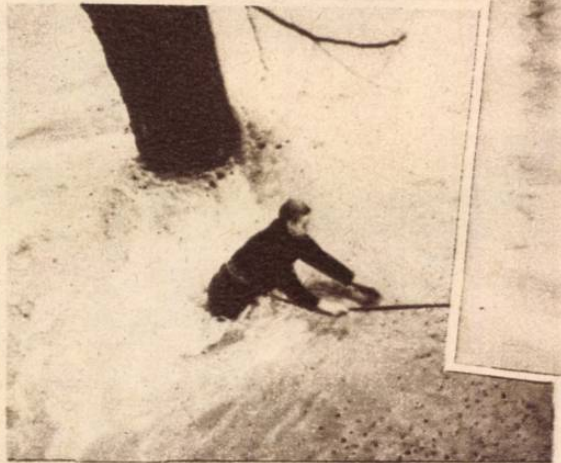
CELE PATRU FAZE ALE SALVĂRII UNUI INUNDAT.

Cele patru imagini pe care le publicăm alăturat, înfățișează etapele prin care a trecut un locuitor care a încercat să scape de furia apelor. El s'a cățarat pe un pom, apele l-au urmărit însă cu înverșurare. Apoi s'a agățat de o cracă, dar aceasta s'a rupt. În clipa când pierduse orice speranță, s'a apropiat un vas, care l-a aruncat o frânghie salvatoare, de care s'a agățat.

STOPUL CIRCULAȚIEI LA SUPRAFAȚA APEI.

Încă o dată a intensității inundațiilor din America, o constituie fotografia alăturată, unde vedem stopul semnalizator al circulației de pe o stradă din Marietta, ajuns la suprafața apei.

Le Sarmecul de
DOAMNA

se datorește tenului fraged și catifelat. Săpunul „Au Jaune D'Oeuf No. 832” fabricat din gălbenuș de ou, păstrează tinerețea și frăgezimea epidermei curățind-o de orice impurități.

SĂPUNUL

AU JAUNE D'OEUF

No. 832

PURIFICĂ ȘI REGENEREAZĂ EPIDERMA

DE VÂNZARE LA FARMACII, DROGUERII ȘI PARFUMERII

GRIPA
RĂCELI...
PESTE TOT
AJUTĂ SIGUR
JAWOL

IN dimineața zilei de 10 Februarie a coborît pe peronul Gării de Nord ducesa d'Atholl, membră a parlamentului britanic, o mare prietenă a României.

Întreaga presă românească, fără deosebire de culoare politică și de resentimente... extremiste a primit-o așa cum se cuvenia — adică omagial, cu emoția grațitudinii și surâsul legendarei noastre ospitalități.

În numele comitetului românesc pentru pace, d. profesor și deputat Hudiță a adresat, la gară, cuvântul de bun venit, datorită acestei ilustre femei care luptă, ca orice cap cu judecată, pentru păstrarea actualelor granițe, deci a alianțelor cari au dus la granițele actuale, pentru pacea lumii și progresul întregii umanități. Ducesa d'Atholl a fost sub-secretar de stat la departamentul Educației Naționale, din Anglia și s'a ocupat în special de sănătatea fizică și sufletească a copilului. A tras brazdă roditoare în grădina celor mici.

Dar ceea ce ne face scumpă nouă pe această nobilă fiică a Albionului este cuvântarea caldă pe care a ținut-o în parlamentul de pe malul Tamisei, în favoarea cauzei românești și a dreptului imprescriptibil pe care-l are acest stat asupra provinciilor românești cîștigate prin tratatele de pace.

Ducesa d'Atholl a vorbit într'un parlament unde Ungurii au mulți apărători iar noi prea puțini. Mulțumindu-ne cu dreptatea cauzei noastre, noi n'am căutat să ne facem prieteni. Vecinii noștri maghiari, printr'o propagandă inteligentă, prin relațiile lor distinsc, printr'o activitate domnă de toată admirația și care ar trebui imitată, au știut să cucerească teren, să facă din nedreptatea lor seculară o aparență de dreptate actuală, au reușit să convingă câteva zeci de deputați că nu ei ci noi suntem asupritorii și au creat un curent favorabil revizuirii tratatului de la Trianon în paguba noastră și în profitul lor.

În mijlocul atîtor prieteni ai Ungurilor, ducesa d'Atholl a ridicat glasul pentru țărani tranșilvăneni, a adus aminte că România a fost aliata Imperiului Britanic în marele război... Cine ar putea uita la Londra și la București că femeia augustă care a fost animatoarea războiului

românesc și adevărata întregitoare a României Mari e o nepoată a reginei Victoria, principesa de Edinburg, Regina Maria?

Dacă noi n'avem cine să amintească Englezilor lucrurile acestea, dacă Ungurii au împănă Londra și întreaga lume anglo-saxonă cu scriitorii, artiștii, propagandiștii lor iar noi credem că orice ofensivă culturală n'are nicio valoare, fiindcă nu e binecuvîntată de politicianismul bucureștean, suntem fericiți că un sol al

îndurării arhanghelului nostru protector (trebuie să fie undeva o stea care ne e favorabilă și unde se coc bunele noastre destine, căci noi nu suntem în stare să ni-le croim singuri) un glas autorizat ca al ducese d'Atholl a răsunat sub boltile secularului așezământ de dreptate și democrație din țara care ne-a dat pe Maria Regina. Bine-ai venit de peste mări și țări, într'aripată solie! Se va face primăvară și cu această singură rîndunică vestitoare de bine, căci e din cele menite să călăuzească întregul stol spre limanul senin al dreptății. Vizita ducese de Atholl să fie de bun augur, să ne deschidă ochii, să ne lumineze mintea! Fie ca această scurtă petrecere în România să nu fie încheierea unei activități, ci abia începutul. Să ne facem vrednici de simpatia ducese de Atholl și-a nobililor sale companioane, a tuturor celor ce o vor urma, să-i înlesnim misiunea, să-i o înflorim cu dragostea și recunoștința noastră devotată!

VICTOR EFTIMIU

SĂRBĂTORIREA DOMNULUI
Dr. TRAIAN NASTA

Organizațiunile profesionale de patroni și salariați, asociațiunile de medici și farmaciști, elevii și colaboratorii au format un comitet de inițiativă pentru sărbătorirea activității medicale a doctorului Traian Nasta, chirurg, care timp de 25 de ani a închinat în folosul lumii muncitoare tot elanul capacității sale profesionale.

O SOLIE A FILO-ROMÂNISMULUI ȘI-A PĂCII

Vizita ducese d'Atholl

SOSIREA DUCESII DE ATHOLL ÎN GARA DE NORD

Distinsa vizitatoare este însoțită, în fotografia noastră, de Sir Reginald Hoare, ministrul Angliei la București.

Mici sfaturi Scherk

Vă va iubi mai mult decât dacă-l scăpați de tortura cotidiană, de după ras. Oferiți un flacon de TARR, care suprimă usturimea roșului, netezeste pielea și îl ferește de infecții. Flacoane c. lei 51, 72 și 129.

Opudră core «fine» este pudră «Mystik» Scherk. Superioară tuturor calicilor prin puritatea și finețea ei. Are un parfum delicat și persistent. Cufi c. lei 35, 75 și 130.

Modifică natural caracterizează femeile elegante. Si Dus, veșnic și soții «naturala» întrebându-l forul «Mystik» Scherk — care odată perfect dându-vă ocazia unei veritabile pe care vă bazați și apreciați alți de m. Cufi c. lei 70.

Citiți carticica atașată flaconului cu loțiunea de față Scherk. Veți

vedea că numai pielea bine curățată dă senzația de prospețime și înfă-

țișarea tinerească, dobândind farmecul atractiv al unei

frumuseți sănătoase. Loțiunea de față Scherk curăță

profund pielea, dând un obraz neted, delicat și

îmbujorat • Flacoane c. lei 62, 103, 164, 300, 475.

O carte vă informează

SCHERK
PARIS - BERLIN

SUFERINTE...

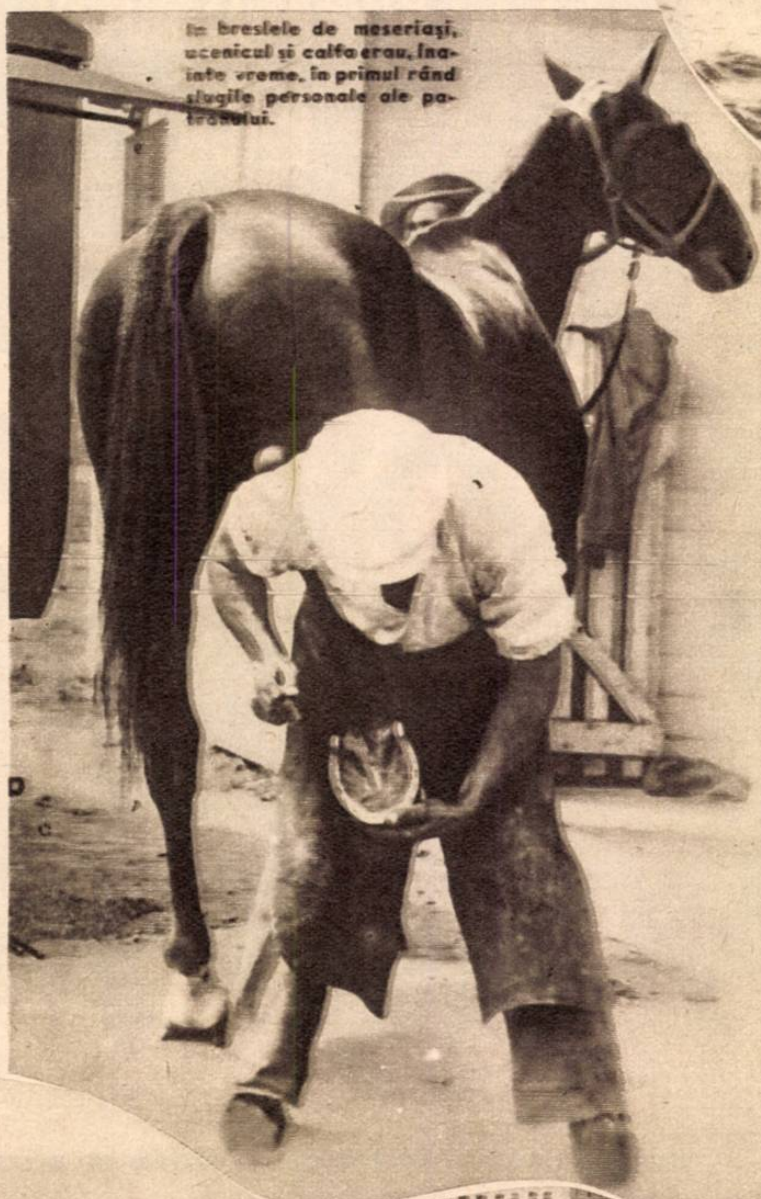
D ACĂ ne gândim la suferințele îndurate de oameni în timpurile trecute — deși trecutul e văzut totdeauna ca o epocă idilică față de cruntul prezent — suferințele din ziua de azi ar părea floare la ureche. Să ne amintim că transporturile pe uscat erau aruncate în spinarea bietelor animale care se prăbușeau sub sarcină, cai, boi, cămile, măgăruși — dar transporturile uriașe pe apă?... Ele erau toate o muncă silnică față de care munca în ocne e pușcăriașilor e o îndeletnicire paradisiacă. Lopătarii vaselor care străbăteau mările în furtună erau aleși de obicei dintre sclavi sau osândiți la moarte — dar suferințele acestora erau mai mici decât ale celorlalți? Să ne amintim de asemenea că munca în păduri, în mine și pe egoare era îndeplinită de locuitorii de pe teritoriile nobililor și că acei locuitori — iobagi — n'aveau niciun drept la rodul muncii lor. N'avea drept nici măcar la mireasa pe care tânărul și-o alegea dintre tovarășele lui de iobăgie; pentru a o dobândi era îndatorat să plătească nobilului o dare legiferată sub denumirea de *jus primae noctis* (dreptul primei nopți).

În breslele de meseriași ucenicul și calfa erau în primul rând slugile personale ale patronului — care avea în fapt drept de viață și de moarte. Căci ucenicul sau calfa alungați de un stăpân nu mai puteau fi primiți de un alt patron din aceeași breslă, ci trebuiau să fugă pe meleaguri străine, să caute adăpost și o muncă oricât de amarnică, spre a nu pieri de foame. Toate drumurile erau pline de cerșetori și tâlhari.

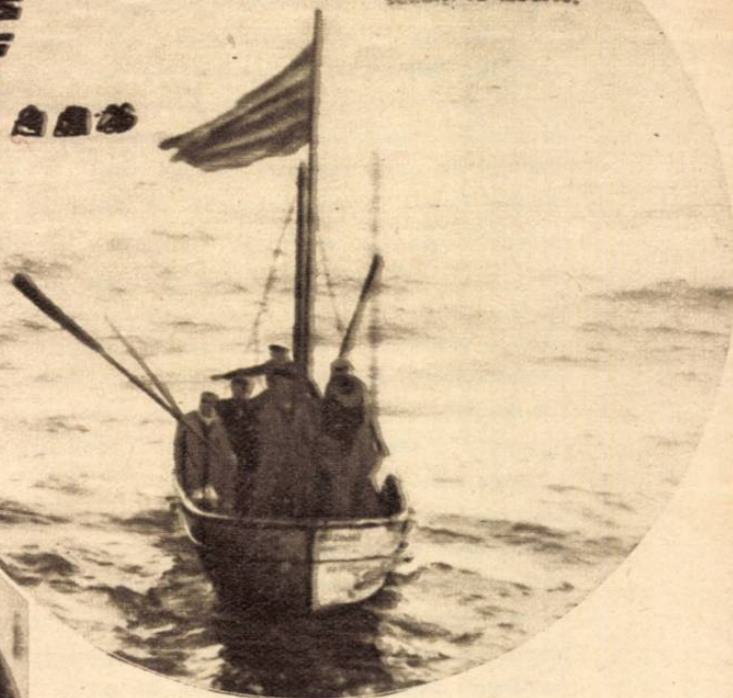
Azi pedepsele în industrie, comerț și meserii nu pot depăși o amendă, amenda nu poate trece de o zecime din salariul vinovatului — iar amenziile se adună și sunt folosite pentru bună-starea tuturor salariaților. Altă dată pedepsele mergeau dela bătaie sângeroasă până la decapitare și spânzurare, ca să nu mai pomenim de torturile din descrierea cărora ne mirăm că încă nu s'a alcătuit un tratat amănunțit.

În țările românești vechii cronicari ne-au lăsat câteva pilde de boeri sau de stăpâni. În afară de munca pe brânci — uneori sătenii erau înjuțați în locul vitelor rechiziționate — cei cari nu puteau munci sau plăti dările numeroase erau puși la fum de ardei, erau zdrobiți cu bătaia și în caz de răzvrătire erau legați de cozile a doi armăsari și despicăți. În Ardeal se folosea mai cu seamă sfărâmarea oaselor pe roată, așa cum au fost uciși Românii Horia, Cloșca și Crișan. În alte țări, în alte continente situația marelui majorității a oamenilor nu era mai bună. Suferințele

Aproape toți salariații marilor întreprinderi din America posedă, spre deosebire de cei din Europa, automobilelor lor personale. Fotografia aceasta reprezintă automobilele parcate ale funcționarilor unei instituții din New-York, este edificatoare.

În breslele de meseriași, ucenicul și calfa erau, înainte vreme, în primul rând slugile personale ale patronului.

Lopătarii vaselor, care străbăteau mările în furtună, erau aleși de obicei dintre sclavi sau osândiți la moarte.

erau aproape la fel de cumplite, numai lista torturilor se deosebia, după obiceiul locului. Cele mai originale și rafinate pedepse le-au iscodit chinezii — și ele ar merita să fie odată povestite cu de-amănuntul. În Japonia era o pedeapsă ca să zicem așa „națională”. Cetățeanul care se făcuse vinovat de neascultare și se răsvrătise împotriva suferințelor impuse de samurazi era legat de stâlpul unui pod și cu o lamă ascuțită de bambu, lungă asemenea unei limbi de ferăstrău, i se despică umărul: Orice trecător era îndatorat să se apropie de osândit și să tragă și el odată de ferăstrău, până ce nefericitul era tăiat în două și rostogolit în apele râului.

Era necesar să arătăm pe scurt aceste înfățișări ale „duiosului trecut” — nu prea îndepărtat — ca să ne dăm seama de evoluția vieții sociale și de suferințele de care marea majoritate a oamenilor au scăpat.

Și totuși nu se poate spune că oamenii sunt fericiți...

Fericiți?

Cuvântul e și așa destul de pretentios... Marea majoritate a oamenilor ar dori să fie mulțumiți — și nu izbutesc!

Când viața oferă celui mai umil cetățean posibilități de confort și de amuzament de care acum o sută de ani nu se bucurau decât suveranii și arareori potențații — e de ajuns să amintim vestimentele bune sau fructele exotice, desfăcute la toate colțurile de stradă — ne putem pune întrebarea, pe bună dreptate:

De ce suferă oamenii azi mai mult ca oricând?

Pentru că odată cu posibilitățile tehnice și dezvoltarea mijloacelor de circulație a bunurilor, nevoile oamenilor au crescut, precum a crescut și numărul oamenilor care cer să fie părtași la aceste bunuri. Nobilul francez din veacul al XVII-lea se mulțumea cu o baie pe an și nu simțea lipsa unui closet: fundul parcului îi era

Printre cele mai groaznice pedepse din vechime se citează sfărâmarea oaselor pe roată. Așa au murit Horia, Cloșca și Crișan, Români din Ardeal.

indestulător. Ultimul muncitor de uzină dispune azi de o baie caldă pe săptămână și de closet cu canal, cel puțin în cuprinsul uzinei.

Și totuși e nemulțumit — e nemulțumit pentru că organismul lui cere o baie caldă în fiecare zi, așa precum a văzut că trăesc unele personaje din filmele de cinematograf.

Nu toți salariații marilor întreprinderi posedă automobile pentru uz personal; cea mai mare parte se duc la slujbă pe jos sau în tramvaie, taxiuri și metrouri aglomerate. Cei din Europa însă au aflat că salariații din Statele Unite — chiar lucrătorii de paveze — vin cu automobilul lor propriu la locul de lucru, își desbracă haina, își pun bluza de serviciu albastră adusă în fundul automobilului, își scot unelte de lângă accelerator și încep să lucreze. Seara își schimbă iar bluza cu haina curată, își pun unelte la loc și pornesc cu automobilul pe bulevarde, înapoi spre casă.

Salariații din Europa au aflat și unii au văzut acest lucru. Cum se vor simți ei de-acum înainte? Nu vor invidia oare soarta lucrătorului american? Nu vor dori condiții de viață asemănătoare? Nu vor suferi oare din pricină că nu vor putea dobândi numai decât aceste condiții?

Pilda lucrătorului european și complexul lui sufletesc se pot muta, pentru înțelegere, în toate straturile sociale, la toate profesiunile. Marile nemulțumiri, psihozele sociale, cari iau uneori formele grave ale mișcărilor de masă, nu au altă origină: se înmulțesc necesitățile materiale și sufletești ale tuturor locuitorilor de pe glob — tendință în care se află însuși misterul progresului și civilizației noastre.

Se găsesc încă ipocriți cari să recunoască pe la colțurile vieții publice că păturile muncitoare, salariații manuali și intelectualii sunt ajătați de „agenți secreți revoluționari”. Se găsesc naivi cari să creadă în astfel de bazme.

Adevărul e că „agenții secreți revoluționari” sunt susținuți și răspândiți de chiar organele Statului, care au tot interesul să ridice nivelul intelectual și material al cetățenilor: obligativitatea învățământului, asigurarea ordinii publice, gratuitatea băilor la orașe, ieftinătatea spectacolelor artistice, interzicerea vagabondajului, controlul igienei în întreprinderi, supravegherea meseriilor și comerțului, ocrotirea copilului și a mamei, disciplina din armată — toate aceste elemente de civilizație și ordine preschimbă pe cel mai umil dintre cetățeni în faptură cu noi sufletești tot mai numeroase și mai alese.

Și e bine, e folositor astfel: o aglomerație de brute și derbedei nu pot constitui o națiune și în Europa nu mai poate fi loc pentru națiuni inferioare.

Toată erta omului politic e de a asigura ritmul normal și în viteză firească a ridicării maselor naționale spre o viață demnă, omenească — puternică și frumoasă.

MĂRȚIȘORUL „REALITĂȚII ILUSTRATE”

SPRE a sărbători revenirea primăverii, „Realitatea Ilustrată” va da tuturor cititorilor săi, la 1 Martie, un mărțișor-talisman.

Un fachir din Bagdad, care se află în trecere prin țara noastră, a găsit într'un mausoleu indian formula magică a fericirii. I-au trebuit șapte ani, șapte luni și șapte zile, până a izbutit să deseghe formula sacră și să prindă înțelesul prețioasei inscripții.

„Realitatea Ilustrată”, aflând de comoara pe care o deține fachirul Abdulah, a cumpărat, cu sacrificii mari, acest talisman dela dânsul și a imprimat formula făcătoare de minuni, pe mărțișorul pe care îl veți găsi în numărul special de primăvară, ce va apărea la 1 Martie.

Va fi cel mai frumos, cel mai prețios mărțișor, din câte au existat.

DOMNUL N. N. PĂTRAȘCU DESPRE DOMNUL TITULESCU.

D. N. N. Pătrașcu a ținut, în sala Dalles, o mult aplaudată conferință despre opera d-lui Nicolae Titulescu. Fotografia noastră îl înfățișează în timpul rostirii conferinței.

Domnișorul Titulescu... interpretat rolul principal în opera „Pasărea măiastră” de I. Bergovan, înregistrând un frumos succes.

(Foto Cosmophot)

CU OCAZIA

EXPOZITIEI INTERNAȚIONALE *din* **PARIS**

1937

CUNOSCUTA MARCĂ
DE PARFUMERIE

VILCHÉRY

Lansează reputata sa pudră

„*Secret des Fleurs*”

IN AMBALAJ NOU ȘI MĂRIT

Cutiile mari conțin un puf elegant.

Prețurile rămân neschimbate

Oficiul de plasare, atât de asaltat de acei cari caută lucru, nu este prea bine văzut de patronii cari caută funcționari.

-N'AM ce face! Tot la „Mica publicitate” trebuie să apelez! O, acest compartiment odios și binecuvântat totodată, din trenul vieții!

— Nu înțeleg!

— Desigur, desigur! Tu nu poți înțelege, dragul meu! — îmi dă replica amicul interlocutor. — În „Mica publicitate” m'am întâlnit cu soacră-mea. Ea căuta un fecior stilat, eu o femeie la toate.

— Iarăși nu înțeleg!

— Desigur, desigur! A fost o greșeală în ce privește ofertele. S'a reparat greșala, dar întâlnirea a avut loc...

— Bine, dar soția dumitale e o femeie încântătoare...

— Îți vorbesc eu ceva de soția mea?

— Da, da, ai dreptate!

— Acum, caut o jupâneasă... Dumnezeu, cine știe cine-mi mai iese în cale! Mă cutremur!...

— La serviciul de plasare n'ai fost?

— O, e plicticos! N'am încercat! Îți spun, tot la „Mica publicitate” trebuie să mă întorc. E obsesia existenței mele!

* * *

Amicul a dat anunțul. Din curiozitate reportericească mă invită la el la masă în ziua fixată pentru sosirea postulantelor și dela orele patru încolo, așteptăm defilarea chipurilor.

La 4 fără un sfert, întâia sonerie. Deschid chiar eu. Vreau să am cele dintâi impresii. Nu e decât lift-boy-ul care ne întreabă dacă poate îngădui celor șapte femei care așteaptă în hall, la parter, să urce la Domnul...

— Desigur, desigur!

Patru fără cinci minute. Soneria. Cele șapte femei sunt unsprezece. Fețe. Chipuri brune, blonde, rumene, palide, obosite, roase de existență, copilărești, încruntate, viștoare. Pentru fiecare din ele, privindu-le, schițezi o schemă psihologică, o dramă, un roman. Vorbesc ochii, mâinile, hainele, pantofii, trupurile. Trupurile acestea firave, alungite, altele plesnind de sănătate, unele desirerate, altele incovinate, trudite, spun atât de mult!

Ce impresionant e un grup de femei laolaltă. Și fețele acestea cu numai un singur strop de nădejde în priviri, îți pătrund în suflet, cu omenescul gol, pe care-l intruchipează!

— Caut o jupâneasă, care să lucreze numai ziua. Seara poate pleca acasă. Ca o slujbă de birou. Dau atâta!

Una din femei, rumenă și desghețată, care studiasse până în clipa aceasta salonul în care ne aflăm, iese din grup.

— Eu ai plecat! Ai găsit altundeva cu mai mult. La mine ai vorbit. Buna ziua!...

Celelalte zece realizează o mișcare ciudată în grup. Mișcarea se poate traduce: *bine c'a plecat una! Intre noi, acum!* urmează o cercetare reciprocă. N'apucă prietenul meu să nceapă interogatoriul și soneria izbucnește. În pragul ușii, alte patru postulate. Poftim! Fețe abătute, desnădăjduite. Au așteptat înaintea lor! Dece-au mai venit? Ceasul: patru și cinci!

— Dumneata!

Cea dintâi din șirag. O româncă bondoacă, plină,

cu ochi frumoși. Când vorbește privește în podele. Are o hăinuță curată, cu blană de miel de Bazar-gic și mănuși de lână, cu picățele. Pe cap, un basc pus în echilibru ipotetic, pe-o ureche.

— Poftim actele!

— Trei clase de profesională. Ce ocupație ai avut până acum?

— Modistă.

— În menaj ai fost?

— Nu, dar știu să fac de toate. Mama mea m'a deprins...

— Dece n'ai intrat într'un atelier?

— Se plătește prost. Și în condițiunile Dumneavoastră, mai am timp — noaptea — să lucrez în cartier.

— Treaba dumitale.

— Duminica e liberă?

— Numai după amiaza.

— Copii aveți?

— Unul.

— Mic?

— Trei ani.

— Nu pot primi... Știu în altă parte, fără copii... Bună ziua...

— Cum vrei! Poftim actele! Dumneata? Cea întrebată se recomandă Maria Tănăsescu. N'a făcut menaj în casă, dar ar putea învăța. E slabă, îngrozitor de slabă! Ochii îi lucesc în fundul orbitelor și pare să aibe febră. Soția prietenului meu îi șoptește acestuia ceva, la ureche.

— De ce vorbești așa încet? — întreabă acesta pe fetița cu fața de mort.

Patronii preferă „Mica Publicitate”, acest compartiment odios și binecuvântat totodată, din trenul vieții.

Nici croitoria nu mai este astăzi o meserie sigură. Multe foste lucrătoare solicită posturi de jupănease.

— N'am mâncat azi. Am venit pe jos, tocmai din Vitan. (Prietenul meu locuiește în cartierul cu vile frumoase, de lângă Șoseaua Ștefan cel Mare).
— Pari bolnavă! N'as putea să te primesc. Am nevoie de o mână deprinsă la lucru.

— Pot să și văruiesc!

— Nu e nevoie! Avem tapete! Uite, ține să ai pentru tramway! Mergi cu Dumnezeu! (Umbra iese pe ușe)

Următoarea e o unguroaică chipeșă. Are bărbat și ar vrea să locuiască, cu acesta dimpreună, în bucătărie. Altfel... Numește câteva case cunoscute pe unde a servit. Are relații frumoase, certificate laudative.

— De ce ai plecat de-acolo, unde ai fost ultima oară?

— Eu ai moritat cu lanoș! Și cocana nu vrut lanoș!

— Da, da! Nici eu nu-l vreau!

— Ponjur!

Încă vreo șase chipuri se șterg dincolo de cortina ușii. Pentru mărunte condiții: Duminica toată liberă, mâncare pentru soț, un copil mic. Una are doi gemeni. E o femeie cu trăsături frumoase și regulate. Ochii mari, buni și întreaga față trădează o nobleță interioară... Se spovedește aproape fără s'o 'ntrebăm. E văduvă mai de mult. Are ceva școală. Nu i-a trebuit prea mult și-aceea pe care a'nvățat-o. Se 'ncadrase într-o vreme, în categoria micii burghezii. Soțul ei era lucrător într-o întreprindere industrială, un lucrător priceput, care câștiga bine. N'aveau copii, când s'a 'ntâmpnat nenorocirea, deși erau luați de șase ani.

Într-o zi un accident la fabrică. I-au adus ciopârțit pe-o targă. Societatea i-a acordat un ajutor bun, ca să renunțe la pensie. A cedat dar în curând a văzut că fără pensie... Bani delă fabrică s'au irosit, între timp. Apoi, i-a ieșit în cale omul care o iubise toată viața și pe care-l respinsese. De ce? Nici ea nu știe! El avea o stare materială frumoasă. I-a acceptat prietenia și micile ajutoare. Dar omul era meschin. După ce a trecut o vreme, a lăsat-o. Se răzbunase — spunea el. Despărțirea a fost îngrozitoare. Și ea care aștepta un copil! Ah, mârșavul! N'a venit numai unul, ci doi! Ce să facă? E greu! S'a gândit să caute o slujbă! O vecină milostivă, care uneori are grijă și de copii, i-a arătat jurnalul și anunțul...

— Dar copiii?

— Sunt micil! Să-i aduc, uneori! Vecina nu poate să stea mereu cu ei.

— Du-i la orfelinat!

— Nu! Nu pot! Mi-e greu!

— Îmi pare rău!

— O, Doamnel! Și femeia caută alt anunț în ziar. Iese șoptind un „bună ziua”. Poate că în altă parte, are noroc!

— Dumneata?

Fața care tresare e a unei fete de cincisprezece sau șaisprezece ani.

E croitoreasă. Cu lucrul nu prea câștigă. Nu e măritată. Ține să precizeze: „sunt fată cinstită”. De ce vrea să fie jupâneasă? E o muncă nu prea grea. Cunoaște menajul și bucătăria. Și apoi, e un lucru curat și ferit de supărări. Ce vrea să spună? Mama ei spune că n'are să se mărite. Nu e prea frumoasă și dacă n'are bani, nicio nădejde de măritiș! Vrea să-și pună ceva bani de-o parte.

Mai lucrează și acasă. Trusoul e aproape gătit. A venit cu o prietenă. E în aceeași situație. Aceasta însă nu a deprins decât dantelăria, cu iglița. Are ochii roșii de nesomn și trudă. Deși suntem în Februarie, poartă doar un trench-coat peste rochiță și pullover. Ar voi să fie angajată în case prietene. Poate vre-o doamnă are nevoie. Nelly știe să facă și prăjituri. Cum? Mister. Da, poate spune. A lucrat într'un laborator de cofetărie. Era însă o muncă prea grea. Prietenul ei i-a făgăduit c'o ia, dacă pune de-o parte la C. E. C., patruzeci de mii lei. El lucrează într'un garaj de automobile și ține nespul la Nelly.

Cea dintâi nu-și spune numele și vorbind pledează, evident, pentru Nelly, care dacă-și va strânge cei patruzeci de mii lei, s'ar mărita, probabil la anul.

Are puși de-o parte vre-o patru mii. A avut șase mii, dar a mai scos, când a tost mama bolnavă.

Soția prietenului meu se opune. N'are nevoie de începătoare. De abia au ieșit cele două pe ușe, că din grupul restrâns, pășește înainte, o fată frumoasă, cu ochii albaștri.

Și ea vrea să se mărite. Declarația o face ritos, de parcă s'ar găsi la un birou matrimonial. N'a avut noroc! I-a cedat unui „mizerabil”, care a părăsit-o. Ne spune toate astea pe un ton declamator, desfășurând o spovedanie încălțită, pe care, la urmă, o stropește copios cu lacrimi, așa de spontane, încât ne minunăm! Le-a avut pregătite? Le șterge cu grijă.

— Ce știi să faci?

— Orice! Am fost la școala de menaj.

— Ai o diplomă?

— Nu. Numai doi ani am fost...

Pe urmă, am întrerupt...

Iși pleacă ochii... Aflăm în felul acesta, care a fost pricina pentru care a întrerupt școala...

— Elle est tout à fait impossible! — spune soția prietenului meu.
— Mais pourquoi, Madame, si'l vous plait? — vine replică din partea postulantei.

— Te duci matal Cauți în altă parte! — intervine soțul.

— Bonjour monsieur! — fășnește răspunsul, într-o pronunție clară. N'au mai rămas decât vreo trei. Una cere ca după patru luni să i se îngăduie să fie internată la Maternitate. Oricum, e prea tare!

Următoarea prezintă certificate admirabile. Vrea cu orice preț, însă, Duminica liberă, întreagă. De ce? Așa vrea ea. Nu se poate explica.

Ultima are patru clase de gimnaziu. A venit din provincie. A tras la o mătușe, care o chemase insistent.

Cei de-acasă nu știau nimic de ocupațiile mătușii. I-a spus că vrea s'o mărite. I-a găsit ea un băiat bun și cu bani. N'ar fi avut nimic împotriva nici ea, dacă viitorul soț nu și-ar fi desvăluit intențiile și odată cu asta rosiul bătrânei. Viitorul era un om bine, puțin cam trecut. Frumos îmbrăcat și cu ochelari. Avea și baston, cu mâner de argint! Binecuvântat baston! Bătrâna i-a făcut o rochie frumoasă.

Cadoul dela el, spunea ea. Și-o pereche de pantofi! Tot cadou.

Vezi, să fii drăguță cu el! Să nu faci nazuri! A auzit că ești fată cinstită! De-ia vrea să te iale Vederea a început frumos, cu vorbe dulci și complimente.

Bătrâna a ieșit puțin afară. Ginerile, care devenise nervos, și început să treacă marginile. Fata a întors totul spre glumă. Dar tipul a luat-o în brațe! Ea a vrut să fugă! Ciudat! Ușa era încuiată! A țipat! Nimic! S'a sbătut. A pus repede mâna pe baston și s'a apărut, ca la ora de gimnastică! (Binecuvântată oră de gimnastică!) Bătrâna a năvălit, furioasă! A asvârlit-o noaptea, în stradă, ca pe-un câine. În orașul cel mare, a răătăcit flămândă. A cerșit. Apoi a lucrat la „Herdan”! De-acolo la tramwaie. A plecat mai înainte de-a primi leafa. Un controlor de linie o teroriza. A dat totul în primire și-a plecat. Aflase anunțul. De ieri dădea ocol casei.

Spovedania a izvorit caldă, într'un suflet. Era singură, în fața noastră. Celelalte plecaseră.

— Fac orice! Sunt vrednică și am să izbutesc.

Dacă nu vă place, îmi spuneți.

— Unde locuiești?

— Nicăieri. Nu pot sta aci?

— Fie!

Telefonul. Allo? Pentru post? Da, să întreb!

— E ocupat, dragul meu! Te oprim, fetițo!

— Mulțumesc!

— Allo! S'a ocupat! Da, acum! Ce să-ți fac! Mai caută! Soneria.

— Cum te cheamă?

— Mioara!

— Mioară, du-te și vezi cine e?

— Sunt trei fete, pentru post...

N'au avut noroc! Au plecat.

— Hai Mioară, să-ți arăt casa!

N. PAPATANASIU

El știe să dea un răspuns:
Locul acțiunii: un oraș universitar. Timpul: prezentul.
Profesorul X., cunoscut ca foarte sever, examinează un candidat la medicină. Vine întrebarea: „Cari sunt mijloacele care provoacă transpirația?”
Candidatul îi numește tabletele de Aspirină, foarte cunoscute și cari s'au dovedit a fi fără egal de eficace contra tuturor felurilor de răceli și contra durerii de cap.
„Să presupunem că aceste tablete n'ar ajuta” întreabă profesorul mai departe, „ce ai întru buința atunci?”
„Aș trimite pacientul să dea examen cu Dv., Domnule Profesor!”

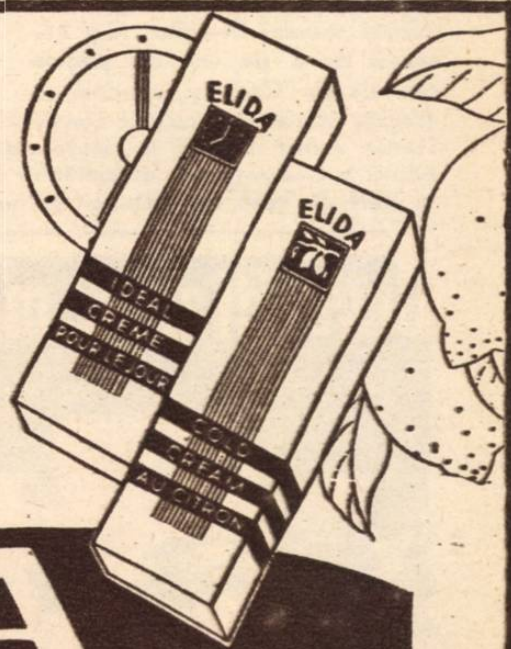
DOAMNELOR!

faptul părului, în cele mai frumoase culori naturale precum și onduleții permanente, execută ireproșabil Conforsul Français, Strada Edgard Quinet, 7. Telefon 3-01-23

ELIDA: IDEAL CREME POUR LE JOUR,
crema ideală pentru zi,
COLD CREAM AU CITRON
pentru îngrijirea pielii
în timpul nopții.

ELIDA

Odișeia UNEI STATUII A LUI CUZA VODĂ

P RIMUL Domnitor român al Principatelor unite, Alexandru Ion Cuza, mare figură istorică a neamului, și are încă o statuie ridicată într'unul din orașele țării, la Craiova, în capitala foștilor Bani olteni. Această statuie este o copie a măreței statuii din Piața Unirii de la Iași. Îi lipsea numai figurile alegorice și ale oamenilor politici din vremea lui Cuza, care completează monumentul din capitala Moldovei, — deși este opera aceluiași autor, celebrul sculptor italian Romanelli, dela Florența.

Inițiativa ridicării statuii lui Cuza Vodă, pe una din piețele centrale ale Craiovei, aparține d-lui Mișu Pop-Lăcrița, fost deputat de Dolj de mai multe ori, care a ținut astfel să arate recunoștința Oltenilor pentru faptele mărețe ale marelui Domnitor, față de operele sociale de covârșitoare importanță ca: secularizarea averilor mănăstirești, împroprietărirea țăranilor și perfectarea desrobirii țăganilor, care deși fusese legiferată cu câțiva ani mai înainte de un alt Domnitor român, din cauza împotrivirii unor cercuri interesate, prea influente, nu fusese aplicată. Alexandru Ion Cuza, democrat convins și iubitor de patrie, nu putea să îngăduie sub domnia sa ca să mai subsiste situația degradantă pentru o țară din mijlocul Europei, de a ține o categorie de oameni sub sclavaj și de a mai perpetua grozăvia iobăgiei țăranului nostru.

Pentru aceste umanitare și categorice reforme sociale, se știe că Domnitorul Cuza și-a atras ura unei bune părți din proprietarii țării, stăpânită încă de idei sociale refractare, cu toată influența și împotrivirea celor care determinaseră revoluția dela 1848.

Această ură împotriva primului Domnitor al Principatelor unite, s'a perpetuat până acum câțiva ani, făcând timp îndelungat ca nobila inițiativă a d-lui Mișu Pop-Lăcrița să nu se poată realiza mai curând. Oltenia lui Tudor Vladimirescu, primul care a ridicat steagul dreptății sociale, cu pandurii lui recrutați din Gorj, Dolj, Mehedinți și Romanați, a avut în același timp și pe marii latifundiași, cari natura erau protivnici reformelor desăvârșite de Cuza Vodă, purtându-i pică ani îndelungați după dispariția lui. Din această cauză, tocmai în capitala Olteniei, inițiativa d-lui Pop s'a izbit de adversitatea unei bune părți a oficialității, așa încât aproape întreg costul lucrării a fost suportat personal de inițiator, de rude și prieteni apropiați.

Sculptorul Romanelli, dându-și seama de dificultățile subscrierii pentru statuie și fiind prieten cu d. Mișu Pop, dar voind ca opera închinată marelui Domnitor să-și găsească loc și pe una din piețele centrale ale Craiovei, a primit să execute statuia în aceleași condițiuni artistice și de proporții, ca aceea dela Iași. Statuia a fost lucrată în atelierul artistului dela Florența.

Adusă la Craiova, seria dificultăților a culminat prin opunerea oficialității de acum un sfert de veac, care n'a voit să îngăduie așezarea monumentului în Piața Unirii,

**Lucrarea executată acum 27 de ani
așteaptă să fie inaugurată.**

adevăratul centru al Craiovei, cel mai nimerit loc, atât prin numele ce-l poartă, cât și prin puțința de perspectivă ce da statuii. Toate stăruințele inițiatorului de a obține pentru statuia Domnitorului Unirii locul central convenit, au rămas

zadarnice. Urgisirea memoriei primului reformator al operelor sociale din țară continua sub această formă.

D. Mișu Pop a depozitat statuia într'o remiză din curtea locuinței d-sale din strada Sf. Dumitru, în așteptarea înlăturării urgiei față de memoria lui Cuza, așteptare care s'a prelungit zeci de ani.

Statuia lui Cuza Vodă dela Craiova, a avut parte și de urgia trupelor germane cutropitoare, în timpul marelui război, care au ridicat bronzul statuii, socotindu-l bun pentru confecționat arme de război și l-au transportat în Germania, comitând unul din cele mai odioase sacrilegii în Oltenia. Ecoul acestei mârșevii a ajuns până în Moldova, unde d. Mișu Pop se găsea ca ofițer de cavalerie. D-sa a solicitat imediat și a găsit un binevoitor sprijin în primul ministru de atunci, Alexandru Marghiloman, care a intervenit categoric pe lângă feld-mareșalul Mackensen, obținând astfel readucerea statuii lui Cuza Vodă la Craiova.

Statuia a mai rămas în remiza d-lui Mișu Pop, încă vreo 19 ani, pentru că solicitările inițiatorului de a i se da locul de cinste, într'o piață centrală, nu-și găseau rezolvare.

Anul trecut, actualul primar, d. Const. Negrescu, a pus capăt urgisirii statuii lui Cuza, oferind un alt loc central, în piațeta dintre hotelurile „Minerva” și „New-York”, unde monumentul a fost așezat, soclul fiind făcut din piatră din Gura Văii, pe cheltuiala primăriei. Este drept, statuia n'are spațiul necesar unei bune perspective, locul piațetei fiind restrâns, dar punctul este central și mult frecventat și se poate numi tot loc de cinste.

Însă, dacă urgia oficialității locale a fost înfrântă, statuia mai are multe de îndurat, pentru că de un an și jumătate nu i se poate fixa data inaugurării, fâgăduită pentru 24 Ianuarie din anul trecut și amânată mereu, încât nici recenta aniversare a Unirii n'a fost folosită pentru desvelirea simbolicului monument, după cum se așteptau craiovenii, pe bună dreptate și scurgerea mai mult de un sfert de veac de când s'a produs inițiativa d-lui Mișu Pop-Lăcrița.

„Și astfel, au trecut 27 de ani, — și poate vor mai trece câțiva, pentru ca statuia să aibă parte de solemnitatea oficială a desvelirii, pentru că desvelirea de... fapt s'a produs în urma unei vijelii mai

recente, bronzul intruchipând figura măreță a lui Cuza Vodă, rămânând în văzul tuturor, ca o ultimă dreptate ce i-a acordat elementele naturii, fiindcă dreptatea oamenilor este mai greu de câștigat.

F.

Monumentul Domnitorului Alexandru Ion Cuza, ridicat la Craiova.

D. Mișu Pop-Lăcrița, din inițiativa căruia s'a ridicat monumentul.

Deveniți zilnic mai frumoasă

dacă vă îngrijiți pielea rațional! Scherk Cold Cream, de noapte, compusă din ceară curată și uleiuri fine, nutrește țesutul, îndepărtează ridurile și dă obrazului o înfățișare sănătoasă și înfloritoare. Iar crema de zi Trisena, uscată, aplicată înainte de a vă pudra, menține tot timpul fața mată, fragedă și superb parfumată.

Cremele Scherk se vând în borcane à Lei 90 și 120 — în tuburi à Lei 45 și 65.

Ceeace nu îndrăzneam să mai sper...

s'a întâmplat. Zece ani am suferit de o cumplită boală de stomac. Am încercat cele mai diverse medicamente, nimic nu mi-a folosit. Ajunsesem la disperare, când cineva îmi atrase atenția asupra Gastro D-ului. Am comandat și eu un flacon și sunt încântat de rezultat. Mă simt ca nou născut, pot mânca și dormi și nu mai simt nicio durere. Vă rog a-mi trimite încă două flacoane, pentru a putea continua cura. Cu toată stima, Gerdosescu I. N. Con-

tabil, Moara Slobozia, jud. Dâmbovița.

La cele de mai sus am mai avea de adăugat că: cura cu Gastro D este indicată în toate cazurile de maladii de stomac, intestine, ficat și rinichi. Cereți Gastro D la toate farmaciile și grogheriile din țară și la Farmacia Thoiss din București, Calea Victoriei 124, de unde se fac expedițiuni și în provincie cu ramburs de lei 130.

ULTIMELE MODELE

PENTRU DESENAT GARNITURI, FEȚE DE MESE, MILIEURI, LEIFERE, ȘERVEȚELE ȘI CEL MAI MARE ASORTIMENT ÎN OLANDĂ, OLANDINĂ COLORATĂ, CHIFOANE, PROSOAPE PLUȘATE, ETC. GĂSIȚI CU PREȚURI FIXE, NUMAI LA DEPOZITUL DE MANUFACTURĂ DIN STR. PATRIEI, 4 TELEFON 3.83.87.

Dr. ELISABETA MOLNAR
MEDIC STOMATOLOG

Fost asistent la clinica
universitară din Cluj

**BOALE DE GURĂ și
CHIRURGIE DENTARĂ**

Proteză, tehnică modernă,
coroane de porțelan

București - str. Brezoianu, 29. Et. I
Consult. 3-6 Telefon 46601

Când copiii învață să scrie, atunci e momentul cel mai prielnic să fie obișnuiți și cu o îngrijire regulată a dinților. Curățirea lor diminuează și mai cu seamă seara, menține dinții rezistenți și sănătoși. — Pasta de dinți Kalodont curăță dinții radical fără a-i vătăma, îndepărtează piatra dăunătoare și împiedică totodată formarea

Franklin Roosevelt

— VIAȚA, OPERA ȘI PROECȚELE SALE —

PREȘEDINTELE Statelor Unite a adresat tuturor popoarelor din lume un răsunător mesaj de pace și bună înțelegere. El e totodată autorul celor mai îndrăznețe experiențe economice și sociale.
Va reuși el să transforme omenirea?

CU prilejul deschiderii celui de al 75-lea congres al Statelor Unite, președintele marelui Confederațiuni americane, Franklin Delano Roosevelt, a pronunțat în fața Senatului și Camerei, întrunit, mesajul tradițional, așteptat cu un interes crescând nu numai de către Statele Unite, ci și de toate popoarele, deoarece cuvântarea rostită în această împrejurare cuprinde expozeul directivelor politice și economice, după cari președintele e hotărât să se conducă, în cursul duratei mandatului său.
Prin aceasta, mesajul din 1937 nu e mai puțin important decât majoritatea acelor care l-au precedat. Dar spre a-l înțelege mai bine, socotim interesant să recapitulăm aci viața și opera lui Franklin Roosevelt. Proiectele expuse deunăzi de el sunt însăși urmarea logică a acestei opere; iar opera și proiectele oglindesc cu pri-

sosință temperamentului acela care le-a conceput.

* * *

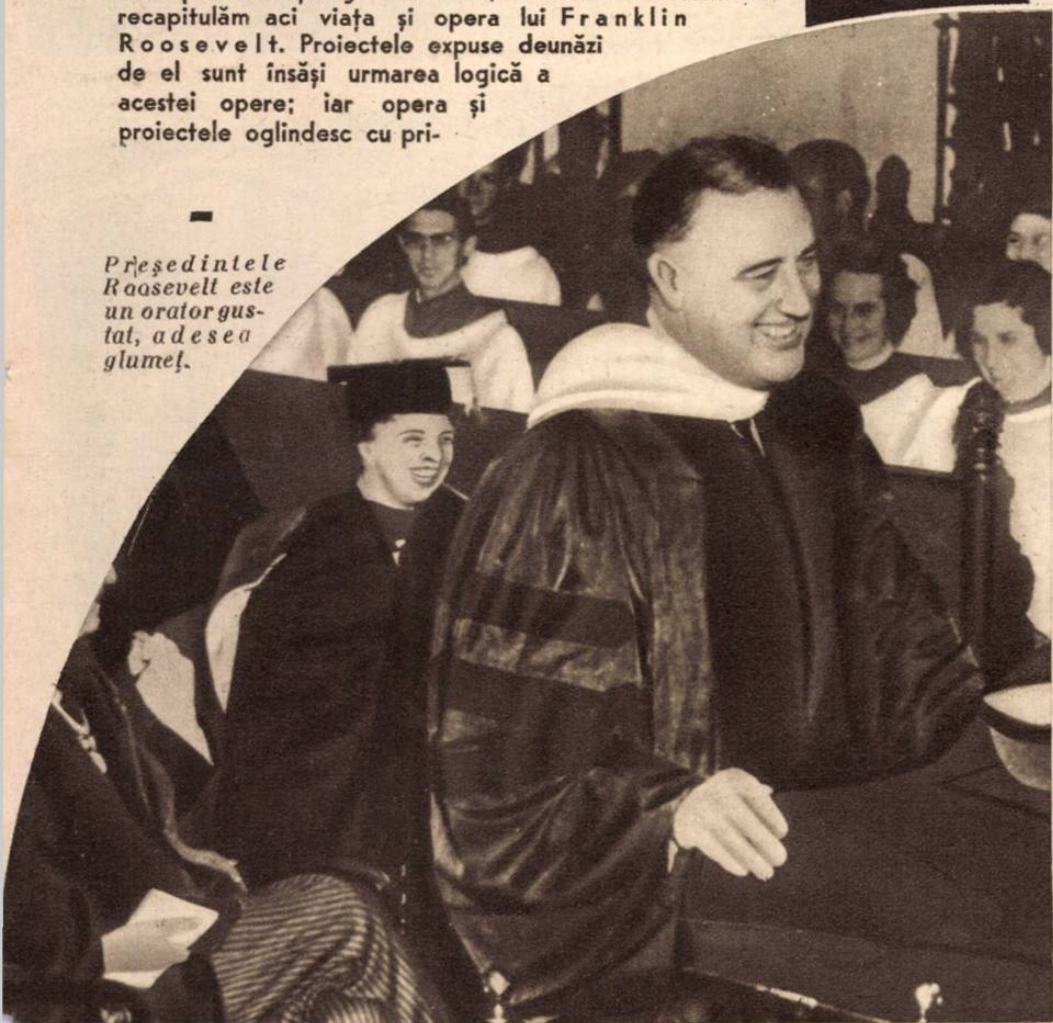
Fiu unic al unei familii de origină olandeză, stabilită în Statele Unite din primele zile ale colonizării, Franklin Roosevelt s'a născut în anul 1882. Încă din frageda copilărie el a fost un cititor neobosit care, de altminteri, găsea cu ce să-și potolească setea de cunoștinți în biblioteca particulară, destul de bogată, a părinților săi. Răvna aceasta de învățătură n'a făcut însă din tânărul Franklin un „șoarece de bibliotecă” și nu l-a împiedicat să consacre o bună parte din ceasurile zilei tuturor sporturilor, tuturor exercițiilor fizice, pe cari era în stare să le practice; astfel, rând pe rând, călăritul, ciclismul, navigația și înotul făceau regulat parte din programul orelor lui de libertate.

Astăzi, deși pe jumătate paralizat de ambele picioare, președintele Roosevelt a rămas același îndrăgostit de viața în aer liber și continuă să practice numai sporturile îngăduite de boala sa: înotul și pescuitul, ceea ce dovedește că în acest om e sădită o energie de fer.

* * *

După completarea studiilor la universitatea din Harvard,

Președintele Roosevelt este un orator gustat, adesea glumeț.

Președintele înmânează o medalie de aur exploratorului Lincoln Ellsworth.

Președintele Roosevelt inaugurează sesiunea de base-ball.

Președintele pune piatra fundamentală a ministerului de interne din Washington.

tânărul Franklin intră, în 1894, la „Columbia Law School”, spre a urma cursurile de drept. În epoca aceasta s'a căsătorit cu Miss Anna Eleanor Roosevelt, o verișoară de departe a lui și nepoata răsfățatului președinte Teddy, Teodor Roosevelt. De altfel, din unirea aceasta s'a născut legenda unei înrudiri strânse între Franklin și Teddy, când în realitate legăturile lor de consăngenitate sunt destul de slabe. Cu toate acestea, pilda „vărului” ispitit pe Franklin să se orienteze spre politică. În 1910, la vârsta de 28 ani, el deveni senator al statului New-York, iar la trei ani mai târziu, președintele Woodrow Wilson îl chema la postul de subsecretar de Stat al Marinei.

* * *

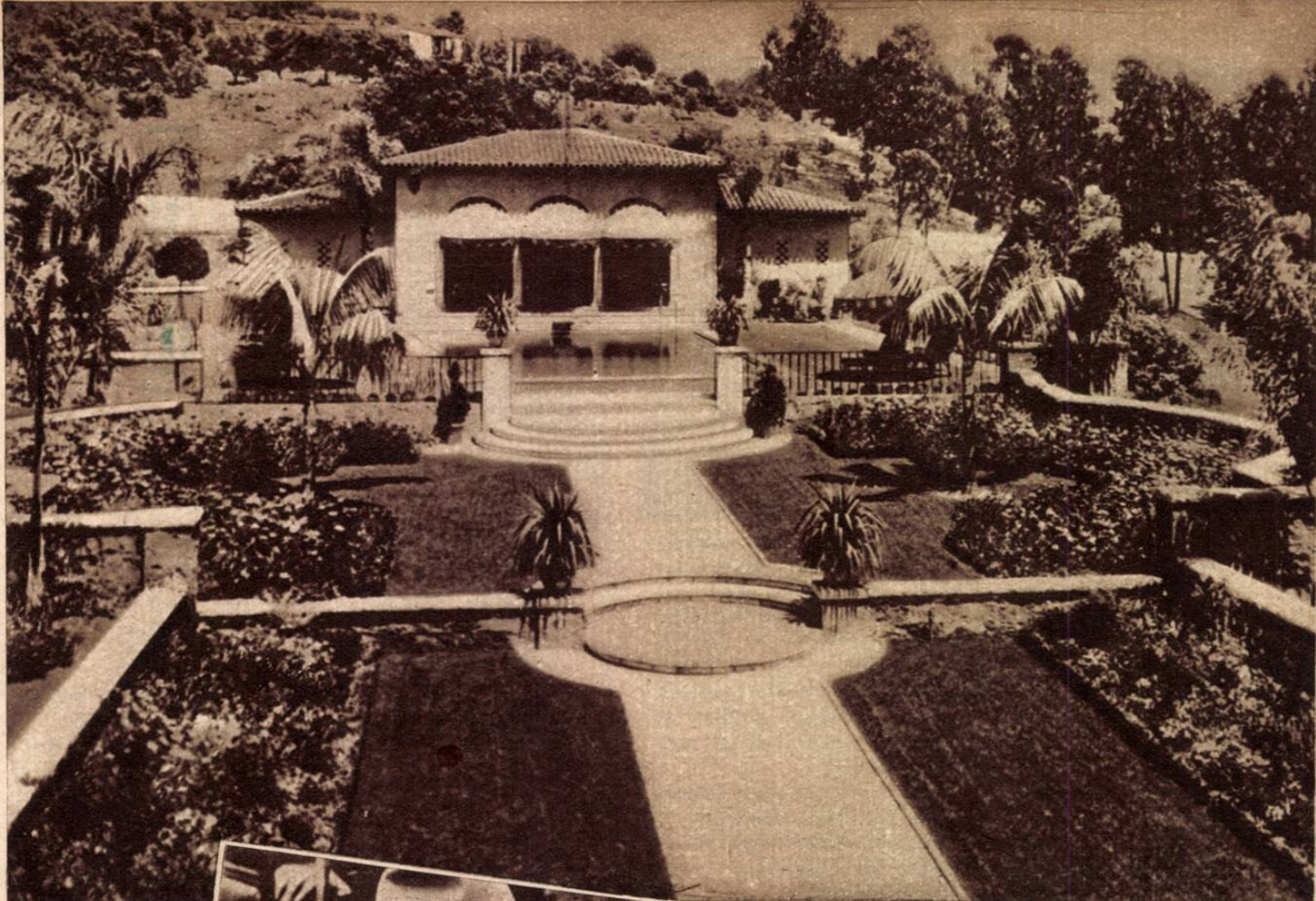
Astfel, omul se găsea la locul lui. Îndrăgostit de tot ceea ce privia marea și marina el se interesă dintr'un început, cum era și firesc, de existența echipagiilor flotei. A fost cel dintâi subsecretar de Stat american, care-a impus marinarilor să învețe înotul. Măsura aceasta ar face pe mulți să suridă, dar fără să trecem dincolo de Atlantic, o statistică destul de amuzantă, ne-ar arăta numărul covârșitor de marinari europeni, cari sunt în stare să se înece și să nu se salveze prin propriile lor mijloace.

O altă problemă atrase apoi atențiunea acestui tânăr ministru: activitatea șantierelor navale, aflate sub controlul său. Cu această ocazie, el exercită, pentru întâia oară, rolul de arbitru între muncitori și patroni, rol pe care și-l asumă în timpul de față, nu numai pentru o ramură atât de restrânsă a activității industriale în Statele Unite, ci pentru întreg ansamblul ei.

În cursul celor șapte ani cât a durat funcțiunile sale, Franklin Roosevelt n'a înregistrat niciun conflict grav.

* * *

În răstimp, izbucnise războiul mondial, la care Roosevelt ar fi dorit să ia parte. Însă

Vila Elcerito, în California unde președintele Roosevelt și familia sa își petrec vacanța.

Președintele Roosevelt are o față extrem de fotogenică. Iată-l aci în ipostaze diferite.

președintele Wilson s'a opus, declarând că tânărul ministru era mai de folos în fruntea serviciilor lui, decât la comanda unei unități de luptă, oarecare.

Totuși, Roosevelt a fost însărcinat de numeroase ori cu misiuni importante, în Franța și pe front. Iar rapoartele întocmite de el, pe vremea aceea, ca toate discursurile și destăinuirile făcute de atunci încolo, arată ce amintiri îngrozitoare a păstrat el despre această plagă: războiul.

De altminteri, dela ascensiunea lui la prezidenție, Franklin Roosevelt n'a încetat niciodată să caute, prin toate mijloacele ce i le-a conferit puterea, să închege o înțelegere mondială, pentru suprimarea unei asemenea catastrofe mondiale.

* * *

În 1920, când președintele Wilson a dispărut din arena politică, prea puțini au fost acei cari — după greșelile săvârșite de acest utopist generos — au avut curajul să-și asume sarcina împovărată de a-i urma, ca reprezentant al partidului democratic, din care el făcuse parte. Totuși, Franklin Roosevelt nu căuta să fugă de ceea ce el socotea o datorie. Sigur de înfrângerea către care mergea, el se prezintă la vice-prezidenție, candidatul democrat la prezidenție fiind d-l Cox, guvernatorul statului Ohio. Ceea ce era de așteptat n'a zăbovit să se întâmple: Cox și Roosevelt au fost bătuți de candidații republicani, Harding și Coolidge.

* * *

În urma acestei neizbânzii, Roosevelt, care n'avea atunci decât 39 ani, se convinge că un

*) Paralizia președintelui Roosevelt este consecința boalei (paraliziei infantile) de care a suferit cu 15 ani în urmă. Președintele Roosevelt poate umbla și să se miște normal în timpul zilei. În timpul nopții însă, în întuneric, mișcările sale sunt cu totul nesigure, deoarece boala a lăsat urme în creierul mic.

Până la președintele Roosevelt, de 30 de ani n'a fost dat Americii să vadă candidați adversari întâlnindu-se. În fotografia noastră, președintele Roosevelt și adversarul său London (în picioare, lângă dânsul) în ziua de 4 Septembrie 1936, la un congres agricol, în timpul alegerilor.